

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Odprite
strani

Cut za pravičnost ni konjska figa, ki bi jo pobrali na cesti. Je del globoke človekove zavesti

Obtožujem

Centralnim in pokrajinskim komitejem ZK

Spoštovani tovariši!
Centralni komite Zveze komunistov Slovenije je na svoji 24. seji (23. 1. 1989), v pripravah na 20. sejo CK ZKJ, ugotovljal, da obstoje (velike) razlike v pogledih in ocenah aktualnih razmer in dogajanj v jugoslovanski družbi, med posameznimi deli oziroma vodstvi ZK. Te razlike in nestrijanja, ki dobivajo v javnosti — zlasti po 20. seji CK ZKJ — značaj konfliktov, pa se žal ne razrešujejo po normalni poti, kot notranje partijska vprašanja, ampak se v veliki meri prenosa na družbo, pretresajo in destabilizirajo sistem v celoti. Najbolj razviden in v veliki meri škodljiv učinek tega so pogosto »medijske vojne«, ki jih uprizorajo nekatera sredstva javnega obveščanja. Dogaja se, da se ob posameznih vprašanjih in stališčih namesto objektivnega poročanja razvije polemika, ki ni na dostopni kulturni ravni; namesto o dejstvih se piše o domnevah, ali pa se stališča, s katerimi se polemizira, sploh zamolči, po-

sameznikom se pripisujejo stališča, ki jih niso izrekli, ali pa se jih iztrga iz konteksta in s tem popači smisel, nestrinjanja med posameznimi ljudmi se poskuša prikazovati kot slab odnos do določenega naroda ali okolja itd. Vse to pa v slošni krizi, ki ljudem že itak jemlje zaupanje in optimizem, še poslabšuje politične razmere in otežuje delo tudi samih zvez komunistov.

V Zvezi komunistov Slovenije menimo, da bi v tem času morali vse sile zbrati za to, da pospešimo in omogočimo reformske procese; brez uspehov na področju preurejanja in prestrukturiranja gospodarstva, brez demokratizacije političnega sistema in možnosti, da bi se izkopali iz krize. Pogoj za to pa je vsaj minimalno zaupanje ljudi; tega pa ne more biti, če ne bomo vzpostavili tudi vsaj minimalnega zaupanja v Zvezi komunistov Jugoslavije. Zdi se nam, da komuniči nismo pravice svojih notranjih nesogla-

sij prenašati na družbo in s tem odvračati pozornost ljudi in njihovo angažiranje od bistvenih vprašanj.

Zato je centralni komite ZK Slovenije sprejel pobudo, da predsedstvo CK ZKS pripravi pogovore z vodstvi zvez komunistov iz drugih republik in pokrajin. Na pogovoru bi izmenjali stališča in ocene o političnih razmerah v državi, ugotovili stične točke in razlike med nami ter slednje poskušali razjasniti in s tem ustvarjati pogoje za uspešnejše delo CK ZKJ. Če se strinjate s tako pobudo, se bomo o konkretnih datumih srečanju dogovorili kasneje. Prosimo vas, da nas obvestite o svojem gledanju na možnost takšnih pogojev. S tovarškimi pozdravi!

Predsednik
predstava CK ZK Slovenije
Milan KUČAN

V vednost:

— Predsedstvu CK ZKJ
— Komiteju ZK v JLA

Kmečka zveza postaja vplivna in ugledna

Vtikanje v visoko politiko

Slovenska kmečka zveza, ki šteje od 15 do 18 tisoč članov, predvsem v severovzhodni Sloveniji, se počasi in vztrajno "prijevije" tudi na Gorenjskem, kjer so sicer med prvimi ustanovili regijski odbor, potem pa je sledilo zatišje. Najprej so "dvignili košce na ramo" v škofjeloški občini, na območju Žirov in Poljanske doline, na ustanovitev podružnic pa se zdaj pripravljajo v okolici Škofje Loke, Selške doline, v tržiški občini in tudi na območju Gorenjske kmetijske zadruge.

Ce je večina zadružnih delavcev sprva celo nasprotovala ustanovitvi kmečke zveze in zatrjevala, da je nepotrebna, so zdaj nekateri že spremenili svoje misljenje — tudi zato, ker so spoznali, da kmečka zveza postaja vplivna in ugledna organizacija in da njen cilj ni razbijanje zadružništva, temveč vse kaj drugega: "boj" za agrarno reformo, za uveljavitev in priznanje družinske kmetije, za odpravo raznih monopolov, ki škodujejo kmetijstvu in gozdarstvu, za izboljšanje razmer v kmetijstvu... Tudi v socialistični zvezi se precej na glas hvalijo, da so Slovenski kmečki zvezi "odprli prostor" za njeno delovanje, vendar je resnica nekoliko drugačna: kmečka zveza se je moralna dobesedno vsliti v SZDL in si izbojevati "prostor". Nekateri kmetje, ki so siti že vsakršne politike, očitajo svoji stanovski organizaciji predvsem to, da se preveč ubada s politiko, premalo pa s cenami mesa in mleka ter s trenutnimi razmerami v kmetijstvu in gozdarstvu. Tudi ta očitek je treba vzeti "z rezervo", kajti nesporno je, da se tudi trenutne slabe razmere v kmetijstvu ne bodo izboljšale, če se zveza ne bo vtikal v "visoko" politiko. V oblastnih in političnih vrhovih se namreč kroji tudi kmetijska politika!

C. Zaplotnik

Pokojnine višje skoraj za desetino

Da bi s pokojninami sledili lanski povprečni rasti OD v Sloveniji, so ob dokončni uskladitvi pokojnine sklenili povečati še za 9,4 odstotka. O predlogu pristojnega odbora za plan in finance bo v pondeljek, 27. februarja, sklepal skupščina Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zadnjega v mesecu pa bodo upokojence z razdelili na novo usklajene pokojnine s poračunom vred. Na ta račun bodo upokojenci s februarškim izplačilom dobili skoraj dve pokojnini.

Po tokatni uskladitvi pokojnin bo najnižja pokojnina za polno pokojnisko dobo znašala 677.524 dinarjev, starostna pokojnina kmetov 338.760, uskladili pa bodo tudi dodatke za pomoč v postrežbo in preživnine kmetov.

D. Z.

Po tokatni uskladitvi pokojnin bo najnižja pokojnina za polno pokojnisko dobo znašala 677.524 dinarjev, starostna pokojnina kmetov 338.760, uskladili pa bodo tudi dodatke za pomoč v postrežbo in preživnine kmetov.

Novi predsednik države

Ljubljana, 22. februarja - Ob razbremenjevanju slovenskega gospodarstva in dosedanjih ugotovitvah skupine delegatov v zvezi z ljubljanskim procesom, so delegati slovenske skupščine na svoji redni seji namenili veliko pozornosti tudi spremembam in dopolnitvam zakona o volitvah in odpoklicu člena predsedstva SFRJ iz naše republike. Po daljšem iskanju rešitve, ki bi zagotovila volilcem neposreden vpliv na izbiro bodočega predsednika zveznega predstava, ki bo hkrati opravljal tudi funkcijo predsedujočega v gibanju neuvrščenih, so delegati le sprejeli dokončno odločitev. SZDL bo namreč po opravljenih kandidacijskih postopkih in po predhodnem izvajanjem v SZDL predlagala republiški skupščini v izvolitev enega ali več kandidatov.

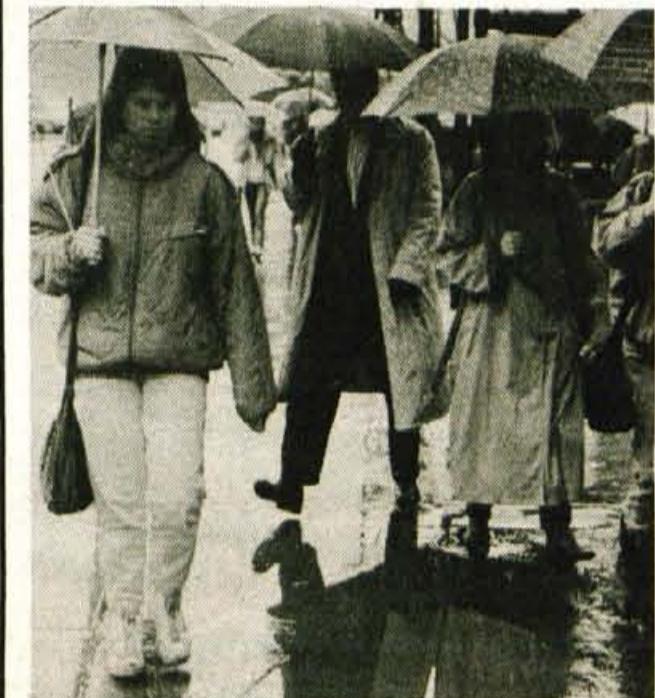
Več o poteku skupščine na strani 11.

V. B.

Dobra stara slamorezna, ki je včasih koristno služila domaćim, marsikje žalostno ostaja brez dela. Ko bi se jo dalo prenesti v sejne dvorane, da bi prerezala to prazno mlatenje slame... - Foto: D. Dolenc

Temeljna banka Gorenjske
Ijubljanska banka
GORENJC IN BANKA PRIHRANKA

Deževje, ki je minule dni zajelo Slovenijo, je bilo veliko preskorno, da bi že lahko govorili o koncu suše. Preskrba s pitno vodo in električno je še vedno kritična in bi jo izboljšalo še le daljše in izdatnejše deževje. V Zavodu za socialno medicino in higieno Gorenjske sicer ugotavlja, da je pitna voda za zdaj še kakovostenica, neoporečna (razen v redkih izjemah), da pa bo prvo deževje hrčas ponokod povzročilo kalnost vode. - Foto: F. Perdan

V gorenjskem zdravstvu 18 milijard izgube

Zamajali so se temelji

Kranj, 22. februarja - Dveletno prikrito nalaganje izgub v gorenjskih zdravstvenih skupnostih kaže maščevalne zobe: na Gorenjskem ima zdaj zdravstvo za 18 milijard izgub. Nahaja je v Kranju, kjer zdravstvena skupnost dolguje upnikom 10 milijard, od tega del še za lani. Prejšnja leta so podobne težave na Ješenicah in v Tržiču za silo ublažili z notranjim prelivanjem sredstev, letos pa je zalog prevlečen.

Na vseh žiro računih imajo komaj 900 milijonov dinarjev, kar je komaj tretjina likvidnega potenciala za plače. Za Kliničnim centrom in Golnikom je kranjskemu zdravstvu menda ta čas najhuje, saj nosi desetino vseh slovenskih izgub (ima pa 3,5 odstotkov vsega prebivalstva Slovenije). Gorenjska pa 18 odstotkov vse slovenske zdravstvene izgube.

Izgube (in nelikvidnost) se vlečejo že dve leti, kar je zakrivila tudi intervientna zakonodaja. Ta je zamrznila prispevne stopnje in zdravstvo prisilila, da mora preživeti vsako leto z manj sredstvi. Tepi jih tudi prislovična gorenjska varčnost, saj že desetletje živijo pod pritiskom varčevalnih ukrepov, ki so si jih

Slovesnost v Tržiču

Tržič, 16. februarja - Na zadnji seji tržiške skupščine je bila manjša slovesnost, na kateri je predsednik skupščine občine Tržič Ivan Kapel izročil odlikovanja trem najzaslužnejšim ženam, ki jih je odlikovalo Predsedstvo socialistične federativne republike Jugoslavije za njihove zasluge in uspehe pri delu. Dr. Vida Košmelj - Beravs je bila odlikovana z Redom zasluga za narod s srebrno zvezdo za več kot 30 let skrb za zdravje tržiških žens, z Redom dela s srebrnim vencem pa sta bili odlikovani Marjetta Ivnik za njeno izjemno prizadeleno in vestno delo patronatne medicinske sestre ter Rozalija Primožič za sedemnajst let zavzetega pedagoškega dela na podružnični osnovni šoli v Dolini ter za njen doprinos pri kulturnem utriku kraja. D. D.

D. Z. Žlebir

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Kam vse to pelje

Kam vse to pelje, kakšne posledice nam grozijo, se nehote mora uprašati človek, ko prebira in posluša vesti o zadnjih dogodkih v Jugoslaviji in našem obnašanju do sveta, oziroma sveta do nas. Ali resnično ne znamo več stvari trezno razsojati, nam ni do razuma, na katerega se sklicujemo, žal samo sklicujemo, se ne zavedamo svojega bistva in vrednot, na katere prisegamo. Delujemo zmedeno, problemi pa se nam kopijo, zoprine situacije zaostrujemo, namesto da bi jih razreševali. Orožje nadomestuje pamet, lahko tudi oster, dialog, politiki, klicani poimensko, se ne odzivajo in raje razrešujejo medsebojne spore, Kosovo je na pragu državljanke vojne, Jugoslavija, milo rečeno, tone vedno globje. Notranji nered vpliva in kazni našo sliko do sveta, ki si jo mi pretirano niti ne želimo popraviti, ampak delamo nove in nove napake in nesmisle.

V naši zunanjosti politiki vlada logika zmede, hromosti in neučinkovitosti. Kaj smo pravzaprav v zadnjih dneh storili, da Zvezna republika Nemčija za nas ne bi uvedla vstopnih vizumov. Bodimo pošteni. Nemci so nas že dovolj dolgo opozarjali, da naših problemov ne bodo na tak način reševali oni, ampak jih moramo predvsem mi, oni pa so nam pripravljeni pomagati. Tudi če bo naš zunanjji minister Budimir Lončar sedel na vrati in nos hotel v Bonn in tam protestiral pri kanclerju Kohlu, verjetno to ne bo kaj pride zaledlo. Upam si tudi trditi, da nas marsikdo ne bo slišal, čeprav se bomo sklicevali, da je uvedba vizumov brca svobodnemu pretoku blaga, ljudi in idej, kar je napisano v helsinski listini, v košari o človečanskih pravicah. Samo sprašujemo se lahko, ali bo tudi Avstrija uvela vizume, o čemer se govoriti, ali jih bo tudi Italija in ostali naši sosedje. Potem bomo res rezervat sredi Evrope, ne pa del Evrope.

Ker pa smo v začetku tedna sprejeli v goste še iranskega predsednika Ali Hamneja, drugega moža države, ki je obsodila na smrt angleškega pesnika Rushdieja, smo si pri svojem proru v Evropo nakopali dodatno težavo. Prav pri nas, v neuvrščeni državi, ki zagovarja, da je to gibanje miru, sožitja in boja za boljše življenje, je Iranec ponovil smrtno odsodbo piscu. Mi zoper to sprostimo protestirali, ampak smo molčali, bili zelo odprtji do njega, tudi kot predstavnika fundamentalističnega in agresivnega islama, katerega preporod in revolucija sta terjali terjali že nad milijon žrtev. Vsiljuje se mi vprašanje: zakaj toliko prahu okrog že leta in leta napovedanega papeževega obiska v Jugoslaviji, saj je pa peč državni in verski poglavjar. Sem za ločevanje vere in politike, nisem pristaš ne enega ne drugega, da oben gojam spoštovanje, vendar je to vprašanje umestno. Oboji, ZRN in Iran (Hamnej je bil namenjen še v nekaterih drugih evropskih državah, pa so obisk preložili in tudi mi imamo razloge, da bi ga, iz Irana pa so nekateri že odpoklicali diplomatske predstavnike) kar se je zgodilo pri nas je kiks naše diplomacije, ki pa je posledica notranje zmedenosti in razvojne Jugoslavije.

Sklic loške skupščine

Škofja Loka, 27. februarja - V sredo, 1. marca, bodo ob 16. uri na ločenih sejah zasedali delegati škofjeloške skupščine. Omenimo le nekaj zahtevnejših točk dnevnega reda, o katerih bo tekla beseda: informacija o problematični zdravstvu v občini, ki se, podobno kot drugje na Gorenjskem, že drugo leto neuspešno bojuje z izgubami; program družbenoekonomskoga razvoja občine v tem letu, ki smo mu včasih rekli resoluciju in je precej nekonkreten, ker zaradi še ne povite nove gospodarske zakonodaje niti ne more biti določen; predlog dopolnitve dolgoročnega in srednjoročnega občinskega plana, kar zadeva plinifikacijo mesta Škofje Loke in širitev gražniznice v Retečah; govor bo tudi o varstvu virov pitne vode pa o gradnji in obnovi šol v preteklem letu ter načrtih za letos in o nekaterih drugih vprašanjih skupnega pomena.

H. J.

Gorenjska avtocesta

Tudi tretja varianta

Lesce, 23. februarja - S sedanjimi dolgimi razpravami, mnenji, zagovarjanji in opredeljevanji ene ali druge variante o poteku gorenjske avtoceste se nam bliža (in to še najbolj zagotovo) še tretja varianta, je bilo v razpravi o delu in načrtih v krajevni skupnosti Lesce rečeno na skupščini v torku. Nazadnje se nam bo zgodilo, da bo predor leta 1992 zgrajen in bo promet s tovornjaki stekel po sedanji magistrinalni trasi. To pa se ne bi smelo zgrediti, saj bi bila to najslabša varianta načrtovane avtoceste. Zato, so poudarili na leški skupščini krajevne skupnosti, že sedanje razprave treba pospessiti, ob lokacijskih postopkih pa potem dosledno vztrajati pri začetkih prebivalcev oziroma okolja pred hrupom in drugimi posledicami te nove prometnice. Pri vseh sedanjih zagovarjanjih ene ali druge variante pa predvsem pozabljamo, da avtocesta bo, ne pripravljamo pa se, niti ne razmišljamo, kako se bomo na to avtocesto na Gorenjskem »priključili« in z nje iztržili tisto (pri zaposlovanju, terciarnih oziroma različnih uslužnostnih in drugih dejavnostih...), za kar so nam lahko za zgled sosedje oziroma tržišče v Evropi.

A. Ž.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Štefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjev** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Žalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kulturna), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofje Loka), **Cvetko Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrično, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbenega organiziranja in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl-Zlebir** (socialna politika), **Dušan Humer** (šport), **Vilma Stanovnik** (Tržič, turizem), **Vine Bešter** (mladina, kulturna), **Franc Perdan** in **Gorazd Šink** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Nada Prevc** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naročnina za I. tromesečje 32.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomsko propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenu 421-1/72.

PRED VOLITVAMI

Kaj nam ponujajo in obljudljajo kandidati

Prihodnost po vzoru razvitih

Ljubljana, 22. februarja - Po podatkih volilne komisije republike konference SZDL je bila v Sloveniji do začetka tega tedna končana polovica temeljnih kandidacijskih konferenc po krajevih skupnostih in tovarnah. V Ljubljani so prejeli zapisnike 2150 konferenc in po polovici prepričljivo vodi Marko Bulc. Na drugem mestu, če se izrazimo v športnem besednjaku, je Janez Drnovšek, potem pa sledijo Dušan Šinigoj, Gojko Stanič, Tomaž Kalin in Vinko Vasle.

Kandidati so pripravili svoje volilne programe, ki so bili objavljeni v posebni brošuri, ki jo je izdala republiška SZDL. Bili so že objavljeni v nekaterih časnikih, iz prvih ustava smo jih, čeprav doli nepopolno, slišali tudi na televiziji. Programi imajo nekaj skupnega, predvsem pa to, da vsi kandidati, če bi bili izvoljeni za člena predsedstva države, obljubljajo razvoj po vzoru razvitih, spopad z inflacijo, demokracijo, tako politično kot gospodarsko, ter skrb za človekove pravice, državljanke svoboščine ter enakopravnost. Poglejmo globlje v vsebino teh programov.

MARKO BULC v programu pravi, da bi moral biti državno predsedstvo na čelu akcij za znižanje inflacije, kar je zanj predvsem zmanjševanje porabe države, da mora biti naše gospodarstvo tržno in usmerjeno k svetovni konkurenčni, da bi se moralno predsedstvo zavzemati za demokracijo ljudi, človekove pravice, civilizacijski razvoj in so-delovanje z Evropo kot tudi neuvrščenimi in da mora biti Jugoslavija socialistična skupnost suverenih federalnih enot z vsemi pravicami in odgovornostmi. Bulc zagovarja uresničevanje treh reform.

JANEZ DRNOVŠEK je izbral geslo Do konvertibilnosti dinarja. Za dosegajo tega cilja zagovarja gospodarsko učinkovitost z umikom politike iz gospodarstva in odprto domačino in tujo konkurenco, umil politike iz finančne sfere, ker je denar v Jugoslaviji podvržen političnim pritiskom, zbljevanje Jugoslavije z Eftom s končnim ciljem vključevanja vanjo, normalizacijo zunanjega zadolženosti v roku petih let, tudi z odkupom dolga, tujimi vlaganjim in konverzijo dolgov, vpeljavo realnih ekonomskega kategorij, vključevanje domačih in tujih strokovnjakov v koncipiranje proti-inflacijskega programa, pomoč ne razviti na ekonomske osnovah, politično demokratizacijo v smislu združne konkurenčne ideje ter kadrovsko prenovo, saj so po njegovem starejši kadri svojo priložnost že izkoristili.

TOMAŽ KALIN meni, da mora predsedstvo države delati na ustavnih, avnojskih in realnih temeljih, ne na neki metafizični nadnacionalnosti. Slovenski član bi moral uporabljati izključno slovenščino in se zavzemati za demokracijo in človekove svoboščine. Nesprejemljivo je teptanje pravice v imenu nekih višjih ciljev. Prisilo mora nadomestiti dialog. V gospodarstvu moramo doseči, da bo vsakdo živel z svojega dela, seveda o korektivih, ki jih poznajo vse socialne družbe. Pomoč mora biti jasno definirana, javna in časovno omejena. Evropa je edina smer zunanjega politike, tudi v stanju duha. Novi član bi se moral zavediti, da je predstavnik vseh Slovencev.

GOJKO STANIČ je v politični program zapisal: popolno vertikalno mobilnost vsega člena družbe, stalno produktivno zapošlenost vsega aktivnega prebivalstva, javno konkurenco za vsako funkcijo ali delovno mesto, možnost vsakega, da ustanovi podjetje ali zadružno, zdravo in varno življenje, svobodno podjetništvo, samoupravljanje oziroma soupravljanje, uveljavitev vseh osebnih, socialnih, ekonomskev in političnih svoboščin, izenačitev položaja domačinov in tujcev, aktivna vloga v neuvrščenosti in Evropi, zmanjšanje stroškov obrambe

na 2 odstotka družbenega proizvoda. Prav tako kandidat zagovarja vključitev v Efta in EGS, sodelovanje s Sevom, inovativnost, ekonomsko pobudo intelektualcev, ker jim bodo le tako sledili tudi drugi, vlaganje prihankov, pa razpis predčasnih volitev, kar bi odpinilo slabe in politične razmere bi se stabilizirale.

DUŠAN ŠINIGOJ je izbral geslo: Vrnilmo ugled državi. Zato zagovarja socializem brez slabe navlake preteklosti, načelo, da delo in rezultati dela opredeljujejo položaj posameznika in naroda, zavzema se za višje kakovost življenja, kjer ima še posebno vlogo okolje, dostojanstvo, svoboda, varnost in integritet posameznika in naroda, motivacijo, ustvarjalnost in podjetništvo, konkurenčnost idej, programov in projektov, vstop mladih v svet dela, socialno in profesionalno promocijo, tržno ekonomijo in demokracijo, ki sta generatorja selekcije, prevladujoč tržni princip gospodarjenja, spopad z inflacijo, soočanje z Evropo, integracijami, Alpe Jadran, odprtva vrata tujim vlagateljem, česar pa ne bo, če nam svet ne bo zaupal in če ne bomo imeli ugleda.

VINKO VASLE je svoj program naslovil Za jakško Slovenijo in Jugoslavijo. V njem pravi, da je sprejel kandidaturo zato, ker hoče širiti prostor izražanju različnih političnih mnenj. Ker pri nas pada pravna država, je treba najprej vzpostaviti prav to. Vasle se zavzema za delitev oblasti, neodvisno sodstvo, tržno gospodarstvo, vzpostavitev parlamentarne demokracije in za ustavo, ki bo temeljila na človekovih osebnih in državljankev pravilih in svoboščinah. Ker je sedanja kriza slepa ulica, rabimo celovit program izhoda iz krize, ki bo sprostil ustvarjalnost ljudi. Zanj je cilj nacionalna samobitnost, sožitje različnosti, negovanje splošnih kulturnih in socialnih vrednot ter zasebnosti človeka in družine ter spodbujanje etičnosti v vseh družbenih odnosih. Razvojna konцепcija ne sme biti ekološki zločin na škodo generacij prihodnosti. Vasle je za mehko inačico energetskega razvoja brez jedrske central, za industrijo, ki ne bo uničevala okolja. Vasle je za parlamentarno demokracijo. Opozicija in alternativa morata biti in tega noben socialistični sistem ni udejanil. Razlike v Jugoslaviji je treba privzeti in na njih graditi.

J. Košnjev

Radovljica občinska kandidacijska konferenca

Podpora Bulcu in Drnovšku

Radovljica, 22. februarja - Na seji radovljiske občinske kandidacijske konferenčne, ki je bila v sredo, sta med šestimi kandidati za člena predsedstva SFRJ iz Slovenije dobila zadostno, enotretjinsko podporo le Marko Bulc in Janez Drnovšek. 78 delegatov, kolikor se jih je zbralo na kandidacijski konferenci, je namreč takole razdelilo svoje glasove: 60 jih je dalo Bulcu, 52 Drnovšku, 14 Gojku Staniču, 8 Dušanu Šinigoju, tri Tomažu Kalinu in enega Vinka Vasleta.

Anton Toman, predsednik občinske konference SZDL Radovljica, je v poročilu o opravljenih volilnih postopkih navedel, da sta Bulc in Drnovšek, edina med trinajstimi evidentiranimi v radovljiski občini, soglašala s kandidaturom in da sta tudi na temeljnih kandidacijskih konferenčnih delovnih organizacijah in krajevih skupnostih dobila med vsemi šestimi kandidati največje podporo. Na konferenčnih delovnih organizacijah in krajevih skupnostih so bili evidentirani Anton Željana, ki je bil tudi evidentiran, niso uvrstili na kandidatno listo iz formalnih razlogov — ker je na službenem potovanju, ni mogel dati pismenega soglasja!

di. Poraja se občutek — je dejal Toman — da je republiško politično vodstvo dalo prednost Kučanovi funkciji v zvezi komunistov; to pa zbuja tudi dvom v demokratizacijo v ZK. Predsednik občinske konference SZDL je v svojem poročilu ocenil, da dokaj nesprejemljivo tudi ravnanje izvršnega odbora sindikata Verige, ki se je v ozkem krogu odločil, da ne bo sklical temeljne kandidacijske konferenčne. Sindikalno vodstvo bi po njegovem mnenju moralno prisluhniti svojim delavcem in jih vsaj obvestiti, kaj namerava.

Zelo kritično so volilne postopke ocenili v mladinskem predsedstvu radovljiske organizacije. Kot je dejal **Rafael Podlogar**, je razlika med prejšnjimi in sedanjimi volitvami zgodil v kozmetičnih popravkih, saj je klub številnim predlogom, podbudam in zahtevam po izboljšavanju volilnega sistema spremem-

več ohlapna, je pokazalo že to, da so »nepoučena baza, neposlušni pobalini, držni alternativci idr.« ustavili seznam 73 možnih kandidatov vseh starosti in poklicev. Mladinci tudi menijo, da so kandidaturo zavrnili tisti, ki jim slovenska javnost najbolj zaupala; še posej pa jih moti, da je to storil tudi Kučan. Je z odločilnostih stališčem dokazal, kako si predstavlja sestop partije z oblasti, so se vprašali v mladinskem predsedstvu, kjer so tudi pokritizirali razkorak med načeli in ravnanjem in soglašali z Drnovškovo misijo, da so »starješki kadri svojo priložnost že izkoristili«. **Janko Stušek** je ob tem le pripomnil, da ima tudi Kučan tako kot vsi drugi pravico reči ne in da se ne strinja z diskvalifikacijami.

C. Zaplotnik

Zmrzel popušča, kamenje pada — Te dni naj vozniki na predelih, kjer se na cesto rado usipa kamenje, pazijo na svoje automobile. Ce drugega ne, naj se drže omejitev hitrosti, kajti lahko pričakujejo, da jih za ovinkom čaka neljubo presenečenje. V kranjskih občinih je posebno nevaren odsek Besn

Na Kosovem lahko vsak nepremišljen korak zaneti požar

Pokrajina je ohromela na meji splošne stavke

Kranj, 23. februarja - Kosovska kriza se preveša v tragedijo pokrajine, v tragedijo njenih ljudi, ne glede na narodnost in vero. Življenje je ohromljeno in vse kaže, da je na vidiku generalni štrajk. Ozračje je nanelektreno in vsaka nepremišljena poteza lahko povzroči najhujše. Kaj pa je to v kosovskem primeru, vse vemo. Tokratni položaj je zanesljivo hujši kot pa je bil leta 1981, ko je izbruhnila kontrarevolucija, kot so bili kasnejše tokratni dogodki opredeljeni. V pokrajini dejansko nične ni varen, prevladuje ozračje vespološne ogroženosti, katerega izhod je lahko razumna, spravljiva pot, če o njej sploh lahko še govorimo po tako spolitiziranih potezah, ali pa najslabša in najhujša pot - uporaba sile, pa naj pride z ene ali druge strani.

Rudarji iz Starega trga, ki so prvi začeli štrajkati, še vedno vztrajajo pod zemljo, mnogi od njih še zavračajo hrano in vodo, in ne misijo priti na plano. Človeka globoko, človeško pretrese, ko na televiziji vidi njihove blede obraze, shujšane, ko postajajo organizimi globoko pod zemljo vedno manj odporni in lahko pride do najhujšega, umiranja, hiranja. V jami niso samo Albanci, ampak tudi Srbi, ČrnoGORCI, Romi. S starotrškimi rudarji se solidarizirajo tudi v številnih drugih kolektivih, kjer prekinjajo delo, zbirajo se na tovarniških dvoriščih, zavračajo tople obroke in ponavljajo svoje zahteve. Dvignili so se študentje in se solidarizirajo z delavci. Zasebni obrtniki, večinoma Albanci, zapirajo svoje lokale. 215 kosovskih intelektualcev je podpisalo apel, s katerim pozivajo jugoslovansko javnost, naj jih podpre v zahtevi, da se ustavn

položaj Kosova ne sme zožiti, da se določila o avtonomnosti pokrajine iz ustawe iz leta 1974 ne smejo spremeniti in da naj skupščina Srbije sprejme samostato dopolnila k srbski ustavi, ki ne zadevajo sprememb odnosov med republiko in pokrajinama.

Kosovo je očitno na meji splošne stavke. O njej odkrito govorite, če ne bodo uresničene zahteve stavkajočih. Kaj je bistvo zahtev. Ustava Srbije ne sme spremenjati odnosov med republiko in pokrajinama glede avtonomnosti pokrajin. Pokrajinsko vodstvo naj javno objavi imena domnevnih organizatorjev shodov novembra lani. V pokrajinsko vodstvo, državno in partizansko, naj se vrnejo odstavljeni funkcionarji, ki jim kosovska ljudstvo zaupa. Stavkajoči breszuspešno terjajo, naj jih obišče Slobodan Milošević in Stipe Švar, v pokrajino vabijo predstavnike tudi iz drugih republik

in pokrajini. Najnovejše zahteve pa so odstop Slobodana Miloševiča, Kolj Široke in novega kosovskega partijskega šefa Rahmana Morine. Ko to pišem, še ni veste, da bi Švar in Milošević prišla na Kosovo. Sliši se, da Švar utegne priti, vendar se lahko upravičeno vprašamo, zakaj Švar in Milošević nista takoj potegnili v sedanjem položaju pozitivne poteze in šla na Kosovo, saj sta konec koncem med tistimi jugoslovanskimi funkcionarji, ki sta o problemu Kosova zadnje čase največ govorila. Breme gašenja požara pada tako spet na kosovsko vodstvo, ki za zdaj pri

Sedanji kosovski zaplet ima za Jugoslavijo tudi mednarodne razsežnosti. Je dodaten vzvod nestabilnosti, kar je že sedaj velika ovira za naše sodelovanje s svetom. Ob štrajkajočih v jami, ob gladovni stavki in morebitnih najhujših posledicah se lahko vprašamo, kako bo to odmevalo v svetu, kaj bodo rekliki forumi za človekove in državljanke svoboščine. Že to, kar se sedaj dogaja na Kosovo, je dodatni razlog za madrež, ki ga očitno že imamo.

Kosova ne bomo spremenili na hitro, z enim zamahom, s prenagljeno naglico, kot je zapisal odstavljeni srbski funkcionar Dragiša Pavlović. Močno dvomljiva je tudi strategija, da bo Kosovo rešila samo politika in nič drugega, da bo položaj rešila neskončna politizacija delavskega razreda, ki ima vso pravico postavljati in odstavljati. Tudi politika je ena od poti reševanja Kosova, vendar je veliko pred politiko tudi gospodarska, socialna, zaposlitvena, demografska, skrata civilizacijska plat. Prav danes (četrtek) je bilo Kosovo spet na dnevnem redu zveznega zbora zvezne skupščine, spet na dnevnem redu ob splošnih ugotovitvah, da smo na Kosovskem izpitu vsi padli. Kaj smo naredili iz jugoslovanskega programa o Kosovo, koliko smo se naučili iz zgodovinskih izkušenj in resnic, koliko smo uresničili iz mnogih sej. Samo ugotovitev, da je krepitev enotnosti in sožitja v Srbiji bistvenega pomena ne samo za stabilnost Srbije ampak tudi Jugoslavije, ne zadeže. Pogrešam stavke, da je krepitev enotnosti in še bolj sožitja najbolj pomembno za Kosovo.

J. Košnjek

Rudarjem iz Starega trga, ki še vedno vztrajajo v jami, so se v stavki pridružili tudi številni delavci drugih delovnih kolektivov na Kosovu. Takole so prekinili delo delavci tovarne cevi iz Uroševca in se zbrali na dvorišču tovarne. (Telefoto: Tanjug)

S seje tržiške občinske skupščine

Vsa sredstva naj se prelijejo v BPT

Tržič, 16. februarja - Na skupni seji vseh treh zborov občinske skupščine so bili delegati seznanjeni z najnovejšim stanjem v BPT, sprejeli so izhodišča ekonomske in razvojne politike za leto 1989 in sprejeli predlog odloka o proračunu občine Tržič.

Najtežji gospodarski problem Tržiča je brez dvoma BPT, ki jo bodo, če bodo hoteli proizvodnjo obdržati, morali Tržičani skupno reševati. Marija Lončar, prisilna upraviteljica v BPT, je poudarila, da je kljub odhodu nekaterih strokovnih kadrov iz tovarne kontinuiteta dela zagotovljena. Funkcije zunanjih članov ZKPO so prevzeli domači,

čunajo na sanacijске in ugodnejše bančne kredite, na skupno zbiranje sredstev in podobno. Še vedno so optimisti, kajti odpira se jim domače in zunanje tržišča. Za 1. polletje predvidevajo, da bodo pokriti vsi stroški rednega poslovanja.

Sprejet je bil odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o uredbi začasnih ukrepov družbenega varstva v BPT in njenih tozidih: s 1. januarjem 1989 BPT posluje kot enovita delovna organizacija, od ZKPO ostaneta v vodstvu Marija Lončar in Jaka Korenčan, ostali člani pa so razrešeni.

Z uveljavljanjem gospodarske reforme bodo v tržiški občini dali letos večji poudarek podjetništvu, dotoku kapitala; zavedajo se, da nekaterih programov, pomembnih za

vso občino, ne bo možno uresničiti brez združevanja sredstev domačih in tujih vlagateljev. Dograditi bo treba tudi Detelj, kajti ta še ni dosegla svojega optimuma. Vrsta novih prodajaln bo še zrasla v tem kompleksu, ki bodo dale ne le dohodek, temveč tudi nova delovna mesta. Predvsem pa bodo v občini zagotovljali drugačen odnos do kadrovske politike: dobre strokovnjake je treba bolje nagrajevati, nuditi jim stanovanja, omogočati strokovno usposabljanje.

Po krajevnih skupnostih bodo dela tekla po programih; prednost bodo imela že začeta dela pri vodovodih, cestah, kanalizacijah, pokopališčih ter ureditev deponije in odvoza odpadkov. Pri stanovanjih bo dana prioriteta reševanju problemov, ki so vezani na revitalizacijo starega mestnega jedra in zaključena bo gradnja na Ravnh.

D. Dolenc

Sindikatu zvoni k zadnji maši?

Kranj, 21. februarja - Sindikati so se doslej obnašali tako, kot so jim drugi polagali na jezik, zato so postali delavcem vse manj po volji. Številne delavce stavke, v katerih se sliši bolj nedvoumne zahteve kot skozi njihovo uradno organizacijo, pa tudi ustanovitev »Interesnih sindikatov« (prej železničarji, zdaj posojilojemalc) so jasen dokaz, da je potreben drugačen sindikat.

Ti razlogi so tudi narekovali teže, kakšen naj bo drugačen sindikat, ki smo jih prvkrat slišali na predsedstvu kranjskega sindikata. Zahtevalo je prenovi stare organizacije, o kateri so doslej le govorili, temveč oblikovanje nove, samostojne in neodvisne od državnih in poslovodnih struktur. Vanjo se ne bi več avtomatsko včlanil vsak zaposleni kot doslej, temveč bi se o članstvu prostovoljno in svobodno izjasnjevali. Če bi delavec v pripadnosti teh organizacij videl kako ugodnost ali interes, ga ne bi bilo treba pretirano vabiti vanjo (nastajajoče nove »zvezne« so že dokaz za to). Načelo prostovoljnosti seveda velja tudi za izstop. Smisel organizacije bi bila zaščita delavca, program pa zožen na nekaj poglavljivih nalog: ekonomsko in socialno varnost delavcev, varovanje pravic iz delovnih razmerij, pogojev dela, skrata le tisto, zaradi česar bi delavec sploh iskal pomoč sindikata. Novi sindikat bo moral kajpada biti pogumnojši pri uveljavljanju zahtev, te pa bolj obvezujoče, saj bo pri delavcih štel samo rezultat. Kot primer so navedli najnajvišji osebni dohodek, ki je ta čas blizu 800 tisočakov, premalo, da bi delavec preživel ves mesec. Sindikat mora postaviti višji znesek, ne da bi rinnil delovne kolektive v bankrot, temveč da bi jih prisilil k razmisleku, kaj je narobe, da delavci ne zaslужijo niti najnajvišje plače. Vsaj ponekod v tujini je tako, da tiste tovarne, ki ne zmorejo dati najnajvišje zahtevane plače, ne morejo več obstajati. Načelo svobodne odločitve pa bo veljalo tudi za organiziranost novega sindikata: bodo formirali organizacije po tozdih ali kako drugače, bodo kot člane sprejeli tudi poslovodne delavce, se bodo združevali po strokah in tako dalje.

Glede organiziranja občinskega vodstva pa za zdaj predlagajo, naj bi bilo kolektivno, sestavljeni tudi iz nekaterih profesionalnih predsednikov sindikalnih konferenc iz večjih sistemov. Sedanjo razceppljenost po organih bi raje nadomestili z občasnimi delovnimi skupinami, kjer bi o tekoči problematiki razpravljali »najboljši poznavalci. Predlagajo rošado s profesionalizacijo sindikalistov iz večjih tovarn in depersonalizacijo sedanjih funkcionarjev, posmemben predlog pa je tudi neomejen mandat za slednje ob vsakotemeljnem glasovanju o zaupnici.

Novost so dolgoletni aktivisti iz sindikalnega predsedstva načelno dobro sprejeli, vrsta spornih detajlov iz razprave pa daje sklepali, da se jim zdi ta korak še tvegan. Docela enotno je bilo le prepričanje, da je že zadnji čas za spremembo, sicer (kot so se sliškovo izrazili) zvoni sindikatu k zadnji maši. O usodi predlogov bo konec marca odločil občinski sindikalni svet, do tedaj pa jih bodo pretresale sedanje osnovne sindikalne organizacije.

D. Z. Žlebir

Tržič čaka vrsta manjših in večjih investicij v negospodarstvu

Grajzarjeva šola ima prednost

Tržič, februarja - Na zadnji seji izvršnega sveta 15. februarja so člani pregledali, kateri objekti bodo kljub vsemu pomanjkanju sredstev morali priti v poštev za popravilo, dograditev in za obnovno investicijske opreme. Osem je manj zahtevnih, največji zalogaj pa bo brez dvoma obnova Grajzarjeve šole, ki bo letos v Tržiču imela prioritet.

Člani so bili enotni, da se najprej finansirajo manjše investicije, kot so skakalnica v Sebenjah, ureidev igrišča pri osnovni šoli heroja Bračiča, nabava mini bibliobusa za potuječo knjižnico, prekritje Kurnikove hiše s skodelami, tehnični pregled in montaža opreme Radia Tržič, priprava dokumentacije za kulturni center in obnovitev opreme in učnih pripomočkov v osnovnih šolah. Zapletlo pa se je pri uredivitvi Paviljona NOB in dozidavi škarpe pri vrtec Palček, s katero naj bi vrtec pridobil okrog 600 kvadratnih metrov prepotrebnega igralnega prostora.

Paviljon NOB je slabo grajen, porabi preveč energije. Da bi dokončno vrgli to vprašanje z dnevnega reda, bi morali paviljon dokončno urediti, to pa pomeni, dodatno izolirati oziroma zastekliti, urediti nov vhod v dvorano. Takega bi potem prevzel v skrb muzej in v dvorani uredil tudi stalno zbirko NOB.

Vrtec Palček je zdaj nov in velik, v njem so dobili prostor 3 oddelki dojenčkov, to je okrog 45, in 4 oddelki otrok, teh je trenutno 88, toda kaj, ko je postal, že prej silno majhen igralni prostor, zdaj še bolj utesnen. Otroci se praktično nimajo kje igrati, igral niti pa kam postaviti. Edina rešitev je postavitev škarpe na mestu, kjer zdaj pelje cesta, vmesni prostor zasuti in zgoraj urediti vrt. To bo draga investicija, to je res, toda nujna. Če bi občani odločali, bi se zagotovo odločili prej za to, kot za vse ostalo, razmišlja vodja tržiških vrtcev Tilka Jan. Otroci so po 9 ur v vrtcu, dlje kot starši na delu, in ne smemo jih zapreti med štiri stene, četudi so nove in le-

Vsekakor bodo morali člani izvršnega sveta pametno preudariti, kaj naj ima tu prednost. Po zdravi človeški logiki bi jo morali imeti otroci, pa četudi bo potem kakšen parkiri prostor manj pred Pekom. Saj gre vendar prav za njihove otroke, mar ne.

Člani izvršnega sveta pa so bili enotni, da bo pred vsem imela prednost obnova Grajzarjeve šole, ki potrebuje oddelek za tehnični pouk. Tu se mora z deli takoj zacet, hkrati pa tudi pripravljati program za obnovo osnovne šole Kokrškega odreda v Križah.

D. Dolenc

Planina je velika napaka

Posledice opozarjajo, da je kranjsko naselje Planina velika napaka, kar je naposled moč slišati tudi na javnih sestankih.

O Planini si ljudje seveda mislijo svoje, navsezadnje je krožilo o njej že veliko šal, nataknili so ji pogovorna imena in z njimi domiselnno označili vsebino življenja v tem velikem kranjskem stanovanjskem naselju. Seveda je bilo na njen račun izrečenih že veliko kritik, zlasti, kadar so se pogovarjali, kaj vse tam manjka, kaj bi morali še zgraditi in seveda takrat, ko se je pohlepno širila na rodovitne njive.

Slošne ocene, da je Planina napaka, pa vsaj doslej na občinskih forumih nismo slišali, ironično in žalostno je, da smo jo ob obravnavi poročil o delu pravosodnih in organov pregona na zadnjih seji kranjske vlade. V razpravi so bili namreč najbolj pozorni na mladoletničko prestopništvo v kriminalu, ki iz leta v leto narašča, predvsem na Planini. Miličniki so koncem lanskega leta uspeli odkriti skupino mladoletnih prestopnikov, ki so se jih ljudje na Planini vse bolj bali. Nekaj časa je bil tam mir, zdaj pa se spet dogaja, da kdo najde v garaži avto brez koles in podobno. Komandir kranjske postaje milice Stane Ficka je dejal, da bi morali imeti na Planini vsaj stalno opazovalno službo, da je takšno potrebo utelešljala tudi diplomska naloga, zdaj pa njihovo število miličnikov zadošča le za občasne kontrole, s katerimi so seveda težko kos vsem mladoletnim prestopnikom, med njimi pa so celo otroci.

Ob najbolj žalostnih posledicah, kar je prav gotovo prestopništvo otrok in mladoletnikov, se torej v Kranju naposled le sprašujejo, je Planina zaradi prevelike koncentracije v sestave njenih prebivalcev velika napaka. Za gradbenike je bila seveda takšna gradnja najcenejša, stanovanja na Planini za vse tista tovarne, ki so se donedavna svojo bodočnost videle le v širitev in so vsled tega vabilne delavce z juga, prav tako. Matokdo pa se je doslej uprašal, kako ljudje na Planini žive, marsikdo se niti tega ne zaveda, da je Planina prazaprav tako velika kot Škofja Loka, da ima toliko prebivalcev, kolikor jih šteje vsa tržska občina, zanje pa so doslej zgradili resnično le najbolj nujne stvari, trgovine, šole in vrte, da so otroci pod streho, nimajo pa niti zdravstvenega doma, kaj šele kulturnega. Planina tudi nima političske postaje, čeprav je tam problem veliko več kot v nekaterih vseh, ki jih imajo, pa še bi lahko naštevali kaj vse tam manjka.

Ob vzkliku, da je Planina velika kranjska napaka, torej še zdalec ne gre zgolj za mladoletnike, ki povzročajo probleme in težave, v bistvu gre za koncept dela in življenja, ki so ga v Kranju negovali desetletja, zdaj pa se kaže kot napačen, tudi v industriji, ki je vse bolj na tleh. Navsezadnje tudi nedavni štrajk Gradbinčevih delavcev lahko uporabimo kot piko na i tej veliki kranjski napaki.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

TAM gre v Ameriko, toda drugače kot jugo

Medtem ko Crvena zastava skuša svoje podjetje v ZDA za prodajo jugov rešiti pred polomom in razblinjajo se utvare o poslu stoletja, je toliko bolj zanimiva vest, da se mariborski TAM skupaj z Avtomontažo odpravljajo v sončno Kalifornijo prodajati šolske avtobuse. Skupaj z ameriškimi poslovneži že ustanavljajo mešano podjetje v kalifornijskem mestu Van Nuysu, po doslej znanih podatkih naj bi ameriška stran prispevala 2,5 do 3 milijone dolarjev. Firma "Tam America" bo, vsaj na začetku, imela strogo specializiran program: na ameriškem trgu bodo prodajali le avtobuse za prevoz šolarjev. Prav v tem pa je tudi bistvena razlika med projekta: Kragujevčane je premamili celotni (največji na svetu) trg ZDA. Tamoci pa se nameravajo uveljaviti le na košču trga, najprej samo v Kaliforniji in le s posebnimi šolskimi avtobusi, saj so tam od krili tržno nižo, veliko do 5 odstotkov trga. Iz Kalifornije pa se bodo čez čas poskušali uveljaviti tudi v drugih ameriških državah, morda tudi s tovornjaki.

Lani ukinili le 279 tozdov

Morda se še spomnите kakšen vik in krik so še lani politiki zganjali zaradi ukinjanja tozdov ter opozarjali, da se bo zdaj, zdaj usl plaz. Statistični podatki zdaj kažejo, da je bilo lani v Sloveniji ukinjenih le 279 tozdov, od tega največ v industriji in ruderstvu, kjer so jih ukinili 128, manj pa v drugih gospodarskih dejavnostih. Nekaj, natančneje 16, pa so jih ukinili tudi v negospodarstvu. Razlog za ukinjanje tozdov je bilo več, ob njihovega preoblikovanja v enovite delovne organizacije ali sprememb statusa temeljne organizacije v poslovno enoto oziroma delovnem obratu, do združevanja oziroma pripojitv tozdov k drugim. Stivilo enovitih delovnih organizacij se je povečalo predvsem zaradi statusnega preoblikovanja tozdov. Vsem tem spremembam bi težko rekli kaj drugega kot logične in gospodarne.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Izboljšave električnega omrežja

Elektro Kranj je lani zgradil 5,8 kilometrov visokonapetostnih kablovodov, 5 kilometrov daljnovidov, 16 novih transformatorskih postaj ter nekaj nizkonapetostnega omrežja. Večje izboljšave omrežja so bile na območju, ki ga napaja razdelilni transformatorski postaj Primskovo, ter v razdelilni postaji Železniki in daljnovidu Podrošč, nanj sta navezani tudi novi vodni elektrani v Davči in na Sorici. Lani so zgradili tudi daljnovidno povezano med Pančerščico in Tenetiščami, ki omogoča boljše napajanje Preddvora in Jezerskega. Kabelski izvod iz razdelilne transformatorske postaje Zlato potje pa je bil položen do kranjske tovarne Exoterm, omeniti pa velja še razširitev razdelilne transformatorske postaje Primskovo in izboljšave v razdelilni transformatorski postaji v Škofji Loki.

Peko več proda na tuje kot doma

V tržiskem Peku so lani izdelali 3,8 milijonov parov obutve, kar je bilo 8,5 odstotkov manj kot leto poprej. Več čevljev so prodali na tuje kot doma, saj so izvozili 2,5 milijonov parov obutve. Če podatki natančno preračunamo pridemo do ugotovitve, da so na vsakih 1.000 izdelanih parov obutve izvozili 642 parov. Z izvozom je Peko lani iztržil 40 milijonov dolarjev, kar je 1,6 milijona dolarjev več kot leto poprej. Konvertibilni izvoz ima v Peku kar tričetrinski delež, saj so na Zahod prodali za 29,7 milijonov dolarjev obutve, na Vzhod pa za 10,5 milijonov dolarjev. Peko je aktivni izvoznik na konvertibilno tržišče, saj je bila lani vrednost prodaje za 5,5 milijonov dolarjev večja od nakupov.

Marija VOLČJAK

GOSPODARSTVO

Gospodarstvo očita republiški vladi, da je premalo radikalna pri razbremenitvi gospodarstva

Nobena oblika porabe ne sme rasti hitreje kot plače

Ljubljana, 21. februarja - V Gospodarski zbornici Slovenije so koncem lanskega leta izdelali program razbremenitve gospodarstva, čas teče, dejani pa ni, na kar so pred sredinim zasedanjem opozorili slovensko skupščino. Osto puščico so gospodarstveniki izstrelili v republiško vlado, ki očitali premajhno radikalnost pri razbremenitvi gospodarstva, saj zgodj zavedenje o kritični obremenjenosti ni dovolj, potreben so tektonski premiki v razbremenjevanju gospodarstva, kakor pravi podpredsednik gospodarske zbornice in zvezni delegat dr. Danijel Pučko. Republiška vlada kot vse kaže, čaka na spremembe slovenske ustave, ki bi takšne premike omogočila. Do nekje jo je moč razumeti, saj na drugi strani ostre puščice vanjo izstreljujejo družbene dejavnosti, ki jim na vseh koncih in krajin manjka denarja. Toda človek se vpraša, do kdaj bo tako še šlo, bomo gospodarstvo res dokončno spravili na besaško palico in se bomo osvestili šele, ko nam bo koza crknila. Klic iz gospodarske zbornice, naj vsaj nobena oblika porabe ne raste hitreje kot plače, je obupen poskus, da bi trend nenehnega obremenjevanja gospodarstva v zadnjih 15 letih vsaj zaustavili, če ga obrniti še ni moč. Gospodarstvu zdaj ostaja le 40 odstotkov dohodka, je vijak torej privit do konca? Je dno neizmerno?

Preboj le na dveh frontah

Izposodimo si kar Pučkovo terminologijo, ki je zelo slikovita. Pravi, da je pri razbremenjevanju gospodarstva do preboja, do pozitivnih premikov prišlo doslej le na dveh frontah.

Prva so izdvajanja za gospodarsko infrastrukturo, kjer je bil velik del obremenitev prenešen v ceno storitev, republiška vlada pa namerava s tem zmanjševanjem izdavanj iz čistega dohodka nadaljevati. Tako so bile januarja razpolovljene (iz 3,72 na 1,86 odstotkov) prispevne stopnje iz čistega dohodka za ceste, ob iskanju novih virov sredstev pa republiška vlada namerava tudi to združevanje ukiniti. Za PTT promet je bilo že oktobra lani ukinjeno združevanje, preneslo se je v ceno telefonskega impulza. Podobno nameravajo za elektrogospodarstvo predlagati, da naj se sredstva za razvoj vključijo v povečani prispevek za priključno moč oziroma ceno električne energije. Podobno nameravajo razpoloviti prispevek za luško infrastrukturo in hkrati uesti razvojno premijo v ceni luških storitev. Do združevanja sredstev za železniško, naftno-plinsko gospodarstvo in razvoj RTV opredelitev se ni, vse kaže, da tudi za premogovnike letos še niso predvidene.

Druga pa je ukinjanje oziroma razpolavljanje uvoznih taks. Odprava davščine na carinsko evidentiranje, znižanje davščine za izravnavo davnčne obremenitev za 40 odstotkov in ukinitev taks na plačila v tujino so ekonomsko pomemben prispevek k razbremenjevanju gospodarstva. Gospodar-

stveniki pravijo, da bi morali s tem nadaljevati, zahtevajo tudi odpravo taks na uvoženo blago.

Zal pa se hkrati s temi razbremenitvami že šuščja, da naj bi se poslabšal položaj mednarodnih kooperacij (50. člen carinskega zakona), kar seveda poraja strah v gospodarstvu ter seveda sklepanja, da gre pri tem le za prelaganje iz žepa v žep.

Kakov je bilo moč pričakovati, je bila razprava na zasedanju slovenske skupščine vroča, med predstavniki gospodarske zbornice in republiške vlade polemična in nestrnna. Slišali smo, da je zahteva zbornice po 20 odstotni razbremenjenosti gospodarstva v letosnjem letu nerealna. Razprava pa je šla celo tako daleč, da je predstavnik vlade zbornici očital, da tudi sama še ni napravila nič pri svojem varčevanju, da skupščina kvalitete njenega dela ni obravnavala. Skratka rezultatov ni, ne preostane nam drugega, kot da damo prav gorenjskim direktorjem, ki so pred kratkim takšne razprave označili kot pravljice o razbremenitvi in zahteve, da obremenitev ostanejo vsaj na sedanjem ravni.

Zahvale gospodarske zbornice brez pravega odziva

Gospodarstveniki očitajo republiški vladi, da je pri razbremenitvi gospodarstva premalo radikalnen, da ni napravil poglobljene analize racionalizacije celotne družbene nadgradnje in da ni pravega odziva na njihovo zahtevo, da naj se letos obremenitev zmanjšajo za 20 odstotkov, prihodnje leto

Kako se lotevamo kosovskih problemov

Kulturni dom ne bo dajal nove vrednosti

Radovljica, 21. februarja - Čeprav nam bo morebiti kdo očital ekonomski ali kako drugače obavarani nacionalizem, je treba že takoj na začetku (v duhu zadnje partijske konference) reči bobu bob in popu pop: način, kako se lotevamo reševanja kosovskih gospodarskih in družbenih problemov, ni prav.

Primer, ki ga navajamo, to dovolj nazorno kaže: v Sloveniji so že sredi minulega leta določili(!) radovljško občino, da trajno sodeluje z novo ustanovljeno kosovsko občino Štrpce, o izboru pa je bila obveščena še novembra - in sicer od Stalne konference mest in občin Jugoslavije. Pa ne le: zbori štrpske občinske skupščine so na podlagi jugoslovenskega programa o Kosovu na predlog stalne konference 30. decembra lani sprejeli sklep (odlok, odločitev) o vzpostavitev trajnega sodelovanja med občino Štrpce ter občinami Bor, Bačka Palanka in Radovljica. Cilj sodelovanja je izvajanje nalog iz jugoslovenskega programa o zaustavitev izseljevanja Srbov in Črnogorcev s Kosova, o vrnitvi izseljenih in vseh, ki želijo živeti in delati na Kosovu.

Ko je v torek o tem vprašanju razpravljalo radovljški izvršni svet, nihče od njegovih članov ni nasprotoval podpori nerazviti kosovski občini, jasno pa se je

predstavniki štrpske in radovljške občine so se včeraj v Radovljici pogovarjali o dolgoročnem sodelovanju med občinama. Ker gre za novo, komaj ustanovljeno občino, ki še nima razvojnih načrtov, so v radovljškem komiteju za družbeni in prostorski razvoj prepričani, da bi ji lahko najprej pomagali pri izdelavi načrtov.

stvo, trgovina, komunalna) ter kmetijstvo, gozdarstvo in skromna predelava lesa.

C. Zaplotnik

Jesenška Železarna povečuje izvoz

Na tujem je iskano predvsem kvalitetno jeklo

Jesenice, februarja — Jesenška Železarna je lani na zahodna tržišča izvozila za 4 milijone dolarjev izdelkov več kot je znašal njen uvoz s teh trgov, predvsem na račun izdelkov višje kakovosti, k temu pa je v precejšnji meri pripomoglo tudi poslovanje preko kooperacij.

Na svetovnem trgu se je lani povpraševanje po jeklu povečalo, kar kaže, da ni izgubil pomembne veljavje, res pa je, da je sprememjenja. Zelo se je nameč povečalo povpraševanje po kvalitetnem jeklu, hkrati s tem pa je rastla njegova cena. Jesenški Železarni je prav nova tehnologija šla na roko, po njeni zaslugu je lani izvoz povečala, na konvertibilno tržišče izvozila za 4 milijone dolarjev blaga več kot je znašal njen konvertibilni uvoz blaga in storitev. K aktivnemu poslovanju s konvertibilnim tržiščem je v precejšnji meri pripomoglo tudi poslovanje preko kooperacij na zunanjetržigovinskem področju, kar so poprej manj uporabljali. To je seveda prispevalo k bolj nemotenemu toku uvoza in izvoza in k manjši odvisnosti od državne regulativne, ki sedaj železarni zaračudi precenjenega klirinškega dolara povzroča visoke cene od

tam uvoženih materialov, po drugi strani pa jih seveda obremenjujejo še visoke uvozne dejavje. Nekatere uvozne takse so letos sicer prepovabljeni, toda še vedno so visoke.

Železarna je lani izvozila za 56 milijonov dolarjev, kar je 33,5 odstotkov več kot leto poprej in 9,5 odstotkov več kot je predvideval gospodarski plan, od tega na konvertibilno tržišče za 40 milijonov dolarjev blaga, kar je bilo 44 odstotkov več kot leto poprej in kar 23,3 odstotke več kot je predvideval gospodarski plan. Dodati pa velja, da se je izvoz na konvertibilno tržišče tudi vsebinsko popravil, saj so zahtevali večje kvalitete v veliki meri domestilne masovne jekle. Slednja so seveda na konvertibilnih tržih pod udarom antidampinških postopkov, kar poleg vsega drugega prav tako narekuje usmeritev v kvaliteto.

Kranj, februarja - Gradbena dela na vodni elektrarni Lomščica pri Tržiču bodo predvidoma maja končana, akumulacija je sicer že zgrajena, toda počakati morajo na toplejše vreme (najmanj 15 stopinj Celzija), da bodo lahko zamazali fuge. Elektrarna bo imela 12 megavatov moči, proizvajala bo končno energijo, pri srednjih vodah bo povprečno obratovala osem ur na dan. Koliko bo elektrarna veljala, je v razmerah visoke inflacije težko oceniti, dolarski izračuni kažejo, da bo morda celo malenkost cenejša kot so planirali, sicer pa, počakajmo, da bo odprta. M. V., Foto F. Perdan

Utrinek iz gorenjske amaterske kulture

MED NAVDUŠENJEM IN TRADICIJO

KUD Matija Valjavec iz Preddvora s svojim delovanjem v zadnjih petih letih vedno znova dokazuje kako pomembno vlogo lahko odigrava amaterska kultura. S pogovorom z Markom Bohincem, ki društvu predsednikuje, smo želeli tako opozoriti na skupino navdušenih entuzijastov, ki zasluži javno priznanje da bi gorenjski javnosti potrdili dejstvo, da imamo (še vedno) točke, kjer cenijo, znajo in hočejo ob vsej industrijski naglici živeti tudi znotraj kulturnih dobrin.

Iz profesionalnih kulturnih struktur se tokrat obračamo v amaterzem, ki je mnogokrat po krivici vržen v ozadje, čeprav se, vsaj nekateri, dobro zavedajo, da je prav amaterska kultura tista, ki v osnovnih življenjskih okoljih vzdržuje, kot bi rekli teoretički, človeka vredno življenje. Na žalost pa za mnogo krajevnih skupnosti (tudi) v naši regiji tega ne moremo zatrditi. Temu ne morejo pripomoći niti kulturni (zadružni, gasilski...) domovi, ki v bolj ali manj ohranjenem stanju praktično obstajajo skorajda v večini (predvsem) vaških krajevnih skupnosti. Seveda same stavbe, pa naj bodo še

spodbudno zapisati nekaj misli, ki vsaj za hip ustavijo plaz neuresljivljenega. Ena takšnih postaj so zanesljivo člani Kulturno-umetniškega društva Matija Valjavec iz Preddvora, ki v zadnjih letih stalno dokazujejo, da jim ni vseeno kako je področje kulture zastopano v njihovi sredini.

Gre za društvo, ki ima sicer že dolgoletno tradicijo, ki pa je začelo živeti svoje novo, plodno življenje, pred nekako petimi leti, po predhodnem skorajda dvajsetletnem molku. Če pogledamo njihovo člansko evidenco, lahko iz tega razberemo, da imajo okrog 70 članov in od tega slabu desetino tistih, ki držijo celotno delovanje pokonci. Da so stalen spremjevalec aktivnih sredin tudi padci dokazuje dejstvo, da so pred kratkim časom razpustili tako folklorno skupino kot pevski zbor, zato pa so toliko bolj ponosni na delovanje njihove dramske sekცije, ki je pred tednom dne pripravila na prenovljenem odu kuturnega doma

novo premiero, ki je bila, tako kot ponovitev, razprodana do zadnjega sedeža.

Gornji podatki pravzaprav odslikujejo povsem realno sliko, ki bi jo lahko zasledili še marsikje drugje, še posebno če slišimo razlagi njihovega uspešnega dela iz ust Marka Bohinca, ki KUD-u predsednikuje: "V prvi vrsti se zavedamo, da lahko vse skupaj poteka, če je vsaj stalno in nosilno jedro neka prijateljska društva, ki si je navzela za svoje koriščenje prostega časa področje kulturnih aktivnosti. Ob tem seveda ne gre pozabiti, da gre za amatersko raven, kar gre razumeti tudi pri obvezah posameznikov, ljudi namreč ne moreš, vsaj uspešno ne, nikjer držati pri sebi skozi različne oblike prisile. Druščino in seveda nekaj posameznikov, ki vse skupaj žene naprej smatram kot ključno zadevo v vprašanju ali nekje KUD deluje ali ne. Vse ostalo, kamor spada tako denar kot prostorske možnosti in kar seveda ni niti najmanj zanemar-

ljivo, pride šele potem. Verjetno v ta sklop sodi tudi občutek, ki ga človek dobri po končani akciji, naprimer po uspešno končani gledališki premieri, občutek ob katerem si na povsem sentimentalni plati podvržen moralnemu plačilu za nazaj in novemu optimizmu za bodoče. Če rečem zelo poenostavljen resnico, ki pa predvsem v vaškim okoljih še kako drži - nekaj se mora dogajati in če ni nicesar, gredo ponavadi vsi zgolj in samo v gostiln."

Verjetno velja prav v celoti pritrdirti Bohinčevemu razmišljanju, ko pravi, da je veliko pre malo sodelovanja med posameznimi kulturnimi sredinami znotraj občine, mi dodajamo znotraj celotne regije, in da v bistvu ni vzpostavljenih trdnjevih vezi, ki so, kjer pač obstajajo, bolj rezultat osebnega poznavanja posameznih kulturnih organizatorjev. V tem kontekstu se najno pojavi vloga Zveze kulturnih organizacij kot stanovske organizacije amaterske kulture. Konkretno za Kranj Marko Bohinc ocenjuje, da preddvorska kulturna dogajanja dobijo dovolj spodbude s strani ZKO-ja, delo in pomembnost kulturnega društva pa v svoji sredini glede z dokajšnjim spoštovanjem: "Mislim, da se v krajevni skupnosti veliko pozna, če KUD deluje res kvalitetno. Sam se naprime ob naši zadnji gledališki predstavi, ko smo imeli nabito polno dvorano, sprašujem, če ni tega v Preddvoru še vedno premalo in da je povpraševanje po kulturnih akcijah, tudi mladih, veliko večje kot ponavadi to velja v stereotipnem smislu."

V. Bešter

tako dobro urejene, brez človeka ne pomenijo nicesar. Od tu naprej pa gre razlikovati tiste sredine, ki se lahko pohvalijo s kulturno aktivnostjo in tiste, ki imajo moči zgolj za tradicionalne državne praznike ali pa še tega ne.

Pravzaprav je ob skorajda vsakodnevnom pisanju o kulturnih manjkih, križih in težavah kulture, tudi za novinarja prav

Festival amaterskega filma

KIPEC JESENIŠKEGA LIVARJA

Zveza kulturnih organizacij občine Jesenice prireja v izvedbi filmske skupine ODEON 16. mednarodni festival amaterskega filma v počastitev 60-letnice mesta Jesenice. Festival bo potekal od 20. do 22. aprila letos na Jesenicah.

Organizator je že razposlal razpis na 350 naslovov v tujino in na 150 naslovov v Jugoslavijo. Na festivalu lahko sodelujejo vsi kinoamaterji iz vsega sveta z neomejenim številom filmov, ki morajo biti formata super 8 ali 16 mm z dolžino največ 20 minut in s tonskim zapisom na filmu. Filmi in prijavnice morajo biti poslanji priporočeno najkasneje do 15. marca letos na naslov: Filmska skupina ODEON,

p.p. 64, 64270 Jesenice. Posebna seleksijska komisija bo pred ocenjevanjem, ki bo 7. do 9. aprila letos na Jesenicah, pregledala vse filme in izložila vse tiste, ki ne bodo ustrezzali razpisu ali pa bodo slabše kakovosti. Mednarodna žirija bo ocenjevala vse filme v skladu s pravili mednarodnega druženja amaterskih filmov in video festivalov.

Vsi filmi, ki bodo predvajani na jeseniškem festivalu, dobijo

posebno diplomino. Najboljši dokumentarni,igrani, žanrski, animirani in planinski film bodo nagrajeni z zlatimi, srebrnimi in bronastimi plaketami »Železar«. Podeljene bodo tudi zlate plakete »Železar« za najboljši scenarij oziroma idejo, režijo, kamero, montažo in zvočno opremo. Najboljši avtor festivala dobija prehodno nagrado »Grand prix«. Nagrada je bronasti kipek jeseniškega livarja, katero je treba osvojiti trikrat zapored, nakar je to trajna avtorjeva last. Avtor, ki osvoji to nagrado enkratno, pa prejme grafični list. Klub z najboljšo selekcijo najmanj treh filmov prejme umetniško sliko, ki je podeljuje ZKO-DOLIK Je-

senice, najboljši mladi avtor festivala dobija spominsko nagrado »Silvo Valent«, ki jo podeljuje domača filmska skupina ODEON, avtor najboljšega filma s športno tematiko pa dobi pokal, ki ga podeljuje Zveza telesno-kulturnih organizacij Jesenice.

Jesenški festival sodeluje z mednarodnimi festivali v Skopju, na Prevaljah in v italijanski Montecatini, zato bo selekcija jugoslovenskih filmov za Italijo narejena na festivalu na Jesenicah, avtorje pa organizator festivala prosi za pristanek, da njihove filme lahko pošle na te festivala, seveda če bodo izbrani.

Lojze Kerštan

Naše razmišljjanje

DELEGAT ALI LUTKA?

Če smo se v pretekli številki dotaknili vsebine delovanja (in uspehov) komisij za kulturo pri občinskih družbenopolitičnih organizacijah in (do oddaje pričujočega teksta v tiskarno) ni prišlo na naš naslov na vsebino pobude še nobenega odgovora, tokrat pozornost preusmerjam na drugo, za posamezne kulturne aktivnosti konkretno še posebej pomembno področje. Gre za prostor, ki je izhajač iz našega političnega sistema teoretično alfa in omega, kot pravijo komunisti v svoji novi veliki propagandni akciji, kulturnega samoupravljanja. V mislih imamo seveda takoimenovane kulturne skupnosti, kjer se po eni strani sprejemajo tako posamezniki vsebinski programi in poročila kot finančna kritika. Koilko lahko te skupnosti skozi naravo zamenljivih delegatov, ki jim je potrebno stalno ponavljati iste reči, kajti povprejšnjega posvetovanja oziriamo poročanja v osnovnih sredinah očitno marsikje ni, resnično naredijo kvalitetni korak naprej, je samo eno od osnovnih vprašanj. Navezava je seveda mogoča v nadaljevanju te ugotovitve, če se vprašamo kdo in kako sploh bere materialne, ki so poslani kot skupščinsko gradivo, se nadaljuje razvijanje pa nas kmalu privede v popoln nesmisel spreneverjanja in ritualnega dvigovanja rok, ko (spomnimo se lanskega kulturnega finančnega načrta) že vnaprej dobro veš, da je vse skupaj zgolj zaradi zadostitev sistemu. Takšne poteze pa ne samo, da postavljajo prenekatero stvar v dokaj cudno luč pač pa verjetno tudi marsikje odbijejo od resnega skupščinskega udejstvovanja še tistih nekaj "skupščinskih kulturnikov" ki so še ostali.

Vine Bešter

Občinska kulturna skupnost Tržič in KUD Podljubelj organizirata gostovanje članov Mestnega gledališča Ljubljanskega, Franca Markoviča in Marije Klanšek-Jaklič s predstavo Aleksandra Gelmana KLOPCA (Skamejka) v podljubeljski dvorani doma družbenih organizacij v soboto, 25. februarja 1989 ob 19. uri.

V prevodu Milana Jesiha in režiji Marjana Bevka je predstava luč sveta zagledala v sezoni 1986/87 na malih scenih MLG, le dobri dve leti potem, ko je bila prvič predstavljena ruskemu občinstvu. Gre za komedijo o lagaju in resnici, če lahko tako imenujemo srečanje dveh v parku in njuno »igro«.

Druga gledališka predstava pa je nastala doma, točneje na odu KUD Lom pro Storžičem in sicer v režiji Ludvika SOKLJICA. Ob 70-letnici društva so se zbrali starejši in mlajši igralci KUD-a in sklenili, da obletnico obeležijo z delom Ignaca BORŠTNIKA: Stari Tomaž.

Igro bodo domačemu občinstvu prvič predstavili na premieri v nedeljo, 26. februarja 1989 ob 18. uri, v domu družbenih organizacij v Lomu. Odmevna predstava in dober sprejem pri publiku bo nedvomno največje priznanje sicer prizadvenim članom najstarejšega tržiškega društva.

Boris Kuburić

TRŽIŠKE NOVOSTI

Občinska kulturna skupnost Tržič in KUD Podljubelj organizirata gostovanje članov Mestnega gledališča Ljubljanskega, Franca Markoviča in Marije Klanšek-Jaklič s predstavo Aleksandra Gelmana KLOPCA (Skamejka) v podljubeljski dvorani doma družbenih organizacij v soboto, 25. februarja 1989 ob 19. uri.

V prevodu Milana Jesiha in režiji Marjana Bevka je predstava luč sveta zagledala v sezoni 1986/87 na malih scenih MLG, le dobri dve leti potem, ko je bila prvič predstavljena ruskemu občinstvu. Gre za komedijo o lagaju in resnici, če lahko tako imenujemo srečanje dveh v parku in njuno »igro«.

Druga gledališka predstava pa je nastala doma, točneje na odu KUD Lom pro Storžičem in sicer v režiji Ludvika SOKLJICA. Ob 70-letnici društva so se zbrali starejši in mlajši igralci KUD-a in sklenili, da obletnico obeležijo z delom Ignaca BORŠTNIKA: Stari Tomaž.

Igro bodo domačemu občinstvu prvič predstavili na premieri v nedeljo, 26. februarja 1989 ob 18. uri, v domu družbenih organizacij v Lomu. Odmevna predstava in dober sprejem pri publiku bo nedvomno največje priznanje sicer prizadvenim članom najstarejšega tržiškega društva.

Boris Kuburić

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava Prešernovi nagrajenci 1977-79. V stebriščni dvorani Mestne hiše je odprta razstava fosilne in arheološke najdbe iz Bobovka. V galeriji Gorenjskega muzeja na Tavčarjevi 43 razstavlja akad. slikar Nikolaj Beer. V Mali galeriji mestne hiše je odprta razstava Jožeta Logarja Nekaj gledaliških plakatov in scenografij.

V okviru Tedna slovenske drame si lahko danes ob 19.30 v Prešernovem gledališču ogledate predstavo SNG Ljubljana R. Šeligo: Volčji čas ljubezni, jutri, v soboto, 25. februarja pa bo ravno takoj ob 19.30 v istem prostoru nastopil ansambel MGL Ljubljana s Jančarjevo predstavo Clementov padec, ki je hkrati zadnja predstava letošnjega TDS.

PRIMSKOVO - V soboto, 25. februarja pripravlja ob 20. uri KUD Primskovo pevsko folklorni večer, ki so ga naslovili Vasovanje, nastopajo pa Tina Primožič, Aleksander Primc, Jože Jerič, Janko Hvasti, folklorna skupina in mešani pevski zbor KUD Primskovo.

TRŽIČ - Danes, v petek, 24. februarja bo ob 18. uri v paviljonu NOB otvoritev razstave Vinka Hlebša, ki bo popoštrena s koncertom - Sonja Hočevar (soprani), Rajko Koritnik (tenor) in Martin Žitnik (klavir).

Razstava bo odprtja do 20. marca vsake dan med 16. in 18. uro, ob sobotah tudi med 10. in 12. uro, ob pondeljkih pa bo razstavišče zaprto.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine so na ogled grafični listi Favn in flora iz zbirke Grafičnega muzeja združiliča Rogaska Slatina.

V rastavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik Mirja Kočarja.

V nedeljo, 26. februarja bo ob 10. uri v gledališču Tone Čufar nova "vaša - naša matinacija". Tokrat se bodo predstavili učenci OS Žirovinca z lutkovno igrico Janeza Bitenca Palček piskalček. Na ogled bo tudi risani film ter papir z barvicami.

BOHINJSKA BELA - V soboto, 25. februarja ob 19. uri in v nedeljo, 26. februarja ob 16. uri bo v domu organizacij nastopil DPD Svoboda Boh. Bela s komedijo Mandragola, ki jo je režiral Anton Kelbl.

BLED - Akad. slikar Polde Oblak razstavlja v prostorih Centra za inženiring in marketing LIP Bled.

RADOVLJICA - V galeriji Šivceve hiše rastavlja akad. kipar Peter Černe. V fotogaleriji Pasaza radovljica graščine je na ogled razstava fotografij Ivana Pipana na temo Vihami večer.

SKOFJA LOKA - V knjižnici Ivana Tavčarja bodo v galeriji ZKO-ja v knjižnici v ponedeljek, 27. februarja ob 19. uri odprtji razstavki akvarel Edija Severja, kulturni programi pa bo prispeval oktet Jelovica.

BESNICA - KUD Svoboda Predosje bo v nedeljo, 26. februarja gostoval ob 16. uri v kulturnem domu s Turinijevim komedijom Najbolj nor dan.

PREDDVOR - MPZ KUD Velesovo se bo v soboto, 25. februarja ob 19.30 predstavil v dvorani kulturnega doma s koncertom ljudskih in umetnih pesmi.

Janez Vovk, rezbar s Police

UMETNINE IZPOD DLETA

Že kot otrok je imel Janez Volk nagnjenje za delo z lesom. Na Češnjici pri Podnartu, kjer je bil rojen, se je najprej poskušal s pipcem in naredil svoje prve jaslice, kot navdušenje nad rezljanimi jaslicami v kroparski cerkvi. Pozneje se je šel učiti za puškarja, nakar je odšel k vojakom in potem kot inštruktor vse do leta 1941 služboval v Beli Cerkvi, Mostarju, Skopju. Z izbruhom vojne se je vrnil v Kranj in preseljal na orodjarstvo, kjer je učil kot mojster v šoli, potem nekaj let delal v orodjarni, da se je še bolj spoznal s poklicem in nato ob leta 1947 do upokojitve bil učitelj praktičnega pouka v Iskrini šoli.

»Mislim sem, da bom graver, vendar to ni bilo možno. Postal sem puškar, sem

KRATKE Z GORENSKE

Skupščina podpira usmeritve - Po temeljni kandidacijski konferenci, kjer so se opredelili do kandidatov za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije in do možnih kandidatov za predsednika skupščine Stanovanske skupnosti Radovljica, se je v Družbenem centru v Lescah na seji sestala tudi skupščina krajevne skupnosti Lesce. Brez posebnih pripomemb so na seji sprejeli poročilo o delu v minulem letu. Opozorili so, da je treba čimprej natančno in dokončno opredeliti namenljivost prostorov za različne uslužnostne dejavnosti v hiši pri križišču Alpske in Dežmanove ulice v Lescah, kar pa zadeva izgradnjo drugega železniškega tira, pa vztrajati o ureditvi podhoda za pešce in kolesarje, saj je zaradi zaprtega prehoda čez železniške tire pri Žitu sedanje prečkanje tirov pri postaji v Lescah zelo neurejeno in nevarno. V razpravi o usmeritvah za delo v letosnjem letu pa so delegati predvsem podprli pobudo za izgradnjo izvennivojskega priključka na magistralno cesto v Lescah in delo odbora za ureditev pokopališča in priprave za izgradnjo mrljških vežic. - A. Ž.

Ogled komedije na Jesenicah

Radovljica - V okviru programa kulturne akcije za delovne kolektive v radovljški občini občinski svet Zvezne sindikat Radovljica organizira skupinski ogled komedije J.B.P. Moliera »Sganarel, ali namišljeni rogonosec«. Predstava bo v gledališču Tone Čufar na Jesenicah danes (petek, 24. februarja) zvečer. Brezplačne vstopnice zagotavljajo sindikati iz sredstev za kulturno akcijo, prevoze pa osnovne organizacije sindikata oziroma posamezniki. (jr)

Dražje poroke v Tržiču

Tržič, februarja - Na zadnji seji tržiškega izvršnega sveta, 15. februarja, so člani sklenili povisiti obvezni prispevek za sklenitev zakonske zvezne in za podaljšanje maloobmejnega propustnic. Po novem bodo poroke dražje kar za petkrat, vendar še vedno zelo poceni; od dosedanjih 10.000 din so ceno dvignili na 50.000 din, podaljšanje maloobmejnega propustnic pa bo po novem stale 6.000 din.

Ob obveznem prispevku ob sklenitvi zakonske zvezne je v Tržiču navada, da mladi zakonci oziroma priče ob poroki darujejo tudi prostovoljne prispevke, ki gredo občinski skupnosti otroškega varstva za nakup igral v vrteh. Teh se je lani v devetih mesecih našlo za 464.000 din, prihodkov iz obveznega prispevka pa je bilo 334.000 din, kar je precej premašalo za kritje materialnih stroškov, ki jih ima občina z vsakim novim zakonskim parom, saj je treba plačati matičarje, okrasiti poročne dvorane in vsakemu paru podariti knjigo o zakonskem življenju. Vse skupaj je tako prerašlo prvotno ceno, da ni kazalo drugega, kot petkratno povisiti ceno, ki pa bo, če bodo cene tako dvajale, kmalu spet prenizka. Novi ceni v Tržiču veljata od 16. februarja letos.

D. D.

Letne skupščine ZZB NOV

Radovljica - Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je na zadnji seji sprejelo osnutek delovnega programa občinskega odbora za to mandatno obdobje. Dogovorili so se, da bodo letne skupščine krajevnih organizacij ZZB NOV v občini od 15. februarja do 10. aprila, občinska pa bo 10. maja. Zaradi pomanjkanja denarja za kopališko zdravljenje so sklenili, da se bodo pogovorili z vodji dispanzerjev za borce v Radovljici, na Bledu in v Bohinjski Bistrici za kriterije in da bodo poslej pošljali na zdravljenje le borce, ki imajo overovljeno zdravstveno knjižico. V občini je namreč že precej borcev, ki so potrebeni kopališkemu zdravljenju, na zdravljenju pa še niso bili nikdar. (cr)

Namesto srečanja Dan planincev

Storžičeva transverzala

Kranj, februarja - Med neravno številnimi planinskimi postojankami pri nas, ki so to zimo ob koncu tedna redno odprte, je Dom Kokrškega odreda oziroma Planinski dom na Kališču na višini 1452 metrov, ki ga vsako soboto in nedeljo obiše prek 400 planincev. Neredki, kar prek sto jih je praviloma vedno, se potem povznejo tudi po žig na vrh Storžiča. Poleg zime je vzrok za tako velik obisk doma na Kališču par gotovo dobra postrežba in urejenost, za kar skrbijo novi oskrbnik doma Boris Hubert. Planinsko društvo Kranj pa je, upoštevaje slabšo kupno moč, prilagodilo tudi cene v domu. Ugotavljajo tudi, da med obiskom doma in Storžiča ni večjih nesreč ali poškodb. Beležijo le lažje padce in zvine zaradi ledene podlage in neprimerne obutve; številni namreč prihajajo v mehkih copatah namesto v planinskih čevljih, ki jih zdaj že na primer dela čevljarna Ratitovec.

V upravnem odboru Planinskega društva Kranj pa so razpravljali tudi o junijskem tradicionalnem dnevu borcev Kokrškega odreda na Kališču. Ugotavljajo, da se borce zaradi napornega vzpona zanje temu srečanju zadnja leta odpovedujejo. Zato so se odločili, da bodo zdaj ob koncu šolskega leta (junija) organizirali Dan planincev kranjske občine s primerno zabavno prireditvijo. Razen tega pa bodo poslej ustavili tudi manjšo točkovno transverzalo, imenovanico Storžičeva transverzala. Vključevala bo žige Poljane, Storžiča, Bašelskega vrha, Srednjega vrha, Malega Grintavca, Javorjevega vrha, Doma Kokrškega odreda na Kališču, Iskrine koče na Jakobu in Kluba planincev v društvenih prostorih v Kranju. Vsak udeleženc te transverzale bo za prehodeno pot dobil potrdilo oziroma priznanje. Pričakujejo, da bo ta transverzala zelo obiskana, saj je prehodna in varna kar devet mesecev v letu.

A. Žalar

To zimo je Dom na Kališču odprt vsako soboto in nedeljo, oskrbnik Boris Hubert pa beleži velik obisk...
Foto: F. Ekar

Krajevna skupnost Šenturška gora

Cesta jih razburja in draži

Šenturška gora, 23. februarja - »Saj se spomniš, ko si v Cerkljah delil priznanja Gorenjskega glasa krajevnim skupnostim na tem območju kranjske občine. Takrat so predstavniki občine poudarili, da moramo tudi na Šenturški gori, na občinski cesti, dobiti asfalt. Lahko bi se torej sklicevali na obljubo; vendar ne gre za to. Sami smo se v krajevni skupnosti odločili, da se lotimo tokrat prispevka in še enkrat dela in da cesto od Raven do Poljane enkrat že končno asfaltiramo. Ta cesta nas namreč res razburja in draži. Okrog 60 se nas vsak dan z avtomobilom vozi v dolino in delo in na tako slabih cesti z avtomobili, ki imajo v primerjavi z onimi na lepih cestah, najmanj enkrat krajož živiljenjsko dobo in še bencina pokurimo veliko več, plačujemo zares prevelik davek. In to samo zato, ker smo v hribih, na robu občine, da ne rečem bogu za hrbtom...«

Tako je v začetku tedna, med obiskom pri njemu doma v Gostilni na Šenturški gori razmišljal predsednik sveta krajevne skupnosti Šenturška gora Ludvik Pavlin. Srečanja, kajti slišal sem za namere krajanov in vikendašev, da bi končno dokončali začeta dela na cesti, pa sta se udeležila tudi bivši tajnik krajevne skupnosti Dane Robida z ženo.

Res je bila na novinarskem večeru v Cerkljah dana obljuba, da morajo čimprej tudi na Šenturško goro dobiti urejeno cesto. Sedanja odločitev krajanov v anketi, če so pripravljeni prispevati in delati za cesto od Raven do Poljane, je dovolj prepričljiva. Slaba četrtnina med njimi jih je pripravljena prispevati od milijona do dveh, približno tri četrtnine pa po 800 tisoč dinarjev. Skupaj z vikendaši - vikendov v njihovi krajevni skupnosti v naselji Šenturška gora, Apno, Ravne, Lenart na Rebri z zaselkom Jagošči, Sidraž, Viševca in Vrhovje je najmanj še enkrat toliko kot hiš (domačih gospodinjstev je 63, prebivalcev pa 243) - pa »o« pripravljeni prispevati eno tretjino za uresničitev projekta iz decembra lani.

Ludvik Pavlin

»Po projektu Cestnega podjetja Kranj z decembra lani bi asfaltiranje 5 metrov širokega cestišča na osedecku Ravne-Poljana veljalo okrog 600 milijonov dinarjev. Mi smo pripravljeni prispevati 200 milijonov,« pravi Ludvik Pavlin. »Če bo vreme, bomo v kratkem zastavili z urejanjem odvodnjavanja na tem delu. Vajeni smo tega, saj smo se že 1975. leta prvič lotili urejanja ceste in jo potem čez pet let po načrtih Cestnega podjetja in v soglasju z lastniki zemljišč razširili na vsej dolžini na

7 metrov. Ze takrat smo jo s potrebljivo 20 do 40-centimetrsko podlagu pripravili za asfalt, s katerim pa se je potem iz leta v leto odlašalo. Upamo, da nam bo tokrat akcija vendarle uspelna in da bomo ob lastni udeležbi naleteli na razumevanje širše skupnosti. V kratkem se bomo natačno o tem pogovorili na zboru krajanov in imenovali tudi gradbeni odbor.«

Dvakrat so že urejali cesto od Raven do Poljane; zdaj se je nameravajo lotiti tretjič... Prepričan, da so vsi skupaj, domačini in vikendaši, dovolj zavzeti, da akcijo uresničijo, je tudi bivši tajnik Dane Robida. Saj ne bi bilo prvič, da bi krajanji z delom in prispevkom nekaj naredili, kar potrebujejo in si upravičeno želijo. Da je temu tako nenačadno potrebuje tudi naše priznanje, ki smo ga jim podelili lani. Sicer pa kronološki preglej aktivnosti v krajevni skupnosti pokazuje, da so do 1965. leta bile vse krajevne ceste (18 kilometrov) navadni kolovozzi, danes pa je moč po njih kamorkoli priti s kamonom. Nič manj kot na cestah so ljudje nare-

Prepričan, da so vsi skupaj, domačini in vikendaši, dovolj zavzeti, da akcijo uresničijo, je tudi bivši tajnik Dane Robida. Saj ne bi bilo prvič, da bi krajanji z delom in prispevkom nekaj naredili, kar potrebujejo in si upravičeno želijo. Da je temu tako nenačadno potrebuje tudi naše priznanje, ki smo ga jim podelili lani. Sicer pa kronološki preglej aktivnosti v krajevni skupnosti pokazuje, da so do 1965. leta bile vse krajevne ceste (18 kilometrov) navadni kolovozzi, danes pa je moč po njih kamorkoli priti s kamonom. Nič manj kot na cestah so ljudje nare-

Na Poljani so za prebivalce Sidraža in Lenarta lani zgradili avtobusno postajališče...

dili pri preskrbi z vodo. Ni še tako dolgo, ko je poleti tukaj vode zmanjkal, in so jih jo moralni voziti. Danes, tudi v zadnjih sušnih zimskih dneh, jim je zaradi novih zajetij in novih ali obnovljenih vodovodov ni zmanjkal. Da ne govorimo o telefonu. Pred leti ni bilo v krajevni skupnosti nobenega telefona, danes, ko so v lastni režiji zgradili telefonsko omrežje, imajo 56 telefonskih priključkov.

Dane Robida
»Ob tem, ko razmišljamo, da se čimprej lotimo sedanje cestne akcije, pa imamo v načrtih tudi obnovitev nekdajnega šolskega poslopja. Tudi prostor za zbiralnico mleka, ki ga kmetje zdaj vozijo (ali pa tudi ne) v dolino, za trgovino (če ne drugače za zasebno) že imamo. Tudi tega se bomo lotili. Vendar, kot rečeno, najprej je zdaj na vrsti cesta. Upamo na širše razumevanje in družbeno pomoč,« pravi Dane Robida.

Pa ne leb sogovornika, vsi v krajevni skupnosti so pripravljeni prispevati in se kaj narediti. Sicer pa, ne gre samo zanje, za domačine in vikendaše; območje v tem delu občine je tudi sicer turistično opredeljeno. Za to pa bi bilo najbrž res treba najprej z makadamom očistiti prah. In prav zato njihovo pripravljenost, organiziranost in voljo za delo ter soudeležbo ne bi smeli razumeti kot sklicevanje na dane obljube iz pred let ali celo kot izsiljevanje.

A. Žalar

Zanimivo naključje

Trije bratje, rojeni istega dne in meseca

Podkoren, 19. februarja - Franc, Anton in Alojz Cuznar iz Podkorena, trije bratje, so bili vsi rojeni 17. aprila - Franc Cuznar je vedno rad pomagal pri velikih in mednarodnih športnih prireditvah v zgornjesavski dolini.

Franc Cuznar, domačina iz Podkorena, prav dobro pozna vse, ki se kakorkoli že ukvarjajo s smučanjem, predvsem skakalnim športom. Franc Cuznar je namreč že desetletja povezan s smučarji v zgornjesavski dolini, saj je tu potem, ko se je upokojil, ostal zvest sodelavec raznim velikim smučarskim prireditvam. Športniki in organizatorji prireditve cenijo njegovo stalno in vestno pripravljenost, da pomaga kjerkoli je že potrebno, saj se zavedajo, da bi brez takih navdušenih sodelavcev, domačinov, prireditve le težko tako imenitno uspele.

Franc Cuznar iz Podkorena

Franc Cuznar, ki ga kot poštenega in delovnega domačina cenijo tudi sovaščani, je bil štirideset let zaposlen na Jesenicah, pri železnični. Bil je rojen v številni družini in imel sedem bratov in tri sestre. Prav zanimivo pa je, da so vse trije bratje rojeni prav na isti dan in mesec. Franc Cuznar je bil rojen 17. aprila leta 1923, njegov brat Anton 17. aprila leta 1927, Alojz pa prav tako 17. aprila leta 1934!

»Res je prav zanimivo,« pravi Franc Cuznar, »da smo bili trije rojeni aprila meseca in celo na isti dan. Tako smo vsi trije bratje ponavadi praznovali rojstne dneve skupaj, bilo je veliko veselja in zabave, saj res ne poznamo družine, v kateri bi imeli otroci rojstne dneve na isti dan in istega meseca. Očeta so zato znanci in prijatelji kar malo dražili, a naključje je pač tako hotelo, da se je v naši družini tako zgodilo.«

Franc Cuznar danes dela doma na kmetiji, občasno pomaga pri žičnicu, zelo rad pa pride v Planico, kjer si ogleda vse skakalne teme. Njegov sin Andrej je bil včasih dober skakalec, zdaj pa je trener v Kranju. Franc pravi, da bo še naprej rad pomagal pri pokalu Vitranc in pri vseh drugih velikih prireditvah v Kranjski gori in v Planici. Brez tako poštenih in pridih ljudi kot je Franc Cuznar in drugi domačini, ki so vedno pripravljeni pomagati, a vselej ostajajo nekaj v senci, nepoznani in neimenovani, organizatorji velikih športnih prireditve vsa dolga desetletja zanesljivo ne bi poželi toliko počivali in mednarodnih priznanj.

D. Sedej

Planinstvo - le za nekatere?

Morda ugotovitev marsikoga ne bo presenetila, je pa vendarle nenavadna. V delovnih organizacijah v kranjski občini delujejo sekcijske Planinskega društva Kranj. Njihovo delo in aktivnost sta pogosto povezana z denarjem, pri čemer velja, da društvo nima sredstev, da bi financiralo dejavnosti v sekcijsah. Denarja je namreč komaj za informiranje in posamezne izobraževalne programe. Ob akciji, da vsi občani kranjske občine hodijo v gore, in teh je dejansko okrog 40 tisoč, ki praviloma sami financirajo svoje pohode, pa je za to toliko bolj nenavadno, da so v nekaterih sekcijsah krogki takšnih pohodnikov (izletnikov s poceni avtobusi) precej zaprti in da tako akcija, v kranjsčani hodimo gore, velja, (kot ugodnost) le za nekatere... A. Ž.

Drevi letna konferenca TD

Cerkle - V osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah bo drevi (danes) ob 19. uri redna letna konferenca Turističnega društva Cerkle. Ocenili bodo delo v minulem letu, ko sta na cerkljanskem območju izstopali še posebej dve prireditvi in sicer: tradicionalna razstava cvetja, lovstva, ribištva in obrtništva v začetku julija in oktobrska prireditve Najtežji kmečki pridelki. Z delom je lani pričela tudi pionirska folklorna skupina pod pokroviteljstvom Pensiona Jagodic in Vopovelj. Na konferenci bodo podelili najzaslužnejšim gospodinjam za hortikulturno urejeno okolje posebna priznanja. Prikazali pa bodo tudi film o uspehi lanske razstavi cvetja in lovstva v Cerkljah - Danes (petek) pa bo v Zadružnem domu v Cerkljah končan tudi letosnji že drugi enotredni kuhrske tečaj, ki ga je organiziral Aktiv kmečkih žena, ki deluje pri Gorenjski kmetijski zadrugi, Temeljni zadružni entoti Cerkle. Tečaj, na katerem je sodelovalo petnajst članic aktiva, je vodil kuhrska mojster z Bleda. (kj)

JAŠA L. ZLOBEC

(Telex, 16. februarja 1989)

Obtožujem

Z vso resnostjo, odgovornostjo, predvsem pa na osnovi podatkov, zadnja leta javno objavljene v jugoslovenskih sredstvih obveščanja, izjavljam in opozjam: albanskemu narodu v Jugosloviji pripravljajo pogrom, pravljajo končno rešitev albanskega vprašanja.

Kdor je hotel vedeti, ta je zvezel, kdor si je zatiskal oči, ta bo vedno sokriv, kdor pa hoče vedeti, temu so namenjene te moje žalostne besede. Ljudje božji, saj se ne moremo kar naprej in naprej sprenevedati. Brezbriznost in sprenevedanje sta cele narode posiljali v pogubo, od Armentev do Judov, da ostanem v našem zlohotnem stoletju. Pogrom je težka beseda, vem. Ampak dandanes se v Beogradu kot z otroškimi balončki neodgovorno — čeprav zavestno in načrtno, se bojim — igrajo še z dosti težjimi. Ce sem torej že izrekel besedo pogrom, je moja dolžnost, da se do nje tudi opredelim.

Kosovo je Srbija! To ni samo eno najbolj množičnih gesel na mitingih, ampak tudi bojni klic sedanjega srbskega vodstva. Se pred leti je jugoslovanska politika tej logiki plašno ugovarjala, češ, avtonomni pokrajini določeno suverenost vendarle morata imeti, drugače bi njun status izgubil vsakršen smisel. Danes ni več tako. Že po prvih, na videz drobnih spremembah med pokrajinama in Srbijo se je vse spremenilo. Kdor si v Vojvodini samo drzne izreči le besedico o avtonomiji, je nemudoma krije avtonomstvo, najhujšega možnega zločina. Tudi v zvezi s Kosovom je scenarij izdelan do potankosti. Srbsko partijsko vodstvo že zdaj nesmrtežljivo odstavlja albanske posameznike in celo skupine, kadar pa kaj zaskripa, se po pomoč zateče celo k ustavnemu sodišču SFRJ. Makedonija pa se je spremenila v preskusni poligon, na katerem preverjajo, kako daleč se je mogoče spustiti v terorju nad albanskim prebivalstvom. V tetovski občini so hladnokrvno sprejeli vrsto rasističnih zakonov, ukiniti zdravstveno in socialno zavarovanje za tretjega otroka v družini, pozapri takoj rekoč vse srednje šole za albanske dijake, tiste starše pa, ki so ob tem protestirali, odsodili na kazni od pet do deset let zapora. Kršeni so bili ustava in veljavni zakoni, kaščni so bili mednarodni sporazumi in deklaracije, ki jih je naša država ratificirala, tako imenovana jugoslovanska demokratična javnost pa je ostala nema.

Srbija bo kot druge republike ali pa je ne bolj je zagrožil že pred časom Miloševič. Če Kosovo izgubi svojo avtonomijo — in dejansko jo korak za korakom izgubi — bodo prav kmalu prisla na vrsto vprašanja jezika in šolanja. V pokrajino se bodo vrnili časi izpred brionskega plenuma, časi, ko so bili Albanci tudi po zakonu drugorazredni državljanji. (Mimogrede, ali bralci vedo, da so v petdesetih letih s Kosova na silo izselili v Turčijo več sto tisoč Albancev?) Že zdaj kosovski Srbi jasno in glasno zahtevajo izgon pol milijona albanskih sodelavljajev v Albaniju, pri tem pa jih z vsem srcem podpira večji del srbske inteligence. Ko bo Srbija »takšna kot druge republike«, bo albansčina na Kosovu izgubila status s srbohrvaščino — enakopravnega uradnega jezika.

Ne pozabimo, da je prva Jugoslavija nastala kot razširitev v začetku srbske kraljevine s srbskim dianstom na celu. Po vzoru Francije in večine drugih zahodnoevropskih držav, kjer se je v potokih krvi postavil enačaj med državo in narodom. Takšno nasilno rojstvo nacije pa v Evropi v dvajsetem stoletju očitno ni več mogoče. Te preproste resnice, da so se na naših tleh narodi izoblikovali v drugačnih okoliščinah, srbski veljaki in razumniko nočijo in nočijo razumeti. A to so zdaj že druga in drugačna vprašanja.

Eno je, če srbski vodja, opit od moči, z mitološkimi in mitoman-

skimi vizijami slepi svoj narod, nekaj čisto drugega pa je, če mu druga jugoslovanska vodstva iz najrazličnejših taktičnih razlogov popuščajo na vsakem koraku. Nekako v smislu logike: pa naj ima to svoje Kosovo, če si ga že tako želi. Mislim, da se v tem popuščanju skriva cela vrsta napovednih računov. Prvi je ta, da Kosovo dandanes ni samo srbsko in da zato nikakor ni samo notranje vprašanje republike Srbije. Kot je lucidno in precizno zapisal Branko Horvat: kosovski Albanci se lahko počutijo Jugoslovane in se prek tega integrirajo v Jugoslavijo, ne morejo pa se počutiti Srbe. S tem je vse povedano. Druga zmota izvira iz upanja, da bo Miloševič zasedel Kosova zacetil staro srbsko rano in da se bo tako srbska kulturna revolucija umirila. Dvakrat narobe. Prvič, takšna revolucija se ne more umiriti, dokler ne požre vsega, kar je v njenem dosegu. In drugič, albanskega naroda ni mogoče pacificirati in podjarmiti z golj z ukinetivjo avtonomije. Za pacifikacijo, še tako začasno, bo potrebna brutalna sila. In bojim se, da je v nekaterih vročih glavah tudi ta scenarij že skrbno izrisan. Kajti prisiliti vojsko, da intervencijsko na Kosovu, pomeni militarizacijo cele Jugoslavije. Vprašam vas, komu bi sto ustrezoval?

Kdo bo ubil Volka

In reče Gospodar
Če srečas
Albanca in Volka
Ubij Albanca

Ko je Albanec to slišal
se je nasmehnil
in si zvila cigareto

Če me umoriš bedak
kdo bo potem ubil
Volka

Naj se bog usmili črede

prev. J. Z.

ALI PODRIMJA, roj. 1. 1942 v Djakovici, dela kot urednik pri založbi Rilindija, velja za enega največjih sodobnih albanskih pesnikov, pa tudi v Evropi je med najbolj uveljavljenimi književniki iz Jugoslavije. V slovensčini sta doslej izšli dve zbirki njegovih pesmi.

IGOR TORKAR

Preiskovalni zapor ali duševne megle

Nekega dne je Gabra ob 14.15 obiskal v direktorski pisarni Generalne direkcije kemične industrije tovarši Budo Ferjančič, delavec notranje uprave, ki je v tistem času enkrat, dvakrat na mesec pošiljal svoje delavce na vse direkcije po podatke o težavah v proizvodnji.

Sedite, tovarš Ferjančič. Hvala, tovarš generalni. Drugič. Oprostite, ker vam nisem že prej telefoniral, da bo sej ob nerodnem času. Sit sem že teh preštrevnih sej. Vi tudi, kajne?

Ne... vseh...

Danes bova ob kosilo. Seja je namreč ob 15. uri.

Kakšna seja pa?

Koordinacijska seja vseh direkcij.

Prav! 14.35 je že. Zapeljeva se z avtom naše direkcije.

Hvala, tovarš generalni. Videl sem, da naju bo pregašnji čas, pa sem se pripeljal z našim avtom.

Pred Generalno direkcijo stoji star mercedes. Ferjančič uslužno odpre vrata Gabru, ki sede na sprednji sedež. Ferjančič za volan. Vžig. Lajež močnega motorja in mercedes že risne s prepoovedano brzino v ljubljanske ulice. Ferjančič molči. Gaber molči. Opazuje Ferjančičev negibni, z mrzlim smehljajem oblit obraz, kot bi gledal telečjo ledvico v prozorni žolci. Obraz, ki Gabru prebudi bežno misel. Le zakaj postajajo po svobodi obrati ozvezev vedno bolj podobni drug drugemu. Enaki obraz. Pravzaprav en sam obraz na različnih vratovih. En in isti obraz. Negibna, z mrzlim smehljajem oblit maska... Gaber opazi, da Ferjančič vozi mercedes po ozkih ulicah ljubljanskega predmestja. Hišje vedno manj. Po telesu mu zamrglijio mravljinici tesnobne slutnjice in strahu, ki jih pa Gabrova kraška jeza pri priti pohodi, pomečka.

Ivico Žnidaršič, predsednico jugoslovenskega Rdečega križa, zakaj se ni Rdeči križ nikoli uprl diskriminaciji šolskih in predšolskih otrok albanske narodnosti v SR Makedoniji;

Marjana Orožna, predsednica Zveze sindikatov Jugoslavije, zakaj sindikalno predsedstvo ni nikoli obsođilo resničnega dogodka, ko so v novo postavljeni tovarni Batusih na Kosovu iz principa zaposlili samo Srbe in Crnogorce;

Staneta Broveta, podsekretarja v sekretariatu za ljudsko obrambo, zakaj ni nikoli obsođil množičnih pozivov na mednacionalno nasilje in rušenje veljavne ustawe na t. i. mitingih solidarnosti;

Ivico Žnidaršič, predsednico jugoslovenskega Rdečega križa, zakaj se ni Rdeči križ nikoli uprl diskriminaciji šolskih in predšolskih otrok albanske narodnosti v SR Makedoniji;

Branka Greganovič, predsednica jugoslovenske mladinske organizacije, zakaj ZSMJ in nikoli analitično in brez strasti postavila na dnevni red vprašanja Kosova, zakaj je le brezskrbno ponavljala pavšalne in enostranske ocene drugih?

Seveda bi podobna vprašanja lahko postavil tudi vsem našim republiškim predsednikom. Ja-

Urednikova beseda

Današnje *Odprite strani* govorijo o sodnikih in žrtvah, političnih procesih in pravni državi. Začeli smo z odlokom iz knjige Igorja Torkarja *Umiranje na obroke*, sredica prinaša zapis z Glasove preje, na kateri so se pogovarjali dr. Boštjan Zupančič, profesor prava, pisatelj Igor Torkar in Viktor Žakelj. Na zadnji strani pa objavljamo faksimile člankov iz Slovenskega poročevalca iz leta 1948 in revije *Pravnik* iz leta 1977. Zaradi aktualnosti namesto uvodnika objavljamo zapis Jaša Zlobca iz zadnjega Teleksa — *Obtožujem* kjer govorji o problemu Kosova.

Naslednje *Odprite strani* bodo izšle čez štirinajst dni in jih odpiramo Dolomitski izjavi in političnemu pluralizmu.

Leopoldina Bogataj

vrtata. Vstopi ozovski oficir. Najbrž višji. Najbrž zato, ker je očitno nekaj oficirskih oznak namerno snel z uniforme. Srednje velik, a ker je zelo suh, izgleda gotska dolg. Obraz gladko obrit, povsem podoben Ferjančičevemu. Le očesi imata taki, da si ju za vedno zapomniš. Okrogli. Kot dve polovički pingpong žogice. Gaber mu je pri priči dal ime Pingpong. Oficir sede za mizo. Vzame oslonjen mandelj, ga na daljavo vrže v usta in saharinski reče:

Zdravo, tovarš Martin Pevkar.

Zdravo...

Povedali so mi, da kot direktor Generalne direkcije naše kemične industrije dobro delate.

Trudim se...

Izvolute, Pevkar... prigriznite... in potem potem kožarček za boljšo prebavo, aa? Angleški viski, francoski konjak... kar po domače, Pevkar, kar po domače...

Hvala. Nisem ne lačen ne želen...

Dajte no, Pevkar. Požrl sem vam kosilo... vi pa... ne lačen ne želen...

Zmeraj pozno kosim. Ponavadi je kosilo kar večerja.

V oficirjevih očesnih jamicah postaneta polovički pingpong žogice negibni. Pogled zapičita v Gabrovi očesi, ki s trmastim mitem opazujeta Pingpongarijev obraz.

Kaj pa... če se jesti in piti... bojite!

Mogoče...

Bravo! Bojite, ker veste, kdo sedi pred vami, aa?

Saj veste, kajne?

Oficir Ozne.

Pravilno. In zato si mislite, da je v jehih in pijači kakšno blago mamilo, aa?

Gabra prešine kraška jeza. Uide mu razdražen smeh:

Mamilo? Saj ni potreben. Do-

volj me je omamil že sam po-

glej na tole kulinarično razkošje v drugem letu svobode,

ko ljudem s težavo zagotavljam šele najosnovnejšo prehrano...

Budno opazovanje... Preidiva k stvari!

Prosim.

A veste, tovarš generalni di-

rektor kemične industrije,

kje so vaši kolegi inženirji

Diehl, Stepišnik, Kranjc, Li-

čen, Barle, Košir? Veste, aa? Minister mi je strogo zaupno povedal, da so šli na specializacijo v Sovjetsko zvezo, v Rusijo. Šli so na prevzgojo v zapor!

Šli so na prevzgojo v zapor!

Kako, prosim? V zapor? Za- kaj? Kdo jih je zaprl?

Naša ljudska oblast!!

Naša ljudska oblast??

Odgovorite na moje vprašanje. Ampak odgovorite samo z »da« ali »ne«!

Odklanjam, da mi kdorkoli vnaprej določa obliko mojih odgovorov!

Kdaj pa kdaj postanem za nekatere stvari gluhi. Danes, na primer, sem gluhi za demokratične dialoge. Odgovorite na moje vprašanje: Ali lahko naša ljudska oblast nekoga ki ni krv, zapre? Odgovorite z »da« ali »ne«!

Odklanjam zahtevano obliko odgovora.

Nabirate si kazenske točke; Pevkar. Kot star, pogumen in še kar zvest partijec bi moral odgovoriti kot iz puške: NE! Odgovor bom namesto vas: Cloveka, ki ni krv, naša ljudska oblast ne zapre! Iz tega logično sledi:

Ker so vaši kolegi inženirji zaprti — so krvni! Jasno, aa? Moji kolegi — bili so z mano v Dachau — zasluzijo odlikovanje, ne pa zapor. Za bodočo žico so bili zavedni, žila v Slovenici. Neštetim so lajšali, pa tudi rešili življena. To vem jaz.

Zanimivo, Pevkar...

Če pa ljudska oblast, ki stoji više in zato več vidi — čeprav ne vedno razločno — ve kaj več, je to njen problem in ne moj.

A res tako mislite, Pevkar, aa? Odlikovanja, ne zapor, aa?

Tako mislim. Gledate na vaše do sedanje dobro partizansko delo vam dajem čez štirinajst dni! Upam, da boste v tem času to, kar mislite, tako premisili. Koliko je ura? Aha, 17.45. Točno čez štirinajst dni, točno ob 17.45 se bova znova srečala v tej lovskej koči. Upam, da boste takrat skupaj z mano jedli in pilili z apetitom. Lahko greste, tovarš generalni direktor naše kemične indu-

strije!

Glasova preja

Glasova preja

Glasova preja

Glasova preja

Glasova preja

Glasova preja

VIKTOR ŽAKELJ: Igor, te kaj spreleti, ko zaslišiš besedo sodnik?

IGOR TORKAR: "Seveda me spreleti. Samo nekaj bi rad rekel na začetku. Beseda sodnik me spominja na spotkljaj, na počitnice, bi reknel, na preteklost. Mene pa bolj zanimajo sodniki danes, sodniki za jutri. Jaz sem z romanom *Umiranje na obroki* prebil ta tabu, pred tremi tedni pa sem v sobotni prilogi *Dela* napisal epilog k tragediji Dachauskih procesov. O teh stvareh ne želim več razpravljati. Vprašanje pa je zanimivo zato, ker me zanimajo sodniki danes. Tisti sodniki, ne vzeto strogo juridično, ampak širše, ki so sodili, razsojali, nas usmerjali, nas vodili, kdo so bili to? To so tisti, ki so imeli 45 let oblast. Zelo bom oster. Ti sodniki so tudi krivi, da smo danes prišli do katastrofe starega socializma. To so bili tisti, ki so imeli v svojih glavah in pesteh oblasti in so svojo monološko partijsko družbo varovali tudi z brezravnim nasiljem. Čas je, da tem sodnikom postane sodnik svobodna, demokratična dialoška družba. Ruski pugovor pravi: postave se ni batiti, ampak sodnika. V svetem pismu piše: prestroga sodba pada nazaj na tiste, ki so sodijo. V sodni palaci nobena spoved ne dobi odveze. Pa še naprej. Koza je gnala volka pred sodiščem, pa so ji nazadnje ostali le rogovi in brada. Sodnik ne sme poslušati le z enim, ampak z levim in desnim ušesom hkrati. Če zagrizen partijec postane sodnik, je za osušljenega nepartijca bolje, da se izseli. Partijci so samemu sebi mili sodniki."

VIKTOR ŽAKELJ: Kaj pa če sliši besedi sodnik, sodišče ugleden profesor kazenskega prava. Boštjan, tudi o tebi se pogosto sudi, tudi nepravniško.

BOŠTJAN ZUPANČIČ: "V načelu bi morali razlikovati med sodnjem, razsojanjem in odloča-

njem. Odločanje je dejanje s stališča moči kot je dejal Torkar. Presojarje je videnje dejanskega stanja s stališča jasnih meril, kriterijev. Sojenje pa je čisto druga stvar. Pravno sojenje je bilo v svojem izvoru vedno presojanje v sporu. Tu velja slovenski pugovor: kjer ni tožnika, tam ni sodnika. Tam, kjer ni spora dveh strank, tam ni sodnika. Bistvo vsega pravnega je v sporu med dvema strankama. Tam, kjer ni dveh strank, ki bi se enakopravno, enakovredno, enakomočno pravdili pred sodnikom, tam tudi nepristranskega sodnika ne more biti. Sodnik je v svoji naravi nepristranski zato, ker je produkt dveh pristranskostruktur. Sodnik tako mora ostajati pasiven. Seveda pa moramo strogo ločevati med neodvisnostjo in nepristranskostrukturo. Neodvisnost sodišč je samo stvar nevmešavanja drugih v njihovo delo. Nepristranskostruktura je produkt dveh elementov: na eni strani sodnikove pasivnosti in na drugi strani neopredeljenosti. Nepristranskostruktura ni nič drugega kot sodnikova neodvisnost. Tisti sodnik, ki pride v sodno dvorano in že vnaprej ve, koga bo obsodil, je pristranski. Nepristranski pa je tisti, ki dovoli vsem informacijskim kanalom dovajanje informacij do zadnjega trenutka. Odločiti se pomeni sekati te kanale. Zato je nepristranskostruktura tudi neodvisnost. Neodvisnost je v resnem postopku, kar pa naš in evropski sploh ni, da sodnik ni vpletjen v raziskovanje primera. Niha med dvema strankama: tožilec prvič eno, zagovornik drugo. Dinamika je v menjavanju dokaznega bremena z ene staranke na drugo. Kjer te dinamike ni, recimo v nepravdnem postopku, tam sodnik ni sodnik, ne glede in kakšno ime ima. V pravnem in političnem sistemu, kjer posameznik, ki se protivi obtožbi države, ni enakopravna in enakomočna stranka, tako v policijski fazi kot kasneje na glavni obravnavi, je nesmi-

selno govoriti o pravu, ker to počno birokrati. To smo lepo videli pri Janši in ta knjiga bo sedaj izšla. Vsak sodnik sam ve, kdaj je objektiven. Če dobri spis in vnaprej ve, koga bo obsodil, to ni tisti sodnik, niti pravnik."

VIKTOR ŽAKELJ: Ta knjiga, ta projekt, bo izšla pri Cankarjevi založbi. Projekt je vodil dr. Boštjan Zupančič, je interdisciplinaren in so pri njem sodelovali tudi študentje. Sicer pa sprašujem: kdo potrebuje sodnika, sodstvo, človek, država.

IGOR TORKAR: "To je slalomsko vprašanje. Vsak bi ga potreboval. (Tudi odgovor je slalomski - opomba Viktorja Žaklja)

Glasova preja

Glasova preja

Glasova preja

Glasova preja

Glasova preja

Glasova preja

procesi

Ka figa, ki bi jo pobrali vekove zavesti

Misel Erazma Roterdamskega

"Fanatizem duha in nasilja, ki hoče diktaturo ene in to svoje ideologije, razcepi človeško skupnost na prirvence in nasprotne, v prijatelje in sovražnike, v junake in zločince. Ker fanatizem priznava samo svoj sistem in dopušča samo svojo resnico, mora seči po nasilju, da lahko zatre svoje nasprotne. Kdo vzbuja fanatizem s tem, da razlagata en sam sistem bivanja, mišljenja in verovanja za edino veljavnega, prevzame odgovornost za razkol sveta. Povzroči fizično in duhovno vojno zoper drugačno mišljenje in življenje. Vsako nasilje nad mislio je vojna napoved duhovni svobodi človeka. Zato humano usmerjen človek ne sme in ne more prisegati na nobeno ideologijo, saj vsaka vladajoča ideologija teži za hegemonijo. Humanist se ne more vezati na nobeno stranko. S tem samemu sebi zapravi svoboščino mišljenja in delovanja. Brez te svobode je pravičnost nemogoča. Pravičnost je edina, človeštvu skupna ideja, najvišji ideal." To je prebral Igor Torkar in menil, da bi to Erazmovo vodilo lahko poslali na ceka kot vodilo za delo.

Primer Janša odna zmota

VIKTOR ŽAKELJ: Revolucionarno mišlješči. Je bil ta termin vpeljan že red francosko revolucijo, kateri 200 letnico obeležujemo letos.

BOŠTJAN ZUPANČIČ: Francoska revolucija je pravu naredila pomno škodo. Pravna država je pri nas zelo ohlapno uporabila, predvsem s strani alternativnih socialnih teoretikov. Pravna država je država, ki se drži svojih pravil. Država producira pravo in ima oblast. Sicer je tu mestu pregor: kdo bo stražarje. Če se država drži svojih pravil tudi takrat, ko ji to ustreza (primer Janša) potem to je pravna država. Kako to izjelati, je zahtevno vprašanje. Sicer ni mogoče rešiti z dolgimi besedami, pleskarskimi čopicev, pri nas, ko kar čez noč pišejo nove ustave. Potrebovali pa politično subitno in korajno spremeni sodišče, ki bi ocenjevalo primer za primerom, pa naj gre potni list Parage ali za Janšo. Sicer imajo mit o kratki ustavi. Je naivnost. Žal smo pravniki družbi vedno v položaju, ko se nas nestrokovno razsoja. Sicer je vsakemu režimu, posebno

in procesno. Uveljavljanje materialnega prava je cilj, proces pa je sredstvo. To lahko pomeni, da ima policija pravico nekoga pretepi, ker je baraba, da bo priznal in bo šel v arest. Naš kazenski zakonik pozna 84. in 85. člen, ki sta ekskluzivno pravilo, da se izključujejo dokazi, ki so protipravno pridobljeni. Če nekdo postane sredstvo dokazov zoper samega sebe, kot na primer v Miklavčičevem primeru, kjer so kot dokaz uporabili njegov lastni dnevnik, je to poverzno. V takih primerih se mora tak dokaz izločiti. Ne moreš dovoliti,

Titova Jugoslavija, kaj je to

IGOR TORKAR: Titova Jugoslavija. Katera Titova Jugoslavija. Ta Jugoslavija ne bo komunistična, ampak demokratična družba, je obljuba, ki jo je dal Tito leta 1944 zahodnim zveznikom. Titova Jugoslavija je tudi Jugoslavija po drugi svetovni vojni, ko so bile suspendirane stranke. Titova Jugoslavija so lahko tudi lagerski in drugi montirani procesi, pa Goli otok in samoupravni socializem. Titova Jugoslavija je lahko tudi balkanska konfederacija, kar je zapisal v Zbranih delih. In neuverjetnost. Pa še naprej. Lahko je tista iz šestdesetih in tudi sedemdesetih let. Lahko rečemo, da se Titova Jugoslavija razteza od staliničnega do realnega socializma, od liberalizma do novega mračnjaštva. Vse to je Titova Jugoslavija. Vsaka partitska frakcija lahko najde svoje obdobje in zaslombo v Titovi misli in delu. In Avnoj. Lahko pomeni vse ali nič. Avnoj ne omenja partite. Obljubila federalno, skupščinsko vladavino, demokratičen sistem in možnost samoodločbe. Tu di zaradi tega so ljudje zmedeni."

VIKTOR ŽAKELJ: Pravna zmota je to.

BOŠTJAN ZUPANČIČ: Primer je lep primer pravne zmote. Tu gre za zmoto, ko je bila skrajna sila. Pravna zmota je zmota o prepovedano dejstvu.

IGOR TORKAR: Na našem, dachauskem procesu, seveda o vrnji zmoti niso govorili! Že skratak pa sem rekel, da je Molov Tartif v primerjavi z rdečim Tartifom dilettant. Nekateri, so takrat sodili, so rekli, da so žlahnti cilj, vendor je bilo orabiljeno ciljo podlo sredstvo.

BOŠTJAN ZUPANČIČ: Kazen je pravno se dell na materialno

da polica nekoga pretepe, dobri od njega priznanje, potem se pa na procesu to pozgrena. Drugače je, če nekdo reče: gospod sodnik, jaz sem krv! Če nekoga prisiliš v priznanje, je konec prava. Ne moreš nekomu reči, ti si morile, priznanje tega umora pa je bilo doseženo s prisilo."

VIKTOR ŽAKELJ: Pravna država, civilna družba. Pozicija civilnega in vojaškega sodstva.

BOŠTJAN ZUPANČIČ: Civilna družba ni pravni izraz in je za nas pravni precej ohlapan. To je v bistvu pravna država, vendor tega pojma nihče jasno ne opredeli. Vojaška sodišča so v resni, pravni državi v autu. Vojaško sodišča nimata nad civili nobenega vpliva. Pravna rešitev vseh modernih držav je: če so vojaška sodišča, so za vojaške

nji zapor je hujši. Jaz sem prve dni želel nazaj."

BOŠTJAN ZUPANČIČ: "Zapor je to, kar obdaja človekovo notranjost. To je najhujši policijski. Strah, avtocenzura, beg pred resničnostjo. Na strahu temelji vsa prisila v družbi. Moč države nad družbo je tisti strah, ki ga nosimo v sebi. Edini politični program je notranja razbremene in Sloveniji ima v tem trenutku za to šanse in to temudi tudi povедal na zboru Demokratične

Je rekapitalizacija rešitev

JOŽE AHAČIČ: Kranj je menil, da smo mladim ubili perspektivo in da se je ZK izpela. Imamo pa strah pred strankami, ker demokracije ne poznamo.

BOŠTJAN ZUPANČIČ: "Živel sem v kapitalizmu, ki ga vi ne poznate, bil sem v njegovem epicentru. Če mislite, da bo rekapitalizacija in izničenje socializma in komunizma rešilo to državo, se motite. Propel je operacionalizacija idej v času in prostoru. Na univerzi pa v šestih potezah lahko marsikaj, brez posebnih stroškov rešijo. Sprašujem se, kaj nam preprečuje, da tega ne storimo. Tega ne preprečuje sistem, ampak konkretni ljudje. Gre za konflikt med pametnimi in neumimi. Zakaj so neumni in pokvarjeni dobili toliko moči. To ni tako ideološko vprašanje."

IGOR TORKAR: "Ampak, ideologija je to storila. Ta je dala bedake na vodstva. Z bedaki se lažje vladata. Dachauski procesi niso bili obračun s tehnično inteligenco, čeprav sem bil tudi jaz med njimi. Glavni dachauski proces je bil po načelu Stalina. Stalin je vsakega, ki je bil na zahodu, kot španski borce, kot vojni ujetnik ali lagerščak, ubil. 80 odstotkov teh ljudi je ubil. Mi smo se kot ubogljiva kominternovska partija ravnili po tem načelu. Bili so tudi španski borce. Na spisku je bil tudi Bebler, pa ga je Kardelj črkal, vendor so dva druga napisali. Toliko je vagal. Jaz sem se kot generalni direktor slovenske kemičene industrije upiral nestrokovnosti, zavračal odgovornost za nesrečo, ki so se zgodile v Medvodah, v Mostah in Domžalah. Vrgli so me v zapor in iz strukture. Mi smo se upirali, že na univerzi, in za sedanje stanje nismo sokrivi," je dejal, ko je odgovarjal na misli STANISLAVA KLEPA, da je njuna generacija tudi soodgovorna, ker je molčala.

Nesposobni za navdušenje

VITOMIR GROS: iz Kranja je spraševal: zakaj je danes mladina agresivna, razdražljiva, brezperspektivna, zmedena. Zmedenost je posledica zadnjih 40, mogoče 50 let. Ljudje so po vojni delali, bili so zazrti v prihodnost, klub mahinacijam in procesom. Za te procese družba še vedela ni. Ljudje se bojijo, da ne bi spet nasedli, zato dilema: ali sodelovati pri upravljanju družbe ali ne. V obeh primerih si sokriv. Problem je nestabilna in neumna zakonodaja. Dobili naj bi nove osebne izkaznice. Kolikor vem, je izdajatelj pozabil na prostor za ime in priimek, ni pa pozabil na prostor za prstni odtis. Oblast in ljudje so zbegani. Človek razmišlja, da se dogajajo sabotaže od vrha navzdol.

IGOR TORKAR: "Nisem rekel, da je vsa mladina zbegana. Rekel sem, da je pri reviji Mladina cela vrsta taletiranih fantov, ki bi lahko prišli s konkretnimi programi za konkretno problemo. Nisem pa zato, da bi Mladina nehal razkrivati negativne pojave. Pregovor pravi: že eno pokvarjeno jajce pokvari vso potico. Mladci naj odkrivajo probleme, vendor naj pridejo s pozitivnimi programi. Tudi stranke, zvezne, zmedejo ljudi. Vsi estrašnarski sistemi so propadli. Madžarska odpira politični prostor, mi pa frazarimo. Mislim, da bi bila SZDL lahko druga stranka, predsednik SZDL pa bi moral biti nepartijec. Imeti bi moralna svoj časopis, svoje delegate, pa volitve, svobodne, odprte, kot sedaj nakazuje ceka."

BOŠTJAN ZUPANČIČ: "V zahodni civilizaciji so vrednote vedno manj aktualne. Vse je rutinsko. Ljudje vstanjejo, gredo v službo. Drug problem pa je nasilno vsljevanje preživelih vrednot. Tretji problem pa je upor zoper preživevne vrednote. Te vrednote padajo kot domine. To ni toliko vprašanje zmedenosti kot vprašanje nesposobnosti za navdušenje. Tako je Slovence označil že Cankar. Ta generacija sploh noče ofrasti. Nekdo od mladih mi je rekel, da bodo odrasli šele z oblastjo. Ta brezperspektivnost ni toliko materialna. Problem je, da jim je v življenju blaznov dolgač. Nekateri zaradi tega trpijo in se tega zvedajo. Metafizična lakota je tako huda, da bi ljudje zagrabili za karkoli. Iz teh zvez ne bo nič, razen organiziranega nerganja, ker nobena ni sposobna kaj dosti ponuditi. Že 4, 5 let samo kritiziramo partijo, ni pa nikogar, ki bi vstal in bil sposoben ljudi navdušiti. To je naredil Kristus in ljudje so šli za njim. Bil sem v ZDA in tam je mladina vrednostno izpraznjena. Zanje je še težje, ker jih drži v kleščah uspeh. S hipievskega gibanja je mladina poskusila svoje, vendor je bilo gibanje neusmiljeno zatrlo in od njega ni ostalo nič. Ni imela organiziranega pritiska na oblast. Mladih ne smemo krivično soditi. V krizi so odrasli, vrednot ni. Bog je umrl. Človek živi ker pač živi in temu so včasih rekli razvalina življenja."

primer Janša zanimal zato, ker gre za sistem in primer, ki nima varnostnega ventila, po katerem bi lahko z ustavnopravnega stališča presodili zakonitost posameznega primera. Francoska revolucija je naredila precej škodo pravu, ker je vzel sodni oblasti avtonomnost, s tem pa tudi možnost, da bi sodna oblast preverjala zakonitost in ustavnost izvršne in zakonodajne dejavnosti. Pri nas bi moralo imeti ustavno sodišče ingerence nad pristojnostmi vojaških sodišč. Ti procesi vise nad Slovenci. So politično, pravno, moralno vprašanje. Jaz nisem za obnavljanje procesov. Naša partija naj enkrat za vselej reče, brez hinavščine: to in to je bilo narobe in trudili se bomo, da tega ne bo več. Tega je bilo toliko, da bi porabili par let za obnovo procesov."

Pomilostitev edina prava rešitev

VIKTOR ŽAKELJ: Proces v Ljubljani je sedaj aktuelen v dveh smereh. Končuje se ena faza dela Ravnikarjeve komisije, prihaja pa čas, ko bo roka pravice spet segla po svobodi teh fantov. Reakcija v Sloveniji je sedaj po moji sodbi kvalitetno drugačna. Sprašujem tebe, Boštjan. Materialni vidik tega, kar si pisal, procesni vidik s poudarjeno jezikovno problematiko. In na koncu, kaj misliš. Bo zmagala razumnost in bodo fanti pomilosnosti?

BOŠTJAN ZUPANČIČ: "Zadnje vprašanje je najtežje. Mene je

benopolitičnih pojmov, definicij in razlag. Naj mi eden razloži, kaj je nestrankarski politični pluralizem! Dokler bo veljal demokratični centralizem v starem, Stalinovem smislu, ne more biti demokracije. Naj mi nekdo razloži, kakšna družba bo komunizem. To je pojem, ki spada v muzej. In pojem: diktatura proletariata, delavški razred. To so zastarele, sprne formule. Pojdimo naprej. Pet pojmov, za katerimi partija še vedno stoji. Bratstvo. Kdo se verjave vanj. Bratstvo v Jugoslaviji ni. Enotnost. Kvečjemu skupnost, še boljše pa različnost. Govorjene o krizi, katere nevarnost želijo nekateri zmanjšati v slogu gospe Markovič, ki je zanana tudi po tem, da je soprga Slobodana Miloševića. V intervjuju za Start je izjavila, da socializem ne more biti v krizi, ker je to mlad produksijski odnos in zradi mladosti ne more biti v krizi. Ti argumenti so vendor smeri!"

Razhajanja v stroki

VIKTOR ŽAKELJ: Boštjan, kako razlagas razhajanja v stroki, tudi glede tega procesa. Ali gre tu zgolj za politiko, za mednarodno razhajanja, ali stojijo zadaj konkretni ljudje.

BOŠTJAN ZUPANČIČ: "Gre za faktorjev. Eden je gotovo, da se v Jugoslaviji srečujejo sever in jug, obenem vzhod in zahod, katolištvo in protestantsvo na eni in ortodoksna religija na drugi strani. Moram pa povedati, da v tistem trenutku, ko je bil Janša aretiran in sem zjutraj prišel v službo z že napisano izjavo, mi je eden od profesorjev rekel: saj to je vendor zakonito! Razhajanja so predvsem v konceptu, kaj je pravilo. Razhajanja niso samo ideološka, ampak tudi po mentaliteti, ki se kaže v formalistično usmerjenem pravu, ki je evropsko in je pravni inženir stroke, in v našem razmišljaju, da je pravilo nekaj, kar je človeku bližu. Pravilo je ena prvi hčerk filozofije. Medicina in pravo. To je s človekom zraslo, nekaj opazam zadnje čase na sebi. Postajam zmeden in tudi ljudje postajajo zmedeni od vseh teh stvari. Zanj je zmeden. Zaradi nepreciznih, nestrokovnih, dilettantsko neodgovornih formulacij druž-

Jože Košnjek

Nagrajevanje po rezultatih stavke

SDK Slovenije je pravkar postregla s številkami, ki kažejo naša gospodarska gibanja in iz njih je razvidno tudi, kako smo lani živelci. Če se ozremo le po cenah na eni in plačah na drugi strani, vidimo naslednjo sliko: cene proizvajalcev so se v letu dni dvignile za 290 odstotkov, cene na drobno za 249 odstotkov in cene živiljenjskih potrebskih, od katerih je najbolj odvisen naš potrošni standard, za 239 odstotkov. Plače so bile lani realno vredne manj za 13 odstotkov v primerjavi z letom predtem. Sindikati so sicer med letom govorili o realnem padcu OD za dobro petino, torej je številka SDK še dokaj prizanesljiva. Trdijo, da je rezultat dogajanja ob koncu leta, ko je sproščena zakonodaja dopustila izjemnejše povečanje - decembra so plače po podatkih SDK rekordno poskočile, kar za 38 odstotkov glede na november. Trdijo tudi, da so decembrske plače dohiteli rast živiljenjskih stroškov, vendar ob novi cenovni eksploziji, oziroma če bodo cene rasle z enakim tempom kot lani, to ne bo moglo več dolgo držati.

Plače, ki realno padajo že osmo leto in z njimi ni več mogoče zadovoljiti niti minimalnih, kaj šele povprečnih potreb delavske družine, so tudi poglaviti vzrok nezadovoljstva, ki se širi po številnih delovnih kolektivih. Telematika, Kibernetika, Veriga, nekaj tozvod Železarne, so le največji in najglasnejši med tistimi, ki so lani na Gorenjskem ustavili delo. Na letosnjem spisku pa jih je samo v dveh mesecih toliko kot lani. Planika, Peko Trbovlje, Gozdno gospodarstvo, Termika, Vezenine, Jelovica, Gradbine, so s srditimi januarskimi in februarskimi zahtevami po višjih izplačilih polnilni časopisne stolpc. Zadnje stavke le še potrejuje uvdoma omenjeno predpostavko, da v začetku leta živiljenjski stroški spet skokoma prehitavajo plače, čeprav je bila decembra ta tekma že izenačena.

Slovenski sindikati so razčlenili stavke, ki so lani pretresale delovne kolektive. Med poglavitnimi vzroki zanje omenjajo zaostrovjanje družbenih in gospodarskih razmer ter z njimi nenehno slabšanje ekonomskega in socialnega položaja delavcev. Eden od vzrokov je inflacija, ki domala dnevno jemlje vrednost zasišču. Tudi zaupanje v sistem in njegove ustanove se ob takšnih gospodarskih in socialnih gibanjih maje, zato ni čudno, če se delavci namesto k formalnim potem zatekajo k prisilnim sredstvom, da bi dosegli višje plače. Še pred petimi leti je stavka tudi v sindikalnih krogih veljala za grešno, češ da obstaja dovolj samoupravnih kanalov, prek katerih je moč legitimno uveljavljati delavske interese. Vendar je živiljenjska praksa potrdila neučinkovitost teh poti.

Večina delavcev sicer stavka zaradi plač, žuli pa jih tudi kaj drugega, med njimi nezmožnost vplivanja na spremjanje pogojev gospodarjenja (tudi zakon o podjetjih). Posebno nemoč je čutiti, ko govore o razbremenitvi gospodarstva. Obubo-

Sandi Bartol, predsednik občinskega sindikalnega sveta v Škofji Loki: »Lani smo v občini doživeli eno stavko, letos pa že kar tri, v GG, Termiki in Jelovici. Morda lahko posamezno prekinitev dela obsojamo, vendar nas dejstvo, da plače padajo že osmo leto in da nekatere kategorije delavcev z rezultati svojega dela ne morejo več preživeti, prepriča o nasprotinem. Nezadovoljstvo bo še trajalo, če ne bomo uresničevali stališča sindikata, da v letu 1989 osebni dohodki ne smejo padati. Po novemborskem izračunu o živiljenjskih stroških delavske družine smo določili najnižjo plačo okoli 700 tisočakov, ki je zdaj že dosti prenizka. Zato sindikatih zahtevamo, da se plače vsak mesec popravijo, skladno z izračunom živiljenjskih stroškov. Zahtevamo pa tudi, da se pri osebnih dohodkih ne gre v uravnivovalko. To področje se mora čimprej urediti s sindikalno listo. Voditi bomo moral takšno ekonomsko politiko, da bo tudi delovna sila imela svojo ekonomsko ceno, da bodo osebni dohodki na taki ravni, da bodo poteg preživetja delavca z družino slednjega tudi motivirali. Pa tudi dohodek bomo moral deliti tako, da ga bo več ostalo v združenem delu.«

vse realne, kar zadeva finančno pokritje delovnih organizacij, zato pa povsem utemeljene z delavskoga stališča, ki hočejo le dostojno ekonomsko plačilo za svoje delo, če jim že živiljenjske stroške določajo ekonomski cene. Običajno so stavke tudi uspešne. Slednje poraja dodaten pomislek, kako da v tovarnah ni mogoče doseči povečanja plač.

Ciril Ažman, predsednik občinskega sindikalnega sveta v Radovljici: »V radovljiski občini smo imeli letos dve stavki, v Verigi in Vezeninah, vzrok zanj so bile plače. Oba stavkajoča kolektiva sta uspela na ta način doseči povečanje dohodka. Da v tovarnah delavcem že prej ne razdelijo višjih plač, preden ustavijo delo, so krivi zapleteni predpisi o poslovanju, ko na primer normalen rezultat ne omogoča nobenega povečanja plač. Vsa višja izplačila, ki jih delavci dosežejo s stavko, so šla na račun akumulacije. Mislim, da bodo stavke toliko časa, dokler ne bo znana popolna zakonodaja z vsemi podsistemi. Tako pa je stavka eno od sredstev za doseglo delavskih ciljev. Pravnega reda, kakršnega imamo, ne spoštujemo, če ga pa že, smo operharjeni.«

Prve letosne stavke so še odraz pritisakov na povečanje plač, ki bi zaustavilo padanje delavskega standarda. Konec leta je še večjo zmedo kot spremembu intervenčnega zakona, ki je dovolila rast OD s 119 na 140 odstotkov, povzročila odločitev, da se previsoki prispevki za SIS zmanjšajo še v decembri. Sindikalna zahteva je namreč bila, da se previsoke prispevne stopnje ustrezno znižajo za vse zadnje tromesece. S tem so, pravijo, želeli zmanjšati pritisk na potrebo povečanje plač in preprečiti, da z denarjem gospodarstva razpolagajo drugi in ga z visokimi obrestimi posojajo nazaj gospodarstvu. Izognili bi se tudi nihanjem v obremenitvi bruto osebnega dohodka, ki ga je bilo pri januarskem obračunu težko nadomestiti in zaradi česar so denimo stavkali v GG in Planiki.

Žano gospodarstvo, ki redi požrešno državo, seveda težko izplačuje dostenje plače. V zahtevah po razbremenitvi gospodarstva je slišati potrebo po zmanjšanju proračuna (z zveznim na celu), pa tudi po razbremenitvi tistega, kar neposredno obremenjuje njihovo plačo, denimo visoke prispevne stopnje. Ob nezadostnih plačah pa delavce v stavkah bode tudi pomanjkanje perspektivnih proizvodnih programov v njihovih tovarnah, takih, ki bi prinašali dovolj dohodka; do nizke proizvodnje, likvidnostnih težav, groženj ekonomskih in tehnoloških presežkih delavcev, ki so novo poglavje te socialne nadaljvanke.

Nič čudnega torej, da je bilo leta 1988 več stavk kot leto poprej in da se to gibanje letos nadaljuje

V Kranju, kjer lani pomnijo dve množični stavki - v Telematiki in Kibernetiki - so se v poročilu za letno sejo občinskega sindikalnega sveta dotaknili tudi letosnjih štrajkov, v Planiki in Gozdnom gospodarstvu, medtem ko je nastajala analiza, pa stavkali še v Gradvincu.

Prve letosne stavke so še odraz pritiskov na povečanje plač, ki bi zaustavilo padanje delavskega standarda. Konec leta je še večjo zmedo kot spremembu intervenčnega zakona, ki je dovolila rast OD s 119 na 140 odstotkov, povzročila odločitev, da se previsoki prispevki za SIS zmanjšajo še v decembri. Sindikalna zahteva je namreč bila, da se previsoke prispevne stopnje ustrezno znižajo za vse zadnje tromesece. S tem so, pravijo, želeli zmanjšati pritisk na potrebo povečanje plač in preprečiti, da z denarjem gospodarstva razpolagajo drugi in ga z visokimi obrestimi posojajo nazaj gospodarstvu. Izognili bi se tudi nihanjem v obremenitvi bruto osebnega dohodka, ki ga je bilo pri januarskem obračunu težko nadomestiti in zaradi česar so denimo stavkali v GG in Planiki.

v nezmanjšani meri, da so bolj množične in v zahtevah še srditejše. Če so bile prejšnja leta še spontane, so danes že dosti bolj organizirane, saj ima domala vsaka že stavkovni obravnavi in bolj ali manj natančno izoblikovane zahteve. Če je ne vodi delavska organizacija, si delavci kar sami izberejo pogajanji večje zaupnike, ki se znajo pomeniti z vodstvi o zahtevah. Slednje seveda še zdalec niso

preden jih delavci dobesedno ne »izstrajkajo«. Kako da od vodstev delovnih organizacij nihče ne zahteva deleža odgovornosti za stavko, če so obstajale možnosti za povečanje plač, pa je v tovarni niso izkoristili. Kot je znan iz zahodnoevropskih izkušenj, sindikat terja od delodajalca, da delavcem ne izplačuje manj kot minimalno plačo. Če tege ne more, firma ni sposobna obstajati. Na podoben način bi lahko razmisljali tudi pri nas, saj je delavec tudi v mezdnom položaju, če to priznamo ali ne.

V sindikatih, ki se zadnja leta otepajo s kompleksom, da jim delavski razred ne zaupa, se začenja zavedati tega dejstva. Zato tudi na novo opredelitevajo svoj odnos do stavki. Zdaj naj bi igrali aktivno vlogo v zastopanju delavskih interesov, se pravi, da se bodo na njihovi strani pogajali z vodstvi podjetij. Za zdaj je ta pripravljenost še precej teoretična. V kratkem pa upajo sindikat tudi formalno na ta način umestiti v novo podjetje (v statutu podjetja), hkrati pa nastaja tudi sindikalna lista, na kateri bodo zapisane temeljne delavskie pravice, od najnižje plače dalje. Le da bodo morali biti pri tej dosti bolj pogumni kot zdaj, ko zagovarjajo minimalni dohodek 780 tisočakov. Ta majhen denar naklonjenosti delavcev ne kupi. D. Z. Žlebir

Pred svetovnim veslaškim prvenstvom

Bled si kroji praznično obleko

Bled, 21. februarja - Bled je doslej edino veslaško središče na svetu, ki mu je mednarodna veslaška organizacija FISA že tretji zaupala izvedbo svetovnega prvenstva - po letih 1966 in 1977 še letos, od 2. do 10. septembra. To je za Bled sicer velika čast, a hkrati tudi odgovornost - ne le za organizacijski komite, ki ga vodi Vlado Klemenčič, in za častni odbor na celu z Janezom Zemljaričem, temveč predvsem za kraj in občino, za domačine, športne, turistične in druge delavce. Če smo pred letom dni opravičeno zmajevalli z glavo, češ Bled bo pričakal veslača z vsega sveta kar v star, že precej ponošeni obleki, velja zdaj, nekaj več kot pol leta pred začetkom prvenstva, le pritrdiri Stanku Slivniku, ki pravi: "Kar jaz pomnim, se na Bledu še ni toliko gradilo. Organizacijski komite razume ključne blejske probleme, zato so vsa gradbišča v glavnem kar prava."

Cestna obvoznica, ki bi na jug obšla kraj, je sicer zaradi zapletov pri sprejemanju načrtov za nekaj časa padla v vodo in je še vedno v rokah, Ustavnega sodišča SR Slovenije, zato pa je precej verjetno, da bo do svetovnega prvenstva opravljen vsaj glavni prometni zamašek med

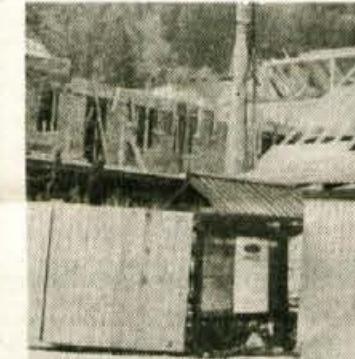
Na gradbišču turistično trgovskega centra.

Svetovno prvenstvo, ki je bilo na Bledu leta 1977, je bilo doslej rekordno po številu sodelujočih športnikov. Na letosnjem bodo nastopili veslači iz okrog štiridesetih držav, sicer pa na Bledu pričakujejo okrog 3500 udeležencev - veslačev, trenerjev, funkcionarjev in novinarjev, razen teh pa še večje število navijačev predvsem iz Zvezne republike Nemčije in Italije.

Lescami in Bledom, na ovinkistem betinskem klancu, Gradnja odseka od mostu čez Savo do začetka kraja bi po decembarskih cenah stala od pet do šest milijard dinarjev: dve milijardi naj bi zbrali v občini, tri bi bilo posojila, nekaj pa naj bi prispevala tudi republiška skupnost za ceste. Skoda je, ker se v občini in republiki niso lani dogovorili za vpadnico, saj bi jo sicer lahko zgradili že v letosnji zimi, ki je za gradbenike izjemno ugodna.

Bled pa je kljub temu že nekaj časa pravo gradbišče. Obnovljena in povečana Festivalna dvorana, ki bo bila približno deset milijard dinarjev in za katere so večino denarja prispevale blejske hotelske organizacije, nekaj pa tudi organizacijski komite, bo verjetno naredil že do sredine maja, zanesljivo pa do začetka glavne turistične sezone. V njej bo v času prvenstva sprejemo in novinarsko središče, sicer pa naj bi jo uporabljali (tako kot doslej) predvsem za

usmerili promet z obale jezera, je (bilo) sicer nekaj težav in tudi vprašanj, kdo sploh je investitor

V Zaki obnavljajo restavracijo in turistične sobe.

(regatni center, veslaški klub, komunalno gospodarstvo...), vendar je v občini le bilo toliko razumevanja, da se dela nadaljnji uređili ob "ledeni dvorani", je resda bolj kaplja v morje, nekaj pa vendarle je. Kompas bo še do začetka prvenstva obnovil

V pravem času - nova samopoštrena trgovina (in štiri stanovanja) na Mlinu.

Stanko Slivnik: "V organizacijski komite za pripravo prvenstva je vključenih veliko Blejev, vendar je glavno breme še vedno na manjši skupini, predvsem pa na Božu Benediku. Pravo, delovno in športno vzdružje na Bledu pa še sele treba ustvariti... Kolajna, ki jo je blejski dvojec privesal na olimpijskih igrah, in vsi ostali uspehi so sicer pripomogli k boljšim možnostim za vadbo in k večji pripravljenosti za pomoč, hkrati pa je to tudi velika obveznost in odgovornost. Za zdaj me najbolj skrbi to, kako bo služenje vojaškega roka vplivalo na pripravljenost Mujkića in Mirjanica."

Na Bledu so napravili spisek tristo stavb, ki bi jih bilo treba do začetka svetovnega prvenstva od zunaj polepšati. Ker za vse ne bo denarja, bodo v ožji izbor zajeli le najkritičnejše in tem dali možnost, da za obnovo pročelij najamemo posojilo po ugodnejših pogojih.

zanemarjeni Riklijev objekt tik ob jezerski obali. Če bo šlo Građisu in Planumu vse po načrtih, bo maja "oživelj" trgovsko-turistični center, v katerem bo 42 lokalov za trgovsko, obrtno, gostinsko in turistično dejavnost. Stanovanjska skupnost in Živila gradita na Mlinu samopoštreno trgovino in štiri stanovanja. Ob jezeru in drugod v kraju že nekaj časa urejajo javno razsvetljavo, v kampu Žaka bodo posodobilji sanitarije, Arboretum iz Volčjega potoka izdeluje načrte za hortikulturno polepšanje kraja - in še bi lahko naštevali.

C. Zaplotnik

Blejska razglednica pol leta pred svetovnim prvenstvom.

Marko Potočnik, tajnik turističnega društva Bled: "Goste so obveščeni o tem, da se Bled pripravlja na svetovno prvenstvo. Doslej je bilo več pritožb zaradi prometa, predvsem hrupnosti motorov, kot zavoljo ropota na gradbiščih in razkopanih cest."

DRUŠTVO UPOKOJENCEV PREDDVOR

Društvo upokojencev Preddvor obvešča svoje člane, da bo letna konferenca v soboto, dne 4. 3. 1989 ob 15. uri v domu krajanov Preddvor. Vljudno vabljeni!

Smučarji se odrekajo skupnemu tveganju in hočejo denar nazaj

Kaj bo z vnaprej kupljenimi smučarskimi kartami?

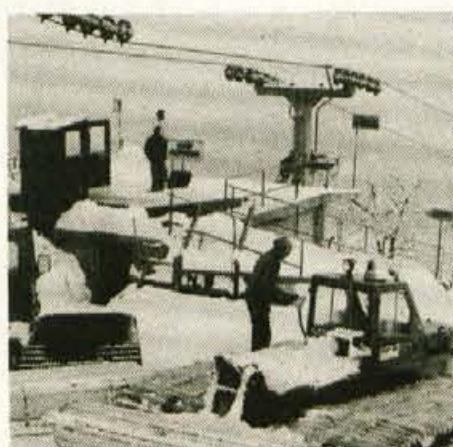
Škofja Loka, 22. februarja - Nesojeni smučarji, ki so kupili karte za žičnice, še preden so se naprave uspele zavrteti, zdaj razočarani sprašujejo, ali bodo morali deliti zlo usodo zelene zime z žičničarji ali pa bodo le-ti vendarle toliko pošteni, da jim bodo denar, za katerega (do danes) niso dobili ničesar, na nek način vrnilji. Za odgovor smo potrakali na vrata škofjeloške delovne organizacije Sport in rekreacija, ki ima smučišča in žičnice na Starem vrhu ter na Soriški planini.

Dobili smo vtis, da so žičničarji sami že precej bolj razočarani in zaskrbljeni nad svojo usodo kot tisti, ki so z vnaprejšnjim nakupom smučarskih kart za ti dve smučišči prehiteli začetek smučarske sezone in utegnijo vreči stran par sto tisočakov.

Škofjeloškim žičničarjem je že otepla že pretekla dokaj mila zima. Zanje so prodali okrog 1600 sezonskih kart, ki jih kupci očitno niso mogli izkoristiti tako izdatno kot so nameravali. Očitno pravimo zato, ker so pred letosnjem zimsko sezono zbal ponovnega tveganja; v Športu in rekreaciji tokrat niso prodali niti pol toliko kart kot lani, vsega skupaj 750.

Osnovna cena letosnje sezonske karte za žičnice na Starem vrhu in Soriški planini je bila v predprodaji s popustom 320 tisoč dinarjev. Na to ceno so imeli Škofjeločani še dodatni popust kot delno povračilo za prispevek od njihovih plač za žičnice, ki ga odvajajo prek občinske telesnokulturne skupnosti, ter popust od deset do tridest odstotkov, če so sezonsko karto plačali takoj oziroma v treh obrokih. Cena torej ni oziroma ne bi smela biti odločujoča za skromnejše povpraševanje po sezonskih kartah.

Zičnice na Starem vrhu in Soriški planini se v tej sezoni še niso zavrtle. Prvega

Stari vrh, kakršnega žele žičničarji in smučarji.

snega je bilo premalo, premalo tudi, da bi "požgečkal" smučarje posamezne, sindikate in klube, da bi se trli pred prodajnimi okenci za karte. Žičničarji so sicer vseskozi pripravljeni, da poženejo, a gola pripravlje-

nost jim ne prinaša denarja; denar, ki so ga dobili s predprodajo sezonskih kart (170 milijonov dinarjev) so že porabili za stroške vzdrževanja, plače...

Načine, kako preborditi izgubo zaradi zelene zime, ki bo gotovo zazevala v letosnji poslovni bilanci, škofjeloški žičničarji iščejo, skupaj s kolegi v okviru poslovne skupnosti za žičnice Slovenije. Iščejo pa tudi lastne poti. Predvsem se borijo za to, da bi vir financiranja iz kosmatih osebnih dohodkov škofjeloških delavcev, ki ga dobivajo prek telesnokulturne skupnosti, ostal. Težnje, da bi ga odrezali, so bile v občini že lani precej glasne.

Toliko o žičničarjih, ki se že vedno polni pričakovanj oziroma v nebo in čakajo snega, ki bi jih vsaj delno odrešil. Za normalno sezono je tako že prepozno.

Kako bo z že prodanimi sezonskimi kartami (pa tudi dnevнимi in poldnevnnimi, ki so jih kupovali zlasti škofjeloški sindikati), v Športu in rekreaciji se ne vedo povedati nič konkretnega. Ljudjem, ki sprašujejo, odgovarjajo, da bo treba počakati do konca sezone, ko se bodo bržkone v poslovni skupnosti za žičnice Slovenije enotno dogovorili, ali bodo oziroma v kakšnem deležu ljudem vračali denar. Verjetno pa ne bodo denarja dobesedno vračali, ampak bodo karte v celoti ali delno veljale za naslednjo smučarsko sezono, ki bo - tako vsi upamo - radodarnejša s snegom.

H. Jelovčan

Nove prodajalne rastejo kot gobe po dežju

Otroci so za BIMBO

Kranj, februarja - Že od lanskega maja malí sivi slonček na rumeni podlagi opozarja na eno od priljubljenih novih kranjskih prodajal - BIMBO v Reginčevi ulici v Kranju. Najprej so jo našli otroci, kajti njim je namenjena, vse od dojenčka pa do najstnikov.

Mala, natrpana trgovinica, polna vsega mikavnega, pripravnega, lepega, zanimivega, kar sama potegne vase. Še starejše, kaj šele otroke, ki jih v izložbi vabijo najbolj "šponska" nalivna peresa, mehke igrače, najnovejši nahrbtnik, zmaj za spuščanje, naramnice, kakršnih nikjer druge ne dobiš...

"Trudimo se, da bi bili kar najbolj aktualni, da bi imeli v ponudbi vse, kar je novo in je že v proizvodnji, ni pa še v redni prodaji," mi navdušeno pripoveduje mlada lastnica prodajalne, po poklicu sicer ekonomistka, Sonja Jesenovec iz Ljubljane. "Dogovore imamo z obrtniki, predvsem pa s Tribuno Ljubljana, ki izdeleuje vso dojenčkovo opremo: previljalne mizice, stajice, posteljice, hojce, nahrbtne za nošnjo dojenčkov, avto sedeže, vozičke, športne in globoke, zibke, ki se samo z gibom spremene stajice... da nam redno dobavljajo vse novosti, ki so tako zelo iskane. Seveda imamo tudi vse vrste oblačil. Trenutno je največje povpraševanje po termo puloverjih, mehkih in topnih bundicah, ki so porisane z velikimi Disneyevimi junaki, trenirkah za najmlajše, posebnih drsalkah, ki jih malemu otroku navežete na čeveljčke in z njimi varno drsa, po posebnih naramnicah za otroke, ki so pravkar shodili, da starih mam ne boli hrbtenica, ko jih vodijo na sprechod..."

Pričev bi bilo naštrevati, kajti trgovinica je prepolna. Otroci seveda najprej najdejo tisto, kar jim je pri srcu. In ob Novem letu so mamice hoče noče morale oblegati prodajalnico Bimbo,

kajti otroci so na listke z naročili za dedka Mraza pripisali, da se tisto zagotovo dobi pri Bimbu. Morda ne vedo le še tega, da skušajo pri Bimbu biti kljub malemu številu, tako rekoč butičnim izdelkom, saj je skoraj vsak kos oblačila unikat, - marsikaj je tudi uvoženega, če ne ves izdelek pa vsaj del njega - cenejši od drugih prodajal. Pa se to: jemljejo tudi izdelke v komisjsko prodajo. Ne rabljenih, temveč le nove, še nerabiljene stvari, kot so oblačila in podobno. Če vas torej zanese pot v Kranj, poglejte v Reginčevu ulico k Bimbu, kaj imajo ta hip novega. Sicer pa lahko vprašate kar otroke. Ti so najbolj na tekočem.

D. Dolenc

Jože Ivšič - Matija sedemdesetletnik

Kruh je spal

Od takrat, ko sem se prvič pogovarjala z njim, mi je najbolj ostala v spominu njegova pripoved o materi in kruhu. Tako zelo, da se vsakič, ko nase ne pogovor na malomarno ravnanje z njim, vedno spomnim nanj. Kruh spi, je otrokom, ko se željno ozirali proti stari omari, v kateri je bil zaklenjen kruh, odgovarjala mati. Vedela je, da mora distih nekaj hlebec zdržati do konca tedna, do nove peke, in če jo je še bolj imelo, da bi vzel iz žepa ključ, ki ga nosila v žepu predpasnika, je ostala neomajna. Mora premagati čustva, pa če ji je še huje. Srečna je bila, kadar ga je rezala. Vsakemu enaku, vsak ji je s tolškino ljubezno in hvaljenostjo vsakič pogledal v oči, se zahvalil... Osem jih je bilo.

Črneač vas je hribovska vas pod Gorjanci, visoko nad Kostanjevico, z vinogradi v dokaj strinjih pobocijih. Ko je bil Jože še otrok, se je tu cesta ustavila. Na prej, na Hrvatsko, so od tu vodile le steze. Danes tu čez vodi Cesta bratstva in enotnosti na Jastrebarsko, v Žumberak, Krško, Samobor. Vsako leto se na Gospodini srečujejo slovenski in hrvaški partizani. Skupen boj so bojevali na nekdanji mejni krajini. Vsi, ki se pišejo na "ič" so iz rodu Uskokov. Tudi Ivšiči. In vti ti so ob okupaciji vedeli, kje je njihovo mesto. 1941. je bil Jože že v ilegalu. Na Krško polje, kamor so se preselili Kočevjarji, so ponocni hodili po orožju. Kočevjarje so Nemci do zob oboržili. Vsaka puška, vsak zavojček municie, ki so jim jo uspeli izpulliti, je bila zanje prava dragocenost. Februarja 1942 je bil že v partizanih, v prvi Kostanjevski četi. Prej so jih napadli ustaši, kot Nemci ali Italijani. Kratek čas je bil v Gorjanskem bataljonu, nato v Vzhodno dolenskem odredu in v Castarjevi brigadi, od tu je bil postavljen na komandirja Črnomeljske čete, ki je skrbela za področje ob Kolpi, nekaj časa je bil v Belokranjskem odredu, junija 1943 pa je bil prestavljen v VOS. Tu je bil do reorganizacije 1944. ko je bila formirana VDV. Kot ko-

ko spustili z njimi do Krke na kopanje, ko so bili mulci. Ogromno so pridobilj ljudje v teh letih. Če samo svojo vas pogleda. Požgana je bila že maja 1942, danes je vsa nova, pred vsako je avto, traktor ali celo po dva, asfalt tam, kjer so bile včasih le kozje stezice. Mladi danes hočejo oblast. Prav, naj jo imajo, ampak le izbrani strokovnjaki, ne tisti, ki hočejo filozofirati, ki hočejo stranke. Ti se bore za oblast. Naj se mladi zavedajo, da brez dela ni nič. Najprej delati, ustvariti, še potem se lahko deli. Ne deliti vnaprej. Tako je vedno govoril pokojni Oman v IBLju. Inkač pa prav je imel. Njegovi delavci se tega prekleto dobro zavedajo. Kako za vraka morejo direktorji delavcem potem, ko se dvignejo v strajk, obljudljati višje osebne dohodke, pa vnaprej vedo, da tistega denarja še ni. Ti strajki so danes čisto izsiljevanje na eni in ena

sama laž na drugi strani. Če bomo delali tako nesposmerno, bomo samo še globlje drveli v prepad, v še večjo negotovost.

Kdaj sploh se je začelo to drsejne navzdol, se sprašuje sam pri sebi včasih, ko bi se ob vsem skupaj najraje zjokal, kot toliko drugih postenih prvoborcev. Po vojni so ostali sami, ni jih pomagal ne bog ne vrag, ne Zahod ne Vzhod, stradal so, se odpovedovali vse mu. Koliko udarniških ur je bilo narejenih! Oficirji z notranje upravo so hodili ob nedeljah v Duplico zlagat deske. Nobene malice niso za to dobili, nobenega kozarca vina. Ko je bil komandan miličniške šole v Ljubljani, je z dijaki vsako nedeljo hodil gradit pionirsko progo do Šentvida do Zoolskega vrta. Edina nagrada jim je bila, da so se, ko je vlak speljal, na njem zastopali popeljali. Takrat je bilo živo tovarisko. Ko je to minilo, je začelo tisti navzdol. Ko so se začeli odtevavati, ko so postali prebogati. Takrat se je začelo krihati. Toda ni se začelo pri malih, temveč na vrhu. Vsa leta so jih bila sama usta. Zapravili so zunanj ugle, danes se nataj boje. Dokler je bil še Tito, je bila Jugoslavija ugledna, kompaktna, trdna. Danes pa... Stranke. On ve, kaj so stranke. Z njimi vedno prihaja med ljudmi do trenj. Hudih trenj. V staro Jugoslavijo so se v parlamentu streljali. Prav bi bilo, ko bi bile pod okriljem socialistične zveze. Naj se tam krešejmo mnenja in naj obveljajo najboljša. Naj pa to ne bo borba za oblast. To ni dobro. Gospodarstvu se posvetimo z vsemi močmi. Tu, v delu je rešitev. Naj se ne vrnejo časi, ko so mate morale zaklepati kruh.

D. Dolenc

Bernarda Oman

Tudi pričujoči poskus ora portreta kranjske dramske igralke Bernarda Oman me je ponovno prepričal, da ni niti najmanjlahko delo v nekaj stavkih predstaviti skozkratke časopisni zapis tisti pravi obraz človeka, ki si ga v bistvu lastijo številni tako gledališki, televizijski kot filmski gledalci širok države. Vsak posameznik sicer pestre druščine si je v določenem trenutku hote ali nehote, namerno ali zlonamerne, ustvaril o igralki svojo sliko in pravzaprav je tako tudi prav. S kakšno pravico lahko ljudem vzamemo tisto, kar so si za svojo potrebo ustvarili sami?

Kako opisati človeka, ki je s svojo interpretacijo različnih vlog ustvaril pri ljudeh trenutke tako zadovoljstva, sreča, brezbržnosti, varnosti, ljubezni kot sovraštva, brezihodnosti, nostalgi in apatičnosti? Mar ni prav v vsem tem tisti večni mik zahajanja v Talijene hram, prostore, kjer se človek vsaj za kratek čas popolnoma prepusti fikciji in pravilom, ki vladajo na odruškem svetu? Mar ni v tem svetu tudi Bernarda ena izmed tistih, ki skozi umetniško besedo poskušajo dovedovati in držati družbi ogledalo.

Ceprav rojena v Novem mestu zase brezkompromisno trdi, da je Kranjčanka, pravzaprav Stražiščanka. Odločno zahaje v roko, ko se spominja svojih osnovnošolskih in srednješolskih let. Mogoče prav slednja, v katerih si je pridobil ekonomsko izobrazbo, ki ji je pomenila tudi kasnejše triletno službovanje, dajejo današnji Bernardi tisto pomebno življensko izkušnjo, ki jo pač ne moreš povzeti zgolj iz golega študiranja vlog.

Mogoče gre delček njene narave odkrivati tudi v horuku, ki ga je skupaj s kolegi naredila ob vpisu na AGRFT, saj še vedno odkriva pove, da kljub poprejnjemu igranju na amaterskem odru prav resno na akademijo dotedaj ni računala.

Pa je šla in prišla tudi nazaj. Iz Kranja pospremljena s stipendijo Titovega sklada, v Ljubljani vključuje se v takratne študentske nemire, ko so na akademiji menjali profesorje in prihodom nazaj v domače mesto skupaj s študentsko Severjevo nagrado za vlogo Ajacinte v diplomski igri Jamnikovega letnika.

Ceprav je seveda tudi AGRFT samo del našega siceršnjega, skorajda v popolnosti zmešanega šolskega sistema, bi mogoče lahko iskal vsaj del Bernardinega samopoznavanja, odkrivanja talenta in sposobnosti ravno v pogojih, za katere še vedno velja, da oder ni večji od dnevne sobe in da je urnik prenapolnjen. Kdo ve, če je vsaj delček predavanj prispeval tudi k sicer zelo prepoznavni plati osebnosti Bernarda Oman, ki ji nekateri pravijo tudi prava Širina angažiranega igralstva. Še vedno se nameč dobro spominjam dogodkov izpred nekaj mesecov, ko je bilo potrebno dobiti ustrezni prostor za demonstrativno-solidarnostno prireditev v znak podprtje četverici ljubljanskega procesa. Ne samo, da so se organizatorji brezplačno odprla vrata Prešernovega gledališča, Bernarda je tudi pomagala sooblikovati program tako kot malo kasneje na ustanovitvi jugoslovenske sekcije Amnesty International... Nitij najmanj ni pominjala, kljub temu, da je šlo obakrat za vsaj delno oponiranje uradnim oblastnim strukturam. Pravi, da so v takšnih situacijah pravzaprav vsi, ki se ukvarjajo z igranjem, poklicani nastopati, kljub temu, da sicer mnoge, tako kot njo osebno, politika sicer prav nič ne znamenja, vendar jih nujno prizadene.

Verjetno za igralca ni prav merilo ne kritika, ki pač ni objektivna, ne publike, ki je vse prevečkrat prehitro zadovoljna. Pa se vseeno velja spomniti Bernarde kot gospodičine Južne v istoimenski drami, kot Ismene v Antigoni, kot še sveže Agate v Božanski tragediji, kot Mire in Veronike v filmski Dedičini, kot Angelike v Glembejih... ali kot lastnice niške debitantske nagrade, naziva slovenske igralke leta ali nagrade Sedem sekretarjev SKOJ-a.

Mogoče je prav Teden slovenske drame, ki se bliža svojemu koncu, tudi eden od trenutkov, ko se igralec, ki mu ni vseeno, kaj se dogaja z njegovim matičnim gledališčem, vpraša, dokler se bo se potreben boriti za status, ki si ga zasluži profesionalni gledališki ansambel. V tem smislu sam tudi razumem Bernardino udejstvovanje v komisijah občinske politike, ki se ukvarjajo z vprašanjem kulture. Na tej točki pa se verjetno neizogibno trči na vprašanje, kaj je pravzaprav igralčev pravo delo, mar to ni zgolj in izključno kvalitetno igranje? Ne znam si namreč zamišljati resnično dobrih vlog ljudi, ki so prej posedali na tisočerih sestankih, prebirali samoupravne akte, se stalno kregali za plače ali uradovali kot dežurne osebe.

Če človek razume, da nekdo zamenja svojo službo, ker si pač želi stopiti v širši svet, osvojiti nova področja, izriniti lokalizme, ki so lahko v delu svojega obstoja verjetno predvsem za igralca izključno zavirajoči, potem pač lahko tudi razume, da pride enkrat čas, ko si rečeš, dovolj je bilo vseh naporov, nič, izpraznenosti in tako fizične kot duševne izčrpavosti. Verjetno je človeku potrebljno v vsej meri tudi dopustiti, da ne dovoli več rovarjenja po njegovih psihi in najintimnejših delčih duše, da ne pusti več stalnega prevračanja po žilah mozga, dopustiti, da preneha biti š

Po državnem hokejskem prvenstvu

Zvezdica se je izmuznila

Državno hokejsko prvenstvo, usaj kar se prvega in drugega mesta tiče, je končano. Državni hokejski prvak je postal (prič v zgodovini kluba) Medveščak Gortan iz Zagreba, klub, ki je zanesljivo finančno najmočnejši v državi (pravijo, da je kakšen dinar kapnil tudi od Univerzijade), ki se je najbolj okreplil s tujimi in tudi dobrimi domačimi igralci (dvema sta odšla tudi z Jesenic) in ki se je zaklep, da letošnjo sezono mora biti prvak. In to mu je tudi uspelo, saj je Jeseničane premagal trikrat zapored, dvakrat v Zagrebu in enkrat na Jesenicah.

Jeseničani, usaj po moje, zaradi drugega mesta nimajo razloga za razočaranje. Za marsikoga so bili že odpisani za veliki finale, pa jim je spet uspel veliki met in bili so finalisti. Le zvezdica, 23 jih že krasí njihovo zastavo, se jim je izmuznila. Medveščak je bil letos boljši, močnejši, na voljo je imel več kakovostnih igralcev, Jeseničani pa so bili povrh vsega še utrujeni od petih napornih tekem z Ljubljancami. Kompas Olimpija je zanesljivo najbolj razočaran nad prvenstvom, čeprav je bilo v njihovem klubu govor o prvem mestu. Trenerja sta ponudila ostavki, morala je tragično padla in Partizan jih je v tretji tekmi za tretje mesto premagal v Ljubljani. Kompas Olimpija je bila letos resnično bolj papirnat smaj kot pa resnični.

Jeseničani, mislim, seveda niso veseli, saj ni nihče srečen, če se mu cilj izmuzne. Vendar ni razlog za razočaranje. Drugo mesto v vedno močnejšem državnem prvenstvu je tudi uspeh, ki je tokrat še večji, saj imajo Jeseničani najmanj tuhijih igralcev v ligi, dva kakovostna pa so nazadnje zgubili, pred tem pa še nekaj. Spominjam se besed, ki so jih predvsem hokejisti izrekli ob zadnjih dveh osvojenih državnih naslovih. Navaditi se bo treba, so dejali, da bomo kdaj tudi drugi, tretji. Poraz, za njim pa novo hrenenje po zmagi, sta nekaj običajnega. Tudi pred finalom z Zagrebčani, po prezenetljivi zmagi v Ljubljani, smo se pogovorili z njimi. Puške niso vrgli v koruza, vendar so odkrito (in realno) napovedovali, da sicer lahko zmagajo, vendar je realno razmerje moči 70 : 30 v korist Zagrebčanov. To razmerje so konec končev uše tekme tudi pokazalo.

Pogled pa naj bo uprt naprej. Jeseničani ostajajo v špici jugoslovenskega hokeja. Moštvo je treba obdržati in ga okreptiti z novimi, mladimi igralci. To očitno ne bo problem, saj njihovo moštvo vodi in medrepubliški hokejski ligi, mladinci Jesenice pa so državni prvaki. To je porok, čeprav očitno brez tuhijih igralcev ne bo šlo, da se bodo zvezdice na Jesenice še vračale in da bo Koširjev Franci na jeseniškem ledu zaigral v čast zmagi Prelepo Gorenjsko.

J. Košnjek

Odločitev organizacijskega odbora

Letošnji pohod na Stol bo 27. in 28. maja

Jesenice, 22. februarja — Vsakoletni zimski spominski pohod na najvišji vrh Karavank bo letos pozneje kot običajno. Za ta korak so se organizatorji odločili, ker zimske razmere v februarju skorajda vsako leto ne dopuščajo varnega vzpona za več tisoč udeležencev na vrh Stola. O tem so na Jesenicah pripravili razširjeni sestanek članov organizacijskega odbora, planincev, alpinistov, gorskih reševalcev, delavcev nmlilice ter predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, ZTKO in drugih ter po temeljni razpravi sklenili, da je na prvem mestu varnost pohodnikov. Ker februarja prežijo na pobočjih Karavank plazovi in druge pasti, so se dogovorili, da bo odslej pohod konec maja. Takrat skorajda zagotovo ne bo takšnih problemov s snegom, tako, da bo vzpon mogoč na 2238 metrov visok Stol, kar si vsi ljubitelji pohoda najbolj želijo.

Člani organizacijskega odbora so že določili nov datum in sicer bo pohod 27. in 28. maja, to pa bo že 24. po vrsti. Dosej se ga je udeležilo že 57.960 pohodnikov, ki so tako tudi počastili bitko Jeseniške čete na pobočjih Karavank, 20. februarja leta 1942. Z novim datumom pohod sicer ne bo več zimski, člani organizacijskega odbora pa so odločili, da bo še naprej spominski in sicer v počastitev omenjene bitke, hkrati pa se bodo na pohodu spomnili tudi drugih zgodovinskih dogodkov na tem območju Karavank.

Program pohoda konec maja ne bo bistveno drugačen. Alpinisti in gorsi reševalci bodo morda nekoliko spremenili pot navrh, predvsem pa bodo seveda poskrbeli za varen in prijeten vzpon in povratek v dolino. Proslava s podelitevijo priznanj 10-kratnim udeležencem bo kot običajno pri Valvazorjevemu domu.

Ob tem pa velja vendarle še dodati, da odslej organizacijski odbor deluje pri občinski konferenci SZDI, na Jesenicah in ne več pri občinski organizaciji in koordinacijskem odboru planinskih društav jeseniške občine. Cilj teh novosti je predvsem izboljšati organizacijo pohoda in zagotoviti bolj sistemsko zbiranje denarja. Zagotovo bo pohod konec maja tudi cenejši, saj je doslej izveden pohoda v zahtevnih zimskih razmerah zahtevala večnevne priprave poti, prenos opreme do Valvazorjevega doma, da drugih stroškov niti ne omenjano posebej.

Člani organizacijskega odbora so prepričani, da bodo tisoči planincev in drugih ljubiteljev goru ostali zvesti pohodu tudi konec maja. Lahko se jim bodo pridružili še tisti, ki doslej morda niso imeli poguma, da bi se v zahtevnih zimskih razmerah povzpeli na vrh Stola. To pa bo seveda nova vzpodbuda pohodni dejavnosti, ki predstavlja pomemben del bogate rekreativne dejavnosti pri nas.

J. Rabic

Tržiški smučarski učitelji

Načrtovani tečaji

Tržič, 14. februarja — Člani Področnega zabora vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja iz Tržiča so se po dveh letih zbrali na rednem občinskem zboru. Ob pregledu dejavnosti v preteklem obdobju so poučarili, da so uspešno izvedli dva tradicionalna sejma razbljene smučarske opreme, v okviru možnosti so izvedli smučarski tečaj za šoloobvezne otroke na Zelenici, pripravili so vsakoletno tekmovanje v paralelnem slalomu za svinsko glavo ter organizirali celo vrsto tekmovanj za osnovne organizacije sindikata, krajevne skupnosti in skupine občanov. Na smučišču na Zelenici so opravljali redarsko službo ter za člane organizirali dva strokovna seminarja, na katerih so obnovili in dopolnili svoja znanja. Tudi v bodoče bodo opravljali vse aktivnosti, ki so opisane zgoraj in so jih opravljali že doslej, najpomembnejša aktivnost pa bo usmerjena ob organiziranju sejemskih aktivnosti, vzgoji lastnega kadra in vzgoji mladih tekmovalcev na smučarskih tečajih. V primeru ugodnih razmer in zanimanja pa želijo pripraviti tudi tečaje za odrasle občane, ki bi si zeleli izpopolniti znanje smučanja. Na koncu so razrešili staro in izvolili novo vodstvo. Področni zbor pa bo še naprej vodil Jože Jurjevič.

J. Kikel

ureja JOŽE KOŠNJEK

Včeraj na Bledu

Začetek šahovskega festivala

Bled, 23. februarja - Včeraj (četrtek) so v bistroju hotela Toplice na Bledu otvorili 10. jubilejni šahovski festival, ki bo trajal do 5. marca in obsegal mednarodni odprt turnir za moške, ženske in seniorje, razen tega pa še turnir v aktivnem šahu in hitropotezni turnir. Pokrovitelj festivala je Intertrade iz Radovljice. Udeležba na festivalu je dobra. Sodelujeta tudi dva sovjetska velemojstra in štirje naši, dobra pa je udeležba mednarodnih mojstrov in mojstrskih kandidatov. Ta turnir je v hotelu Toplice. Mednarodni turnir v aktivnem šahu bo 3. in 4. marca v hotelu Svoboda na Bledu, kjer bo 5. marca tudi mednarodni hitropotezni turnir. Ljubitelji šaha, vabljeni na Bled. J. K.

Tek treh dežel nepreklicno 2. aprila

Kranjska gora, 22. februarja - S Turističnega društva Kranjska gora so nas obvestili, da Tekla treh dežel, ki bi moral biti v nedeljo, 28. februarja, ne bo. Organizatorji so se odločili, da bo tek nepreklicno 2. aprila, ne glede ali bo sneg ali ne. Možnosti je več. Ali bo tek v krajši inačici ali pa bo tek po suhem. J. K.

Državno prvenstvo v ciklokrosu

Peter Sovinc najboljši od Kranjčanov

Poreč, 19. februarja - V organizaciji kolesarskega kluba Rog iz Ljubljane je bilo v Poreču državno prvenstvo kolesarjev v ciklokrosu. V bistvu to sploh ni bil ciklokros, saj je bila to za člane, članice in obe kategoriji mladincev le krožna dirka, brez teka s kolesom v rokah. V vseh štirih kategorijah je nastopilo 250 kolesarjev in kolesark iz vseh naših kolesarskih kolektivov. Med članico manjkali edinovno Kranjčani, ki so na pripravah v Španiji. Novi državni prvak je postal

Bojan Ropret Biličev pomočnik

Poreč, 18. februarja - V soboto je bilo v Poreču seja predsedstva Kolesarske zveze Jugoslavije. Po triurni neplodni debati so se le zedinili, da bo Bojan Ropret, nekdani odlični jugoslovanski kolesar in sedaj trener pionirjev kranjske Save in vodja kolesarske šole pri Savi, pomočnik zveznega trenerja Cvitka Biliča.

kolesar Roga Brane Ugrenovič, ki je bil hitrejši od lanskograda prvaka Sandija Papeža iz novomeške Krke. Pri starejših mladincih je državni prvak Milan Eržen (Krka), tretji in edini, ki je za Kranjčane dobil kolajno, pa je bil Peter Sovinc. Pri mlajših mladincih je državni prvak član Krke Štajngel, med članicami pa kolesarka Soče iz Kobarida Dunja Trebižan.

Vrstni red - člani: 1. Ugrenovič

D. Humer

Košarka

Radovljčani gostujejo v Šoštanju

Radovljica, 22. februarja - Po krajšem odmoru so košarkarji Radovljice v soboto, 18. februarja, odigrali doma prvo tekmo play offa. Radovljčani so bili v svoji skupini peti, zato igrajo s petouvrščenima v vzhodni in zahodni skupini II. slovenske košarkarske lige. Radovljčani so v prvi tekmi z 91 : 89 premagali drugo moštvo Smelata Olimpije iz Ljubljane. Koše za Radovljico so dosegli Stojnšek 49, Lotrič 11, Mitrič 9, Tušek 8, Novak 6 in Skrjanc ter Praprotnik po 4. Jutri igrajo Radovljčani v Šoštanju.

JR

Svetovno prvenstvo nordijcev v Lahtiju

Na pragu poloma

Kranj, 22. februarja - Tako bledega nastopa na svetovnem prvenstvu v nordijskih disciplinah verjetno tudi največji pesimisti niso pričakovali. Res je, da niso bili redki, ki so se namnutili ob obetavnih napovedih vodstva naše reprezentance z direktorjem Lojzetom Gorjancem na čelu, in pritegnili skakalcem in edinemu tekaču Kršnaru, ki je odšel na prvenstvo, da le kaže biti realen in pričakovanji ni treba kovati v zvezde, vendar takšnega neuspeha le večina ni pričakovala. Kršnar je ostal na ravni planiranih povprečnih dosegov, čeprav je v vsaj nekaterih tekih iztržil manj od pričakovanj, skakalci pa so komaj leto po olimpijadi v Calgaryu in imenitnih dosegih na turnejah in svetovnih pokalih, ko smo postali velesila, katastrofalno nizko padli. Kot da lanske kolajne niso bile vzpodbuda, ampak so se spremene v breme. Naši skakalci so v dveh doseđajih nastopih v Lahtiju zatajili, na prste ene roke lahko preštejemo vse dobro izvedene skoke. Lahti pa je v bistvu tudi nadaljevanje slabega začete sezone, ko so tako skakalci kot njihovo vodstvo na eni športno javnost na drugi strani drug drugega prepričevali, da je to prehodna kriza, da se forma dviguje in da bo prišla pravi čas.

Marsikaj se sedaj sliši, iz najrazličnejših ust. Da so fantje resni, zavzeti, da se niso opijanili z uspehi in so letos celo več vadili kot preteklo leto. Slišimo, da treningi niso bili dobro in pravočasno načrtovani, da strokovni kader ni ravno najprimernejši, da smo naredili napako, ko smo v času največjega vzpona jugoslovanskega smučarskega skakalnega športa zamenjali trenerja, in podobno. Dejstvo pa je, da fantje želijo skakati, da se trudijo, vendar jim ne gre. Zavrti so, nesproščeni, rekel bi da kar prestrašeni. Skočiti enostavno več ne znajo.

Upajmo, da bodo najodgovornejši v skakalnem športu po sezoni, do njenega konca ni več pretirano veliko tekem, vrgli svoje karte na mizo in rekle bobu bob, brez ovinkov in izgovorov. Na pogoje dela in na talente se namreč generalno ni mogoče več izgovarjati.

J. Košnjek

SERVIS ZA PROTOKOLARNE STORITVE BRDO PRI KRANJU 64000 KRAJN

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke Servisa za protokolarne storitve Brdo pri Kranju objavlja dela in naloge

1. TEHNIKA STREŽBE

2. SOBARICE

Pogoji:

Pod 1.: program štiriletnega srednjega izobraževanja - smer strežba, eno leto delovnih izkušenj, aktivno znanje tujega jezika, izpit iz »higienškega minimuma«, poskušno delo dva meseca

Pod 2.: program dveletnega srednjega izobraževanja - smer gostinska, tekstilna, šest mesecov delovnih izkušenj, poskušno delo en mesec

Z izbranimi kandidatoma bomo sklenili delovno razmerje za določen čas enega leta s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenejepisom pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Servis za protokolarne storitve Brdo pri Kranju, Predsloje št. 39, p. 64000 Kranj.

Kandidate bomo o izidu izbere obvestili v 30 dneh po končnem zbiranju prijav.

Osnovnošolsko prvenstvo v namiznem tenisu

Kranj, 22. februarja - Osnovna šola Matija Valjavca v Preddvoru je priredila kranjsko posamično osnovnošolsko prvenstvo v namiznem tenisu. Bilo je odlično organizirano, sodelovalo pa je rekordnih 120 pionir in pionirjev. Med starejšimi pionirji so bili najboljši Marko Kavčič (France Prešeren), Andrej Tadina (Lucijan Seljak) in Boštjan Tušek (Simon Jenko), med starejšimi pionirkami pa Marjanca Cuderma (Matija Valjavec), Alenka Tomažin (JB Tito) in Tina Karničar (Matija Valjavec). Med mlajšimi pionirji so prva tri mesta osvojili Sašo Robida (Lucijan Seljak), Gašper Kern (JB Tito) in Andrej Plevl (Davorin Jenko), med mlajšimi pionirkami pa Jana Klun (JB Tito), Ivica Jagodic (Lucijan Seljak) in Alenka Gartnar (Matija Valjavec). Tekmovali so tudi v parih. Med starejšimi pionirji so bili najboljši Tušek - Oslaj (Simon Jenko), Kuhar - Kavčič (France Prešeren) in Novak - Sušnik (JB Tito), med starejšimi pionirkami Markun - Novak (JS Milakar), Cuderma - Karničar (Matija Valjavec) in Rajgelj - Goetz (Lucijan Seljak), med mlajšimi pionirji Robida - Zdesar (Lucijan Seljak), Prdan - Podjed (JS Milakar) in Pirc - Vidic (Lucijan Seljak), med mlajšimi pionirkami pa Draksler - Rogelj (Lucijan Seljak), Gartnar - Bolte (Matija Valjavec) in Jerič - Šuligoj (Davorin Jenko).

J. Košnjek

Atletika

Krampl z novim rekordom

Kranj, 22. februarja - Presenetljivo dobra udeležba je bila dvostrukem prvenstvu Slovenije v atletiki, ki je bilo v Ljubljani za članski in starejši mladinski kategoriji. Na prvenstvu so sodelovali tudi atleti Tr

TV SPORED

PETEK

24. februarja

- 10.05 Video strani
10.15 Kaj je film
11.10 Tednik
12.00 L. Mc Murtry: Umor Mary Phagan, ameriška nadaljevanka
12.50 Propagandna oddaja
12.55 Lahti: SP v klasičnih smučarskih disciplinah — 4x 10 km, prenos
15.00 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Tednik, ponovitev
17.35 Kotalkarska pravljica, glasbena oddaja
18.10 Propagandna oddaja, Video strani, Spored za otroke in mlade
18.15 V. Pečjak: Drejček in trije marsički, lutkovna igrica
18.35 Safari, češkoslovaška nadaljevanka
19.05 Risanka
19.12 TV okno
19.17 Naša akcije
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Naš edini svet: Mesto v pesku, angleška dokumentarna serija
20.35 Propagandna oddaja
20.40 Detektiva iz Miamija, ameriška nadaljevanka
21.30 Mini Show Magnifico, oddaja TV Skopje
21.50 TV dnevnik 3
22.00 Prostrana dežela, nemški film
23.35 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 17.15 Domači ansambl: Slovenski muzikantje, ponovitev
17.45 Športni dogodek
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Festival Tri srca Radenci, prenos
21.00 Iz koncertnih dvoran: Monserrat caballe v Dubrovniku
22.25 Skupščinska kronika, oddaja TV BG
22.45 En avtor, en film: N. Majdak: Durdul, oddaja TV Beograd
23.05 Satelitski program - poskusni prenos

TV Zagreb I. program

- 8.15 TV koledar
8.30 Oddaja za otroke
8.55 TV v šoli
10.30 Porocila
12.40 Prezri ste — poglejte
14.00 Nočni program, ponovitev
17.15 Vreme
19.30 TV dnevnik 2
20.15 Moja draga lady, ameriški film
23.05 TV dnevnik 3
23.25 Nočni program
1.25 Porocila

II. program TV Ljubljana

- 16.00 Satelitski programi — poskusni prenos
17.20 Modra barva snega, predstava za otroke, TV Beograd
18.00 Kako biti skupaj, oddaja TV Beograd

II. program TV Ljubljana

- 16.00 Satelitski programi — poskusni prenos

II. program TV Ljubljana

- 17.20 Modra barva snega, predstava za otroke, TV Beograd

II. program TV Ljubljana

- 18.00 Kako biti skupaj, oddaja TV Beograd

- 18.05 Številke in črke: Kviz
18.25 Narodna glasba
19.10 Vreme
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Detektiva iz Miamija, ameriška nadaljevanka
20.55 Ljubo doma, kdor ga ima, humoristična serija
21.35 TV dnevnik 3
21.55 V petek ob desetih, oddaja iz kulture

I. program TV Zagreb

- 8.50 TV koledar

SOBOTA

25. februarja:

- 8.15 Video strani
8.25 Otroška matineja: Radovedni Taček: Robot Lonček kuhanj: Dušana Jobaka
8.45 ZBIS: Na kaj bi zaigrali?
8.50 J. Pengov: N. Simončič: Zlata ribica, 2. del
9.25 Poleti pesem, nadaljevanka TV SK
9.55 Iz TV klobuka, kviz
10.40 Naša pesem, 12. oddaja, ponovitev
11.10 Izbor tedenske programske tvornosti
11.50 Video strani
12.05 Videogodba, ponovitev
12.50 Propagandna oddaja
12.55 Lahti: Skoki, mala skakalnica, prenos
15.45 SP v klasičnih smučarskih disciplinah — 30 km(z), posnetek iz Lahtija
16.25 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Video strani
17.00 Zagreb: DP v košarki — Cibona : Partizan, prenos
18.40 Zdaj pa po slovensko, izobraževalna oddaja
19.10 Risanka
19.15 Video strani
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Naši utrip
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 S. Conran: Čipke, ameriška nadaljevanka
21.10 Propagandna oddaja
21.15 Ex libris
22.15 TV dnevnik 3
22.25 Pod drobnogledom
22.40 Enajsta žrtve, ameriški film
0.15 Video strani

NEDELJA

26. februarja:

- 9.20 Video strani; Otroška matineja
9.30 Živ žav
10.20 Safari, češkoslovaška nadaljevanka
10.25 S. Conran: Čipke, ponovitev ameriške nadaljevanke
11.30 Videomeh
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Video strani
12.40 Umor v Orient expresu, ameriški film
14.40 SP v klasičnih smučarskih disciplinah — 50 km (m), posnetek iz Lahtija
16.25 EP video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Rio Conchos, ameriški film
18.30 Glasba za cicabane: Naša četica koraka
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.15 Propagandna oddaja
20.20 S. Kovačević: Portret Ilijie Pevca, nadaljevanka TV Beograd
21.20 Propagandna oddaja
21.25 Smučajmo vsi
23.10 Video strani

PONEDELJEK

27. februarja:

- 9.00 Video strani
9.10 Kaj je film, 16. oddaja
10.10 Utrip
10.25 Zrcalo tedna
10.40 TV mernik
10.55 Oči kritike
11.25 Ko se bliža konec, ameriški film
13.10 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Utrip
17.00 Zrcalo tedna
17.15 TV mernik
17.30 Oči kritike
18.00 Smučajmo vsi, ponovitev
18.15 Video strani, spored za otroke in mlade
18.20 Radovedni Taček: Cesta
18.40 Poleti pesem, nadaljevanka TV Skopje
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.05 M. Žalica: Rimski dan, drama TV Sarajevo
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Osmi dan
22.00 TV dnevnik 3
22.10 Antologija slovenske violinske glasbe, 2. del
23.00 Video strani

TOREK

28. februarja:

- 9.10 Video strani
9.15 TV mozaik
10.10 Solska TV
11.00 Video strani
11.20 Video strani
11.30 TV dnevnik 1
16.45 TV Mozaik, šolska TV, ponovitev
17.35 Video strani
17.40 Risanka
17.55 Lonček kuhanj: Zdrobovi ovčrtki
18.00 Ex Libris: Primorsko vinogradništvo in vinarstvo
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 N. Badalucco: Če neko potrka na moja vrata, italijanska nadaljevanka
21.10 Propagandna oddaja
21.15 Mednarodna obzora
23.15 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 15.00 Leskovac: Superliga v namiznem tenisu

II. program TV Ljubljana

- 18.45 Ropot, ponovitev

II. program TV Ljubljana

- 19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja

II. program TV Ljubljana

- 12.30 Porocila

II. program TV Ljubljana

- 12.40 Prezri ste — poglejte

II. program TV Ljubljana

- 15.10 Porocila

II. program TV Ljubljana

- 16.00 Sokolov greben, ameriška nadaljevanka

II. program TV Ljubljana

- 16.45 Morala, izobraževalna oddaja

II. program TV Ljubljana

- 19.55 Zaljkček programa

II. program TV Ljubljana

- 20.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Šparovček Radia Triglav - zabavna glasbena oddaja - 17.45 Obvestila - 18.00 Čestitke poslušalcev in obvestila in EP - 19.55 Zaljkček programa

SOBOTA, 25. februarja:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Šparovček Radia Triglav - zabavna glasbena oddaja - 17.45 Obvestila - 18.00 Čestitke poslušalcev in obvestila in EP - 19.55 Zaljkček programa

NEDELJA, 26. februarja:

- 11.00 Mi pa nismo se uklonili: Med Jesenicami in Kranjsko gojanju januarja in februarja 1944. leta - 11.30 Obvestila - 12.00 Nelenški popoldne - vmes čestitke poslušalcev in EP

PODNEDELJEK, 27. februarja:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

SREDA, 1. marca:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

ČETRTEK, 2. marca:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Šparovček Radia Triglav - zabavna glasbena oddaja - 17.45 Obvestila - 18.00 Čestitke poslušalcev in obvestila in EP - 18.40 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

PODNEDELJEK, 27. februarja:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

SOBOTA, 25. februarja:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Šparovček Radia Triglav - zabavna glasbena oddaja - 17.45 Obvestila - 18.00 Čestitke poslušalcev in obvestila in EP - 18.40 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

SREDA, 1. marca:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

ČETRTEK, 2. marca:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

PODNEDELJEK, 27. februarja:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

SOBOTA, 25. februarja:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

SREDA, 1. marca:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

ČETRTEK, 2. marca:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

PODNEDELJEK, 27. februarja:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

SOBOTA, 25. februarja:

- 16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Minuta za štednjo z energijo - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novice iz narodno

Ko bi se le nasmehnila sreča

Če igraš na srečo, ti teden hitreje mine, je dejal eden od strastnih igralcev, ki redno in na več načinov skuša srečo. Mine pa tudi v upanju, da se bo sreča nasmehnila z večjo vsoto denarja. Toda taki smehljaji so redki. Ljudje pa vseeno vplačujejo v loterijo, ekspressno loterijo, športno napoved, 3 X 3, podarim - dobim... in se nadajo, da jih Fortuna ne bo pustila na cedilu.

Simon Vene: »Od iger na srečo se ubadam le s 3x3 in podarim - dobim. Vendar vselej le podarim, dobim pa nič. Igram vseeno, kdove ali me le ne čaka sreča. Kaj bom storil z milijardami, ki jih bom zadel? Mislim, da mi ne bo treba nič storiti.«

Nejc Jare: »Za podarim - dobim kupim vsako kolo po dve kartici, občasno igrat tudi 3x3. Pri slednji je bil največji uspeh ena polna vrstica, pri podarim - dobim pa tako ali tako ne pričakujem drugega kot dober rezultat od naših smučarjev. Igram začet, ker me miha sreča.«

Zvone Kos: »Najraje se ukvarjam s športno napovedjo, saj se na sistem kolikor toliko spoznam. Tudi nekaj sreče sem že imel. Na ta način sem zadel že kar nekaj plač. Pri drugih ighrah na srečo so dobitki majhni, zato me ne zanimajo toliko. Morda bi se dalo od iger na srečo celo živeti, če bi se jih lotil sistematično.«

Ijubljanska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

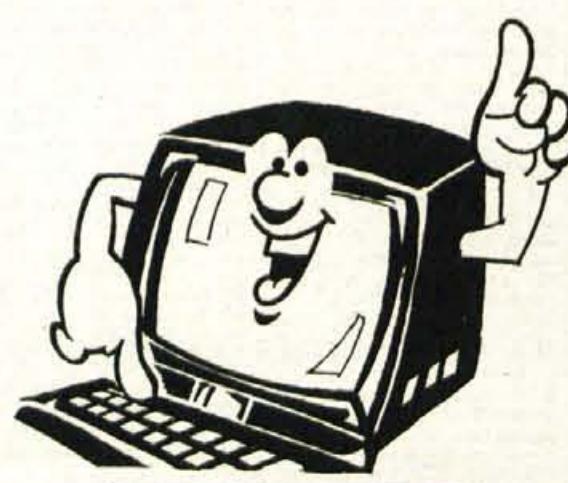
Da pokonino lahko dvignete vedno že zadnji dan v mesecu (za februar torej v torek, 28.2.1989), to upokojenci že veste

Mogoče pa še ne veste, da je od januarja 1989 možen

AVTOMATSKI TERMINALSKI VPIS POKOJNINE
v hranilno knjižico.

Ta novost vam omogoča vpis in seveda dvig vaše pokojnine na **KATEREMKOLO BANČNEM OKENCU LJUBLJANSKE BANKE, TEMELJNE BANKE GORENSKE KRANJ** kakor tudi v drugih enotah Ljubljanske banke

Obvestilo o nakazilu pokojnine pa lahko prevzamete v matični enoti (tako kot dosedaj) katerikoli dan v mesecu, vendar vsaj enkrat v treh mesecih

Temeljna banka Gorenjske

ČVEK

»Grobarska« tura po Hollywoodu

Sonja Bukovec: »Včasih imam pri ighrah na srečo res srečo, tokrat je že tako. Pri 3x3 imam polni dve vrstici, se pravi, da bom dobitila okoli 14 starih milijonov, ko mi bodo odbili davek. Loto mi takoj pri srcu, malce tudi zaradi dražjega vplačila. Zato pa včasih vzamem srečo eksprese in loterije. Če prvič zamenem, jih kupujem, dokler ne naletim na pravno.«

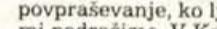

Zora Danilov: »Običajno kupujem sreček in tudi drugih iger na srečo nisem vajena, tokrat pa me je zamikalo in sem si kupila srečko. Prinesla mi je 2000 dinarjev. Ob vplačilu 600 dinarjev je to droben profit.«

Franc Lotrič: prodajalec v Loterijinem lokalnu pri pošti v Kranju, pa srečo deli: »Odprto imamo vse dan, od 7. do 19. v sobotah pa do 11. dopoldne, pa je vselej polno obiskovalcev. V začetku so bili res pretežno moški, zdaj pa imamo trije prodajalci opravil tudi z ženskami, otroki, prihajajo vse vrste ljudje od delavcev do doktorjev. Le takrat malec upade povpraševanje, ko ljudem zmanjka plače ali ko mi podražimo. V Kranju smo imeli največji dobitek doslej pred kakim letom, ko sta dva srečna zadela 11 milijard.«

D. Ž.
Foto: F. Perdan

JEŽ

Spoštovanje pa tako

Ni še dolgo, kar sem na Ljubljansko banko na Jesenicah prinesel lep kupček denaria, okoli 80 starih milijonov ga je bilo. Večina ga je bila v lepo sortiranih bankovcih, za dobra dva starja milijona pa v drobižu. Na drugi blagajni uslužbenka še slišati ni hotela za drobiž, češ da se nima časa ukvarjati s štetjem cvenka, in me je poslala na prvo blagajno. Po dolgotrajnem čakaju so tudi tam odklonili drobiž, če naj ga odnesem na jeseniško SDK. Toda raje sem se napotil v banko na Plavžu, kjer so denar brez negotovanja sprejeli in ga ročno presteli.

Cloveku se kar stoži, kako malo je vreden naš ljubi dinar. Redki nostalgički ga še spoštujejo, a banka bi ga MORALA!

ZABAVNA GLASBA

Skupina Gu-gu se poslavljajo

Januarja in februarja ima skupina Gu-gu poslovilno turnejo, zadnji koncert glasbenikov pod tem imenom pa bo 25. februarja. To presenetljivo novico smo izvedeli zaupno v prvih dneh novega leta. Vodja skupine Čarlji Novak jo je takole komentiral:

»Gu-gu se res poslavljajo s scene, predtem pa bomo našim ljubiteljem priredili poslovilno slovensko turnejo. Ljudje nas imajo v lepem spominu in pravijo, da je škoda, ker se bomo razšli... Mi pa nismo, da je zdaj pravi čas, saj smo vse dosegli in bi odslej le nazadovali. Škoda je zato zapravljati dobro ime. Začutili smo, da je po petih letih in pol čas, da gre vsak svojo glasbeno pot z drugimi zasedbami. Skupno odločitev bomo poleg zadnjih nastopov obeležili še s snemanji in izdali četrto kaseto in ploščo pod naslovom 'Gu-gu za slovo' z uspešnimi skladbami iz preteklih let ter nekaj novimi melodijami. Med njimi bosta tudi 'F romanca in kinu Sloga' in slovenska narodna 'Žabe' v naši priredbi, kjer je med instrumenti uporabljeno boben, vsi pa prepevamo. Dve novi skladbi pa naj ostaneta še skrivnost.«

Zabavnjaška skupina, ki je nastala v začetku leta 1983, je znana po priljubljenih melodijah, kot so *Želim si na Jamajko*, *Honolulu baby*, *Ljublji bi se*, *Riba smrdi pri glavi*, *Mango banana*, *Čau bau*, *Sam po parku se sprehajam*... V skupini so poleg Čarlija Novaka sodelovali še Tomo Jurak (vokal in kitara), Marjan Vidic (bobni) in Igor Ričič (klavijature), ki ga je za leto dni zamenjal Tomaž Žontar iz Škofje Loke.

Drago Papler

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitev prejšnje križanke: kardinal: Elevzina, Riko, kas, Tamar, oko, Ate, joška, skaska, rin, atari, kontrabant, najem, amarilis, ink, na, imetek, pastir, bn, minomet, Arne, Atrek, Veles, fiat, Lea, rast, ep, Trnovo, Itten, tas, internacionalist, ka, rv, pav, alekto.

Naša Križanka je izžrevala naslednje reševalce: 1. nagrada: Stojan Troš, Cesta JLA 6, Kranj; 2. nagrada: Elza Reš, Mošnje 38, Radovljica; 3. nagrada: Rado Lotrič, Na Cresu 7, Železniki; Ines Rajgelj, Zabreznica 58, Žirovica in Jana Pevec, Župančičeva 10, Kranj. Čestitamo!

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:
1. nagrada 20.000 dinarjev
2. nagrada 15.000 dinarjev
tri 3. nagrade po 10.000 dinarjev.
Rešitev pošljite do srede, 29. februarja, na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moša Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

GORENJCI	RIBIŠKA MREŽA	PRIŠOJ BINA ZA TLAKOVANJE	SAMEC SVINJE	MAKEDON MOŠ IME	KRLEŽA V DRAMA	RUM KLJU NA PTICA	REKA V NDR	ŠPICA PRI KOLESU	KARCINOM NOVINAR IN UREDNIK VIDMAR	PRIPADNIK SEMITOV	SOD. SLOV. GRAFIK (BOŽIDAR)	AUTOR KRIŽANKE R. NOČ	WOLF VIRGINIA	VIRSTA IGLANCA
REČ, PREDMET					RUSKI PISATELJ IVSEVOLOD			JED					KAČA VE LIKANKA	
MESTO PRI RIMUŠKI KLOPSKIM ŽIDOVIM													GRASTEK NA GLAVI NEKATERIH ŽIVALI	
MESTEČE NAD REKOJ								ŠPICA PRI KOLESU	PRIPADNIK ILIR SKEGA GIBANJA				GORA NA KRET	
GORENJCI	SL. ENIG-MATSKA REVUJA RANAR				SOKRATOV TOŽNIK VELIK GORSKI VRH				KARCINOM NOVINAR IN UREDNIK VIDMAR	PRIPADNIK SEMITOV	NEM. FILM IGRAJKA ONDRA SUKARKA KOBILICA		GLASBENA VAJA	
ARKTIČNA ŽIVOTI REPKA													ALBERT EINSTEIN	GL. MESTO NORVEŠKE
ALIDA VALLI				SMRT V VODI GLASBENIK SOŠS									BARVA KOŽE, TEN PERJUE PRI REPI	
DIAPOTITIV				TROHA, TRŠČICA, SREDIŠČE VRTENJA						OSENTE, SOČAK V HIMALAJI ZENICA				
PESNIK ASKEĆ									TANEK KOŠČEK KRUHA				ZMRZLJE NAVIDA	
SOPROGA "GORBO COVA"									SOL OCETNE KISLINE				OSEBNI ZAIMEK	

Pred 45 leti je gorel Jamnik

Vse partizanske poti so vodile na Jamnik

Tako lepih kotičkov, kot je ozka pot od znamenja do jamniške cerkvice sv. Primoža, zlepa ne ureko. Na vse konce je od tu čudovit razgled. Vanjo in v cerkvico se je zagledal že prenekateri slikar. Najlepši sta v soncu. Katerikoli čas. Naj bo zima ali jesen, pomlad ali polete. Poležati za njenim zidom na soncu, v zatisju in se predajati sanjarjenju. Kaj bi bilo lahko še lepšega? Če bi odmisil hribe in strma bregova in si ob njej naslikal morje, bi bil to drugi St. Michel, saj poznate tisto cerkvico na otočku ob atlantski obali Francije, kjer se pot iz morja pokaže le ob oseki. Da, prav to je, slovenski St. Michel. Ne le slikarjem, tudi domaćinom se zdi tako lepa, da si jo narišejo. Katrašnikova Marina mi je zadnjič kazala cel blok rish z jamniškimi hišami in kozolci prijetimi v breg, nad njimi pa sv. Primož. Morajo imeti radi svojo vas, da si jo mladi narišejo. Morali so jo imeti radi iz roda v rod, da so zdržali v teh strmih bregeh, obdelovali te pedi zemlje, ki so tako skopu rodile. Vsaka najmanjša ravninica je zorana. A kaj ko je ravnic tako malo. V najhujšo strmino so postavili hiše, da bi ja ostalo več zemlje za pšenico, rž, ajdo, oves, krompir, koruzo. Včasih so pridelovali vse za dom. Danes ni več tako.

Med vojno je bil Jamnik za gorenjske aktiviste nekakšna obljubljena dežela. Tu so se oglašali kurirji, tod so hodili prvi gorenjski partizanski voditelji. Takoj nad Jamnikom so imeli svoje postojanke. Do sem so domači iz Kranja, Radovljice, Krope, z Jesenicima prinašali kar koli, kar bi njihov sin, mož potreboval. Jamničani so bili živa vez med njimi, ki so ostali v dolini in fanti, ki so odšli s puško v roki v goro, se odpovedali vsemu ugodju doma. Nemci so vedeli za partizane. Kot na dlani so imeli vas s svojimi golimi bregovi in robevo gozdov, kamor so izginjali oni s puškami. Vedeli so tudi za brigade, ki so prihajale. Takrat je bilo v vasi živahno, borce so bili korajžni, razigrani, veseli. Le domačine je stiskalo. Kaj pa če le udarijo? Dražgoše so bile tako blizu in tako zlovesč zgled. Res je, da so se tam partizani iz vasi borili proti Nemcem, tri dni držali fronto, na Jamnik pa le pridejo z nočjo in gredo z jutrom. Danes domačini razmišljajo vse mogoče. Je bila za Jamnik poguba to, da so se nekateri prvotni partizanski aktivisti, kot so bili Rakoša, Bitenc in Reman obrnili na drugo stran? V vasi izdajstva ni bilo. Že če je bil vsak tih, je bilo veliko narejenega. Jamnik je bil zaradi tega drugačen kot Dražgoše. Jamničani so bili enotni.

Ni jim bilo prizaneseno. Ze junija 1942 so bili aretirani prvi vaščani. Bolj ko je oživljala Jelovica, bolj je oživljal Jamnik. Vrsta tehnik je bila posejana nad Jamnikom in pod njim, obveščevalnih točk. Prva tehnika je bila na Malem vrhu, v Turkovi jami, ki je pogorela. Domačini so potem nad vasjo našli primereno votilino, da je v njej delovala ciklostilna tehnika "Meta", ni sicer od oktobra do decembra 1942, ko so Nemci odkrili sosednjo votilino s skladisčem. 11. decembra 1942 so Nemci zaprli vse domačine v Mohorjevo hišo, nato pa odpeljali v Begunje 25 aktivistov. 16 so jih izpustili, ostale so odpeljali v koncentracijska taborišča. Ženske v Auschwitz, moške v Dachau.

"Takrat se je pokazalo, kdo od nas je največji 'grešnik' razmišlja danes Srečko Bešter, ki je preživel Dachau in je danes predsednik zvezne borcev v krajevni skupnosti Podblica. "Nemci so bili na tekočem z vsem."

Malo moških je ostalo v vasi. V zimbi 1942 na 43 je po zadnji največji aretaciji delo v vasi malce zamrlo. Toda ne za dolgo. Partizani so bili ves čas v Jelovici in kdo bo drug skrbel zanje, kot najbližje vasi. Le bolj so pazili, da bi jih ne opazili. Nemci so to zimo Jamnik označili kot "Bandengebiet". Ob vsaki hajki, čim je zapokalo, so se ljudje poskrili. Če je bilo huje, so poskrili tudi živino in navadno so Nemci, ko so prišli v vas, našli prazno.

Ko se avgusta 1943 ustanovila Prešernova brigada, so bili njeni borcevi pogosto gostje v vasi. Tudi nekaj domačinov je bilo v njenih bataljonih.

Jože Klemenčič, bivši predsednik KS Podblica: »Cesta s Podblico na Jamnik povezuje tri občine, a zanjo prosačimo že enaindvajset let.«

Jutri, v soboto, 25. februarja, bo ob 13. uri pri centralnem spomeniku na Jamniku slovesnost v spomin na najtežje dni, ki so jih preživel prebivalci Jamnika. Tu bo tudi zbor Prešernove brigade, kraški kulturni program pa bodo prispevali otroci podružnične osnovne šole Lucijan Seljak s Podblice. Ob 16. uri bo v gasilskem domu v Podblici srečanje borcev z domačini, nastopili pa bodo partizanski harmonikarji in recitatorji. Od 19. ure dalje pa bodo za veselo razpoloženje poskrbeli mladi člani ansambla Šum. Vabljeni.

Za božič 1943. je bil moj bataljon prvič tu, pripoveduje Matevž Kordež, ki je bil kraški čas borec Prešernove brigade. "Nemci so nas hajkali in z Mohorja smo se umaknili v Kropo, od tu po Kroparici na Vodice in naprej na Rovtarico, na bohinjsko stran. Z Rovtarice sva potem jaz in še en borec prišla na Jamnik po potico in žganje in še smuči sva odnesla."

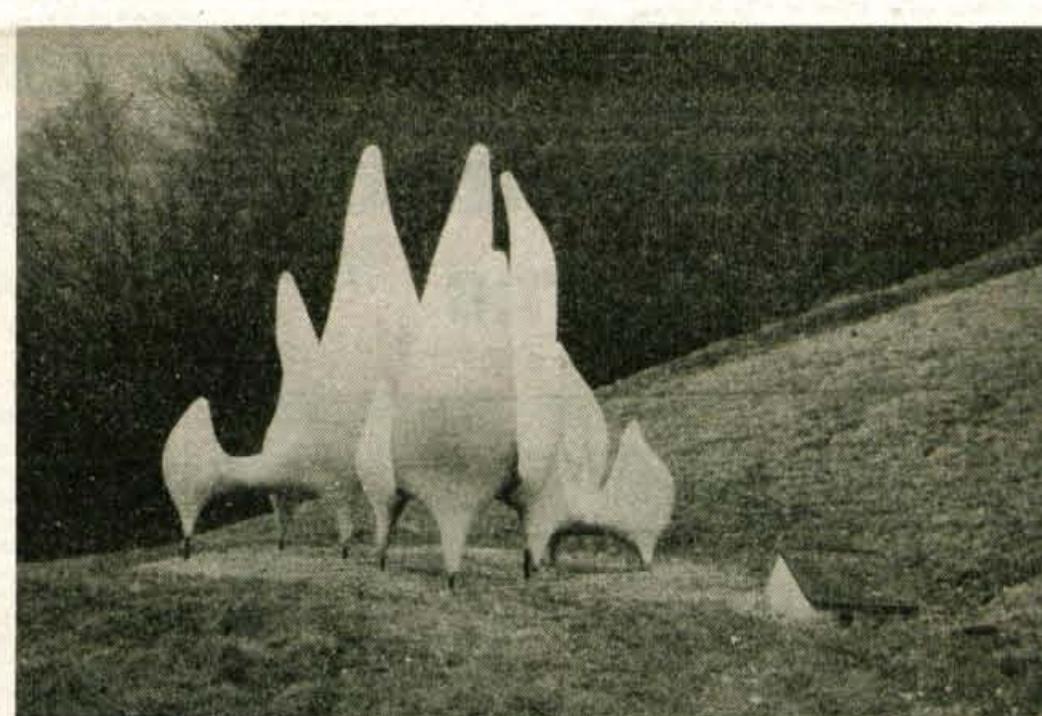
"Še danes se čudim, da so nas domačini s tako dobro voljo, tako zvesto sprejemali, ka-darkoli smo prišli," pravi Milan Vidic, eden najmlajših borcev 2. bataljona Prešernove brigade. "Od koderkoli smo prišli, smo si od srca že zeleli na Jamnik. V glavnem smo prihajali iz Selške doline, skozi Bukovico, Bukovščico in

Sedem spominskih obeležij je na Jamniku in v njegovi neposredni bližini. Ti danes najbolj glasno spominjajo, da je bila včasih tu zibelka partizanstva.

osme ure je bilo. Hitro smo bili pokonci in v hišo so že prinesli prvega ranjenega partizana. Šmitkov Ludvik iz Krope je bil to. Obvezali so ga, dali na konja in hiteli z njim proti Jelovici. Ropotalo je z vseh koncev. Od Krope sem, z Nemilj, s Podblice, od cerkve sem, od Kolombarta. Vaščani so se reševali vsak po svoje. Videla sem jih, kako so popadali po tleh vsakič, ko so zaslišali granat. Mi smo se zatekli v klet in tam čakali, kaj bo nastalo iz vsega tega. Nenekrat klikne oče na prag: "Joj, Petračeva štala gori!" Tisti trenutek je tudi k nam v hišo padla začigalna granata. Začelo se je kaditi. Razbežali smo se. Veliko nas je bilo, nas pet

Ivi Bešter, študentka organizacije dela v Kranju: »Lepo je na Jamniku, toda težko je tu življenje. Eno samo garanje. Mladi sploh nimamo prostega časa. Nikoli ni podelan. Sploh zdaj, ko so vsi v službah in ko pridejo domov, morajo dobro poprijeti. V dolino vleče tudi mene, toda v mesto ne.«

Spomenik Viktorju Kejžaru - Petru, članu Pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko, ki je 28. avgusta 1942 padel pod Jamnikom. - Foto: D. Dolenc

čez Mohor, ali pa s Prtovča čez Jesenovec. Vse naše poti so vodile na Jamnik. Jaz sem pri Pečtraku pod Kloppjo imel svoje ležišče, štab bataljona je bil navadno pri Klobovsu, štab brigade pa v Pstoti, v gostilni. Od tu smo mobilizirali, od tu smo hodili v prehranjevalne akcije, od tu smo napadali Besnico. Nekaj v Jelovici ni bilo življenja. Tu pa je bila hrana, voda. Vedno smo si že zeleli sem, četudi smo bili čisto na oni strani bohinjskih hribov. Po vsakih večjih bojih, ko smo bili razbiti, smo se zatekali k Jamničnom. Tu je bila zagotovo vedno zveza."

27. februarja 1944 pa je Jamnik zagorel. Marija Katrašnik, ki ji je bilo tedaj 15 let, pripoveduje:

"Bil je meglen dan. K snegu se je pripravljalo, rahlo, čisto rahlo je že snežilo tisto nedeljsko jutro. Malo dalj smo poležali, kajti v soboto zvečer smo bili dolgo pokonči, pozno v noč smo prepevali. Hiša je bila polna partizanov, še pod mizo so spali. Nahrbnike so naslonili na spodjo letev in pospali. Mama je bila že v hlevu, ko je začelo pokati. Okrog

otrok pa oče in mati in še Mežnarjeva mama in trije otroci. Moja mama je z mlajšim bratom bežala po poti proti Podblici, oče, jaz in dva brata pa smo se umikali pod vas. Pri gozdu je oče stopil na jaso. Morali so ga opaziti. Tisti trenutek ga je zadela dum-dumka v trebuh in mu prestrelila nogo. Brata sem poslala naprej, s Kordeževim očetom, sama pa sem stekla k očetu. Obvezala sem ga kolikor sem mogla, mu nogo prevezala z vrvico do nahrbnika, da bi mu ustavila krvavitve. Samo eno uro je še živel. Na prsi sem mu dala legitimacijo, da bi ga Nemci pustili, ko bi videli, da je domačin.

Vas je bila zavita v dim, živina je mukala, slišati je bilo vpitje. Kmalu je pokanje prenehalo, slišati je bilo le ljudi in živino, ki so se umikali proti Kropi. Jaz sem se skrila v neko luknjo in ko se je vse pomirilo, bilo je že pod večer, sem šla spet do očeta. S sanmi so prišli ponj iz Podblice, da bi ga odpeljali, ker so izveneli, da je ranjen. A je bilo prepozno.

Vas je bila eno samo pogorišče, živali v hlevih so bile podušene. Bilo je strašno. Nisem vedela kaj je z mamo, kje so bratje. Spoditikala sem se ob crne trame...

Z mamo smo ostali sami. Sprva smo stanovali pri mamini sestri, potem pa smo se presestili v opuščeno stričevevo hišo pod vasjo. Veliko

so nam pomagali ljudje iz Nemilj in Podblice, z vozovi so nam pripeljali hrano iz Krope, Kamnega gorice, Dobrave, Češnjice, iz Radovljice in drugod. Izredno so se izkazali takrat ljudje, ki smo bili v taki stiski. Nismo imeli ne oblike, ne postelje, še zlice nihče ni imel."

V vasi je ostala le Mohorjeva hiša. Ko so Nemci začigali plevnice, je Mohorjeva mama šla za njimi s škafom vode in gasila. Ona in mož sta bila edina, ki sta ostala v vasi. Nemci so vse, kar so dosegli koristnega zbasali na vozove in odpeljali proti Kropi. Pijani so bili jamniškega žganja. Niso se zadrževali v vasi. Le prišli so, požgali, pobrali in šli. Tudi straž niso pustili, kot takrat v Dražgošah in tudi grozili niso, da bodo kazovali vsakega, ki bo sprejel pod streho družino z Jamnika, kot so grozili za Dražgošane.

Nekateri so že takoj začeli obnavljati hiše, pokrivati pogorišča, da so si uredili zasilna bivališča, večina pa šele potem, ko so se moški vrnili iz partizanov, iz taborišč.

Spomenik sredi Jamnika, postavljen v spomin na požig vasi 27. februarja 1944 in na 37 padlih borcev in žrtv fašističnega nasilja z Jamnika in bližnjih vasi. Spomenik, ki sta ga oblikovali arhitekt Nande Jocif in slikar Milan Batista, je bil odkrit leta 1962.

"Najhuje je bilo, ko je v vas vodila tako slaba pot," se spominja Jože Katrašnik. "Še najboljša povezava je bila s Kropo, a je bila pred vaso spet slaba cesta in več kot sto kosov opeke konj hkrati ni mogel pripeljati. Če je pripeljal dve vreči moke, je veljal že za dobrega konja, tak breg je bil. Mladina je privrela z vseh koncev. Toliko rok je bilo, da so iz Krope do Jamnika podajali opeko. Živa veriga. A efekt je bil majhen. Tudi Obnovitveno zadrugo smo ustanovili, vendar šlo je počasi, kajti ni bilo opeke, ne materiala."

"Nismo imeli hrane za delavce. Ko smo pri nas delali stopnice, ni bilo sladkorja, da bi z njim osladili delavcu čaj. Ko pa sta prišla tesarja, da bi postavila gruš, sta med potjo kar srno porabuščala, ker sta vedela, da mesa ni pri hiši," se danes smeje Matevž Kordež, toda takrat je bilo hudo.

Danes je Jamnik spet trdna vas. Tudi nove hiše, novi hlevi so pozidani. Telefon imajo v vasi, vojska je največ pripomogla, da so ga dobili, avtomobili so pri hišah, traktorji, tudi kosilnice, najlažje, Alpine, kajti večje se ne dajo uporabiti v teh bregovih. Že tako morata biti pri košnji dva, eden jo v vrvjo drži, drugi jo pelje, a v teh strminah še vedno ne morejo uporabljati nakladalk. Za kaj vse je prikrajšan gorski kmet! O tem se dolinskemu še sanja ne. Ko bi vsaj za les dobili kaj več, ko bi jim kdo odvajal mleko. Da, marsikaj bi bilo, ko bi imeli dobro cesto proti Podblici. Tista proti Kropi je lepa, široka, asfaltirana, toda oni so vezani na Kranj, spadajo pod kranjsko občino, v Kranj hodi večina na delo. A že enaindvajset let zastonj prosačijo za cesto. Občina drobi denar in naredi po 200 metrov ceste. To vendar ni nitemur podobno. Mladi bodo odšli, če je ne bo. Marsikateri mladi oče je že šel samo zato, da njegovim otrokom ne bo treba tako daleč peš v solo. Oni so včasih moralni sedem kilometrov daleč na Lipnico. Danes morajo še vedno peš tri kilometre do Podblice.

Toda čez mlade se ne smejo nič pritoževati. Pridni so, povezani so v KUD "Mali vrh", pri folklori, dramski skupini sodelujejo. V soboto, ko bo tu proslava ob 45-letnici požiga Jamnika in srečanje s Prešernovci, bodo goste pričakali na križišču z domačim žganjem, s kruhom in zaseko. Kot vedno prijazni in priscrni. Morda jim ne bodo rekli nič zaradi ceste, toda naj vedo, da je to njihova največja bolečina. Zakaj hribovskim ljudem, ki so že tako pri vsem prikrajšani, odtegovati še cesto, ki jim pomeni življenje. Naj bo ta zapis opomin vsem tistim, ki so tem ljudem pod obronki Jelovice vsa ta leta cesto obljubljali, pa potem vedno našli izgovor. Ne bi jih smelo biti, zares ne. Kajti, hribovec je prikrajšan že s tem, da se v hribu rodii. In ne pozabiti vojnih dni in nauka, ki smo ga vse potegnili in nje: če bi ne bilo hribovskega kmeta, tudi partizanstva ne bi moglo biti.

D. Dolenc

Le Mohorjeva hiša je ob požigu vasi ostala cela.

V TOZD Hoteli Kompas Kranjska gora odlično gospodarijo

V KRAŃSKOGORSKEM KOMPASU ZNAJO OBDRŽATI GOSTE

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**

Kranjska gora, 22. januarja - Po podatkih medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko beleži v letošnji suhi zimi Gorenjska za 40 odstotkov manj nočitev gostov kot v enakem obdobju lani - Kaj so napravili v TOZD Hoteli Kranjska gora, da beležijo enako število nočitev kot lani? - Kranjska gora bi morala biti bolje urejena, dobri delavci pa bi ostali, ko bi zgradili zanje več stanovanj.

Med trinajst delovnih organizacij in delovno skupnost skupnih služb Kompasa Jugoslavija sudi tudi TOZD Hoteli Kompas Kranjska gora s 174 zaposlenimi. Temeljna organizacija kranjskogorskogega Kompasa ustvarja pomemben delež v ustvarjenem dohodku in v poslovni rezultatu vse delovne organizacije Kompasa, ki je med šestdesetimi največjimi jugoslovanskimi trgovskimi in gostinskim delovnim organizacijami na 34. mestu, po brutu dohodu na 17. mestu in po brutu dohodu na zaposlenega na zadnjivem 10. mestu.

TOZD Hoteli Kranjska gora je imela v lanskih dvanajstih mesecih 10 milijard dinarjev celotnega prihodka in kar milijardo 500 milijonov dinarjev ostanka čistega dohodka, kar je izjemno poslovni uspeh glede na vedno težje pogoje gospodarjenja v turizmu in v gostinstvu. 15 odstotkov so tako lahko namenili za nujna investicijska vlaganja, saj jim poslovni rezultati izkazujejo realne trende rasti.

Naložbam se nikakor ne namejavajo odpovedati, saj se zavedajo, da le tako lahko ohranijo ugled in kvaliteto, po kateri Kompas slovi že dolga leta. Delovna organizacija Kompas je do konca lanskega leta investirala v nekatere večje naložbe, v nakup računalniške opreme, v pripravo projektov za hotelske investicije in v nakup osnovnih sredstev še okoli 15 milijard dinarjev, tako je bilo lani skupnih naložb za več kot 46 milijard dinarjev.

Restavracija Jasna je ena najlepših kranjskogorskih restavracij, z odlično hrano in postrežbo in s turističnim nageljnom za kvaliteto...

Zima brez snega, a gostje so v Kompasu ostali

Po podatkih, ki jih je zbrala medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko, beležimo na Gorenjskem kar 40 odstotni izpad nočitev. Zanimivo pa pri kranjskogorskem Kompasu ugotavljajo, da so v tem obdobju v primerjavi z enakim lanskim celo nekoliko presegli število nočitev. Kako to, da je prav delavcem Kompasa, ki so se enako kot drugi srečevali s težkimi gospodarskimi pogoji in suho zimo, uspelo, da imajo v hotelih dovolj gostov in vseskozi zasedene restavraciske sedeže?

»Več let, tudi desetletje, dobro poslovno sodelujemo z angleškimi, skandinavskimi in nemškimi turističnimi agencijami, deloma tudi z italijanskimi,« je dejal Borut Perovič, »tako dolgletno sodelovanje pa je možno le ob stalni kvaliteti turističnih in gostinskih storitev. Letošnjo zimo smo se po svojih najboljih močeh trudili, da zaradi pomanjkanja snega gostom ponudimo kar največ aktivnosti v samih hotelih. V hotelu se nam obrestuje investicija v biljard in savno, v Alpini pa v savno in v podvodno masajo. Poskrbeli smo za otroški vrtec, za zabavne

ga sistema. Temeljito se pripravljamo na svetovno prvenstvo pilotov in na igre Alpe - Adria, na prireditvi, ki bosta še letošnjo zimo v Kranjski gori. Sezono bomo zaključili s pozitivnim rezultatom, realni izpad dohod-

popoldneve za otroke in za vrsto drugih prireditiv, ki so se jih gostje razveselili in se jih tudi udeleževali.

Poletni gostje radi zahajajo v hribi

Pri tem pa seveda ne smemo zanemariti večjih stroškov poslovanja, saj moramo vsak dan poskrbeti za več avtobusnih prevozov naših gostov na smučišča v tujino. Moramo pa pohvaliti kranjskogorske žičničarje, saj so se zelo potrudili, da so umetno zasnežili vsaj del žičničarske-

Borut Perovič, direktor TOZD Hoteli Kompas Kranjska gora.

V hotelu Kompas v Kranjski gori so se letošnjo zimo, ko ni bilo snega, potrudili in z raznimi aktivnostmi obdržali svoje goste...

ka pa ocenjujemo na okoli 30 odstotkov,« nadaljuje Borut Perovič.

In kaj pričakujete od poletne sezone?

»Poletno sezono smo že prodali, tudi predsezonske in posezonske mesece,« pravi, »pričakujemo precejšen obisk belgijskih in holandskih gostov, ki so zakupili tretjino letnih Kompanovih zmogljivosti. Ti gostje poleti zelo radi odhajajo v hribi, v Kranjski gori pa žal ni čvrste organizacije hribovskih tur. čutti se pomanjkanje kvalitetnih vodnikov, ki bi znali več tuhij jezikov.«

In kaj si nasploh želijo gostje, ki prihajajo v Kranjsko goro?

»Gostje si želijo aktivnega oddihu in ne iščijo več toliko zabave v klasičnem pomenu. Radi imajo take aktivnosti, ki so povezane s sprostljivo duha in telesa. V Sloveniji bo vsekakor treba ustanoviti šolo za hotelske animatorje, saj imajo, denimo, na sosednjem Koroškem večji hoteli tudi do pet animatorjev, ki skrbijo za zabavo in oddih gostov.«

»V prihodnje bo vsekakor treba posvetiti več pozornosti urejenosti Kranjske gore in njene širše okolice: hortikulturni ureditvi parkov in nasadov. Goste še posebno moti naša skupna neodgovornost in brezbržnost do takih kulturnih vrednot kot so kozolci, ki kot zanimiva dedičina propadajo, staje po okolicih hribih so pokrite z bleščajočo pločevino, naokoli so podrti plotovi in polni smetnjaki. Preprosto nerazumljivo je, da občinski odlok predvideva odvod odpadkov iz turistične Kranjske gore le enkrat tedensko. Razumemo, da verjetno ne komunalna skupnost in ne Kovinar pimata dovolj denarja, a za same delovne organizacije v Kranjski gori ne bi smelo biti problem, da ne bi nabavile tovornjaka, ki bi pogoste odvaja s metli.«

In kaj vas kot turistične delavce še moti?

»Upamo, da bodo kmalu vendarle zgradili most čez Pišnico v Jasni, saj je že nekaj let priliv organiziranih izletnikov iz Trente na mrtvi točki. V Kranjski gori in v jeseniški občini pa bo treba krepko razmisli o stanovanjski gradnji, če hočejo res držati korak z razvojem turizma. Popolnoma je jasno, da domačega kadra ni dovolj in zaračunati pomanjkanju stanovanj se dogaja, da tudi dobri delavci iz drugih delov Jugoslavije prav zaradi stanovanjskih problemov kmalu zapustijo Kranjsko goro.«

Kakovost, pravočasnost, konkurenčne cene

Uspešna pot Nikovih mehanizmov za registratorje v tuje pisarne

NIKO

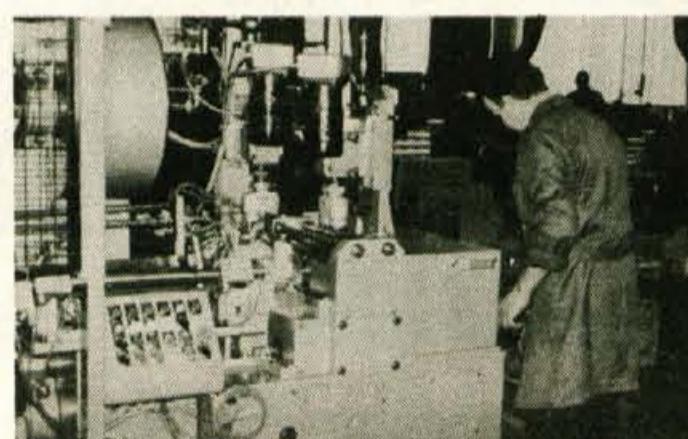
Železniki, 22. februarja - Proizvodni program 360-članskega kolektiva tovarne Niko v Železnikih se v desetletjih ni bistveno spremenjal, bolj se je dopolnjeval oziroma prilagajal delež posameznih vrst izdelkov v njem. V Niku izdelujejo mehanizme za registratorje, papirne sponke in risalne žebličke, palične sponke za tapetniško, lesno, čevljarsko industrijo, pnevmatske zabjalne in spenjalne aparate, elektromagnete, vzmetne trakove in vzmeti, prevzamejo pa tudi različne storitve, zlasti na področju kaljenja.

V strukturni proizvodnji predstavljajo mehanizmi za registratorje delež 71 odstotkov. Lani so jih izdelali nekaj več kot sedemnajst milijonov, kar je v primerjavi z letom prej skoraj 19-odstotno povečanje. Velik skok gre predvsem na račun večje produktivnosti in le 4,3 odstotka več zaposlenih.

V Niku so se namreč odločili povečati podjetniško učinkovitost prav pri osnovnem programu, to je mehanizmu za registratorje. S pomočjo metode vrednostne analize so, računano za prvo polletje lani, izdelali 3,8 odstotka več izdelkov na enoto porabljenih pločevine, 14,5 odstotka več na enoto porabljenih žice, 10,4 odstotka več na plačano uro v celi tovarni, dosegli 14,7 odstotka večje količino mehanizmov kot v prvem polletju 1987. leta, za 25 odstotkov povečali delež dohodka v celotnem prihodku, dosegli večjo urejenost proizvodnega procesa in zmanjšali število nadur za 40 odstotkov.

V celoti so v Niku lani povečali proizvodnjo za dobro desetino. Torej so deleže nekaterih manj obsežnih in tržnih izdelkov zmanjšali na račun večje izvozne proizvodnje mehanizmov. Negativna selekcija je zadevala predvsem izdelke (palične sponke), ki so najbolj proble-

Od sedemnajstih milijonov mehanizmov so jih v Niku lani kar dvanajst milijonov izdelali za izvoz v razvite zahodne države, zlasti v Veliko Britanijo, Zahodno Nemčijo, Španijo, Italijo, nekaj tudi v Vzhodno Nemčijo (za trdno valuto), Izrael, Kenijo, Libijo.

matični zaradi oskrbe z materiali in cen.

Ugodni rezultati, ki so lani izvirali iz količinske proizvodnje, so se odražali tudi v denarju, ki pa bi ga bilo lahko še več, če bi dobršen del leta ne veljale pretirane razlike med vhodnimi in izhodnimi cenami in bi tujna valuta ne bila podcenjena. To se izrazito pozna v strukturi celotnega prihodka tovarne Niko, ki se je lani poslabšala. Poraobljena sredstva so predstavljala že 63 odstotkov (predlani 60 odstotkov). Za obveznosti je šlo iz dohodka resda manj kot leto prej (lani 20,6, predlani skoraj 26 odstotkov), zato pa je bil znatno bolj obremenjen čisti dohodek oziroma kosmati osebni dohodki delavcev. Če že govorimo o tržnem gospodarstvu, bi, moralna vlada popustiti vajeti tudi pri delitvi plač, pravijo v Niku, ki naj bi bile odsev dejanskih rezultatov dela.

V Niku se zavedajo velikega pomena akumulacije. Medtem ko so predlani zanjo namenili le štiri odstotke dohodka, so lani uspeli delež podvajiti. Z nadaljnji zniževanjem stroškov pro-

Tudi v prihodnje bodo v Niku posvečali največ pozornosti mehanizmom, ki se kljub svoji navidezni preprostosti in dognanosti še lep čas (vsaj še pet let ne) ne bodo umikali iz pisarn pred novimi, sodobnejšimi sredstvi za arhiviranje različnih dokumentov. Izvoz v razvite dežele nameravajo v Niku še povečevati. Prostora na svetovnem trgu je kljub veliki konkurenčni drugih proizvajalcev dovolj, saj kolektiv iz Železnikov uživa dobro ime. KAKOVOST, PRAVOČASNOST in KONKURENČNE CENE so zato njihov moto še bolj kot kdajkoli tudi za naprej. Izvoz je namreč njihovo življenje; z njim nenazadnje najlaže premagujejo težave nestabilnega domačega trga.

izvodnje, predvsem pa s pravo ceno dinarja proti trdnim valutam si obetajo od izvoza mehanizmov "normalne" rezultate in "normalno" akumulacijo, potrebno za razvoj.

Letos v Niku načrtujejo temeljito obnovo galvanske linije in nekaterih delov opreme, ki pomenijo v proizvodnji ozko grlo. Rešujejo ga s trizmenskim delom, vendar je vsaka ura izpada zaradi izrošenosti zelo problematična. Ogrožena je ponovitev lanske kolčinske proizvodnje. Obnovo v Niku načrtujejo s sovrajanjem domačih in tujih partnerjev ter seveda banke. Naložba bo Niku omogočila večjo proizvodnjo mehanizmov, od sedanjih sedemnajst na približno petindvajset tisoč, postopno do leta 1992, s tem pa seveda še večji izvoz in akumulacijo, ki bo omogočila razvoj drugih področij.

Razmišljanja o dodatnih, dolgih programih, ki bodo zahtevali več dela, znanja pa manj materiala, niso od danes. Eden takih perspektivnih programov so vsekakor elektromagneti, ki so jih predlani prenesli iz žirovskega Kladičarja. V Niku upajo, da bo letos, z bolj sproščeno investicijsko dejavnostjo, program elektromagnetov (za odpiranje ventilov in loput) in raznih izvedenih tržno zaživel.

Predstavljamo vam KŽK-jevo prodajno skladišče v Hrastjah

Graditelji, pozor!

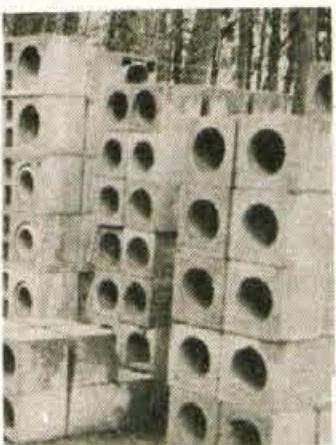
Temeljna organizacija Komercialni servis, ki sodi v sestav delovne organizacije Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske in v sozd Mercator, ima v Hrastjah dobro urejeno in založeno prodajno skladišče gradbenega materiala. Starejši se bodo bržas spomnili, da se je prodaja na tem mestu, v prostorih nekdanje farme, začela ob koncu šestdesetih let in da se je z razvojem trgovske dejavnosti in potreb kupcev širila, dopolnjevala in bogata.

Vsem, ki Kranj in okolica nista najbolj poznana, je treba že takoj na začetku povedati, da je KŽK-jevo prodajno skladišče na jugovzhodnem delu Kranja in da je iz Kranja mogoče priti do njega vsaj po dveh poteh - po cesti, ki vodi proti Brniku, in cesti, ki pelje proti Trbojam in Smledniku. Tisti, ki že nekaj časa niso bili v KŽK-jevem prodajnem skladišču, bržas misijo, da je odsek ceste med brniško cesto in Hrastjami še vedno makadamski in z udarnimi jamami, kot je bil nekdaj, vendar v zadovoljstvo prodajalcev in kupcev ni več tak, ampak asfaltiran in tudi dovolj širok. Pa ne le to: do prodajnega skladišča vozi s postaje izpred Globusa v Kranju vsako uro lokalni avtobus, že nekaj časa pa imajo tudi dobre telefonske zveze. Številki, ki si jih vsekakor velja zapomniti, sta (064) 36-462 in 36-453!

Ko se je KŽK-jevo (maloprodajno) skladišče lani uradno registriralo tudi za veliko prodajo, so si delo organizirali v tri od-

Metod Grašič, vodja prodajnega skladišča: "Naši prodajalci so dovolj strokovno usposobljeni in se razumejo na posel, ki ga opravljajo. Reklamacij skorajda nima.

tudi dobro ponudbo različnih hidro- in termoizolacijskih materialov, še posebej tervola, novoterna, perlita, lendaporja, stiropora... Izolirka Ljubljana in tovarna izolacijskega materiala

Prodajno skladišče v Hrastjah je odprto vsak delovni dan od 7. do 15. ure, v sobotah pa od 7. do 11. ure.

TIM Iz Laškega, s katerimi so v Hrastjah vzpostavili dobre poslovne vezi, dostavlja materiala tudi neposredno na gradbišče.

Drugi oddelek je lesni oddelek, ki se je razvijal sočasno z gradbenim. Starejši kupci se ga spominjajo predvsem po dobrini izbirki stavbnega pohištva Inles iz Ribnice, danes pa se lahko povzali s precej pestrejšo ponudbo - z dobro izbiro oken in vrat, stenskih in stropnih oblog, parketa in v zadnjem času tudi reproduksijskega materiala za potrebe mizarstva. Obrtniki lahko

kupijo tod iverne plošče, lesomal in mediapanele, ultras, vezane plošče, iverale in tudi furnir, na oddelku pa se zadnje čase ukvarjajo tudi z odkupom lesa, predvsem od kmetijskih zadrug.

Inštalacijski oddelek je med vsemi najmlajši in je dobro založen z instalacijskimi materiali za vodovodno napeljavo in za centralno kurjavo. Dovblj je, da prideš s spiskom, kaj vse potrebuješ za hišo, delavnico, hlev ali za kakšno drugo stavbo in v kratkem času bodo materiali pri-

Polde Založnik iz Kokre: "Ko sem začel pred šestimi leti graditi hišo, sem se prvič oglašil v KŽK-jevem prodajnem skladišču v Hrastju in od tedaj dalje sem dokaj reden gost. Tod sem kupil veliko: vse za centralno kurjavo, apno, parket in še marsikaj drugega. Zadovoljen sem s postrežbo pa tudi sicer je tu ponavadi najceneje."

Mercator - Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske TOZD Komercialni servis Kranj

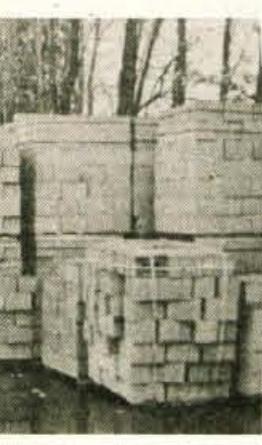
pravili. Še posebej dobra je ponudba radiatorjev, zlasti Jugotermovih, po naročilu pa preskrbijo tudi ostale.

KŽK-jev tozd Komercialni servis je lani ob občinskem prazniku odpril v nekdanjih prostorih Opekarne v Stražišču poslovalnicu, ki s ponudbo blaga dopoljuje prodajno skladišče v Hrastjah.

V KŽK-jevem prodajnem skladišču pa se lahko pojavijo še z eno ugodnostjo, ki jo nudijo kupcem: materiale iz vseh oddelkov posredujejo kupecem tudi neposredno na dom. S cenami so konkurenčni, tudi zato, ker vsak oddelek prosto nabavlja materiale in skrbi, da se blago čim hitreje pruda. Prodaja na veliko, s katero so začeli lani, jim je omogočila boljšo povezavo s trgom, konkurenčnost pri cenah in tudi to, da lahko postrežijo vsakega kupca, ki se ukvarja z nadaljnjo prodajo.

KŽK-jevo prodajno skladišče je lani pridobil štiri tisoč kvadratnih metrov nove asfaltirane

površine za skladiščenje materialov, predvsem reproducijskih, nabavilo je tri nove vilicarje, posodobilo notranje prodajne prostore, povečalo število zaplosil - vse kajpak z namenom, da bi bili kupci hitreje in bolj postreženi.

SLOVENIJATURIST PO MATORANTSKA DOŽIVETJA S SLOVENIJATURISTOM

Hej, pojedite z nami!

spotoma ogled Špilja. Nekateri prisegajo na križanje, ki traja deset dni. Enkratno doživetje bo potezanje z jadronico po srednji Dalmaciji.

Tudi za obisk Črne gore so na voljo trije programi. Prvi traja sedem dni, z vlakom na Reko, z ladjo do Dubrovnika, z avtobusom po črnogorskom primorju, z obiskom Lovčena in nazaj z vlakom iz Kardeljevega. Drugi program je dva dni krajsi in vsebuje letalski prevoz z Brniku v Titograd in nazaj, bivanje v Ulcinju in izlete do črnogorskih znamenitosti ob poti v Španiji. Izlet v Pariz je seveda tudi svojevrstno doživetje. Na voljo je osemnevni avtobusni program.

Pripravljen cilj mladine je tudi Amsterdam. Za njegov obisk je pripravljen sedemdnevni avtobusni program.

Nürnberg, Zahodni Berlin, Vzhodni Berlin, Dresden, Praga, so glavni cilji osemnevnega atraktivnega izleta z avtobusom. »Zlata Praga« pa se imenuje šestdnevni izletniški program z avtobusom.

Ohrad je priljubljen cilj Slovenskih izletnikov. Za maturoante je na voljo petdnevni letalski program za obisk tega znamenitega jezera. Program »makedonska jezera« traja osem dni in poleg Ohrada vključuje tudi obisk Dojranškega, Prespanskega in Mavrovškega jezera. Prevoz je železniški in avtobusni.

Obisk severne Grčije pa vsebuje sedemdnevni izlet na Ohrad. Izlet po Grčiji traja tri dni. Prevoz do Makedonije je z vlakom, nazaj z letalom iz Skopja na Brnik. Za obisk Grčije je pripravljenih več posebnih programov, ki trajajo od osem do deset dni: »klasična Grčija« - vlak, avtobus, Atene

in Peloponez - vlak, avtobus, »egejske počitnice« - vlak, »Atene in Kreta« - vlak, avtobus, ladja in »križanje po Egejskem morju« - vlak, ladja. Zares veliko možnosti za nepozabna doživetja...

»Sončna Toskana« se imenuje trodnevni program z avtobusnim prevozom. Za obisk Italije pa sta na voljo še dva programa: dvodnevni »romantična Verona« in trodnevni »alpski Meran«. Zanimivo!

Atraktivni je tudi avtobusni izlet v Španijo za osem dni, z obiskom vrste znamenitosti ob poti v Španiji. Izlet v Pariz je seveda tudi svojevrstno doživetje. Na voljo je osemnevni avtobusni program.

Pripravljen cilj mladine je tudi Amsterdam. Za njegov obisk je pripravljen sedemdnevni avtobusni program.

Nürnberg, Zahodni Berlin, Vzhodni Berlin, Dresden, Praga, so glavni cilji osemnevnega atraktivnega izleta z avtobusom. »Zlata Praga« pa se imenuje šestdnevni izletniški program z avtobusom.

Izredno zanimiv je tudi sedemdnevni izlet z avtobusom v Krakow z obiskom slovitega nekdanjega rudnika soli Wieliczka, Zakopan z gorskim jezerom, Oswiecim z nekdanjim taboriščem Auschwitz ipd. Omeniti je potrebno še šestdnevni obisk Budimpešte, prav tako z avtobusom.

Podrobnejši programi maturoantskih izletov so seveda natisnjeni in priporočamo vsem zainteresiranim, da si jih priskrbijo pri Slovenijaturistu.

Slovenijaturist najavlja posebna izleta z vlakom v Makedonijo in Črno goro. O podrobnostih boste pravočasno obveščeni.

Pri Avtotehni vedno kaj novega a vtotehna Mali Boschovi aparati za gospodinjstvo

Ljubljana, februarje - Dvomil, da je še kje kakšno gospodinjstvo, ki nima vsaj enostavnega električnega mešalnika za stepanje smetane, za pripravo lažjega pečilnega testa in kaj podobnega. Tiste gospodinje, ki vedo, koliko jim pomeni nek električni kuhinjski strojček, navajajo doma tako dolgo, da izsilijo nakup, če ne gre drugače, druge, bolj samostojne, pa sploh ne sprašujejo, temveč ga preprosto in enostavno kupijo. Zakaj pa ne? Že tako so tako rekoč nekakšne moderne sužnje, tri hišne vogale drže pokonci in največ časa jim vzame prav kuha. Zakaj bi si vsaj ne olajšale, ko vedo, da noben drug ne bo hotel poprijeti. Pač, otroci še, če je to strojček, s katerim je vse tako hitro pripravljeno. Na roko, nak, pa ne bodo stepali. In če so že voljni prijeti za strojček, se tudi kaj nauče. Torej, za gospodinje razbremenitev in še za otroke poučna stvar!

Ljubljanski Domus je pred kratkim pripravil razstavo vseh mogočih gospodinjskih aparativ, ves teden od 8. do 15. februarja so se tu vrstila predavanja, en dan pa so namenili posebej Boschovim gospodinjskim aparatom, ki jih iz svojega konzignacijskega skladišča prodaja Avtotehna Ljubljana. Za demonstracijo pa so izbrali Boschov univerzalni

kuhinjski strojček MUM 4450. Resnično je vsestranski. Z njim lahko mešamo vseh vrst testa in sicer kar iz 1 kilograma mokre, tako močan motor ima vgrajen. Z njim mimoogrede znijsamo željene sadne mešanice, zmeljemo suha jedrca, zmeljemo meso,

drobno narežemo sadje, zelenjavo, sir, če hočemo sadje lahko celo stisnemo v sok, na tanke lističe zrežemo krompir za pomfrtit ali čips, stisnemo pomaranc v sok, znijsamo in sesekljamo manjše količine jedi. In še eno posebnost ima ta Boschov kuhinjski »vsegazmožnejši«: nastavek za mletje pšeničnih zrn. Sa ste že slišali za bio moko, v kateri ostanejo vse sestavine, ki so za naše zdravje največjega pomena, vse, od kačkov do otrovov. V ta strojček stresemo torej celo pšenična zrna in si takšno moko pripravimo sami doma. Enako velja za ostale žitarice, za proso, ajdo in podobno.

Kje vendar dobiti tak strojček, boste seveda vprašale. Avtotehna prodaja te strojčke po skraj vseh prodajalnih v Sloveniji, ki so oproščene carine, sicer pa se dober na konzignaciji pri Avtotehni, Ljubljana, Titova 36, tel.: 061-317-044, na Gorenjskem pa vprašajte zanje pri Murkinem ELGU v Leskah, pri Merkurjevem Partnerju v Kranju, Elektromotu v Radovljici in pri Lesnini na Jesenicah.

V prenobljenih pritličnih prostorih gostilne vam vsak dan od 8. do 22. ure nudimo divjačino, konjske specialitete ter širok izbor ostalih jedi.

V prvem nadstropju si lahko v kavarni dopoldan od 7. do 14. ure odahnete od nakupov in poslovnih opravkov in prelistate časopise, ki so vam na voljo.

V večernih urah pa je od 18. do 24. ure odprta restavracija, kamor lahko prideš v manjši ali večji družbi, kajti organiziramo tudi poslovne večerje, obletnice, poroke in sliški vsakršna srečanja po vaših željah z bogato izbiro jedi, izbranimi pitačami in postrežbo na nivoju.

Obiščite nas in sami preverite naše trditve

Obiščite Bled in našo novo trgovino!

IZREDNA KAKOVOST, ŠIROK IZBOR, UGODNI KREDITNI POGOJI ZA VRATA VSEH VRST.

NOVO

Program stilnih vrat - izvozna kvaliteta!

Informacije po telefonu (064) 77-161.

MLADINSKA KNJIGA
TOZD KNJIGARNE IN PAPIRNICE
LJUBLJANA, Titova 3

Objavlja po sklepu Komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge za poslovno enoto Kranj, Maistrov trg 1

PRODAJALCA I.

Pogoji za zasedbo:

- srednja šola za trgovinsko dejavnost
- dve leti delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije
- poznavanje področja mehanografije
- poskusno delo tri mesece.

Delovno razmerje združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljajo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v osmih dneh po objavi na naslov: Mladinska knjiga, DSSS za trgovinske TOZD, Ljubljana, Štrandova 10, Špolšno-kadrovski službi ali Mladinska knjiga, TOZD KIP, Maistrov trg 1, Kranj.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po sklepu Komisije za delovna razmerja.

vezenine bled

64260 BLED

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled, n.solo., TOZD Počasmenterija Bled, Komisija za delovna razmerja objavlja na slednja prosta dela in naloge:

1. VODENJE IZMENE V ČIPKAH obrat Čipke Vintgar

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe - strojni mehanik 2 leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom ter trimesečnim poizkusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati v roku 8. dni pošljajo na naslov: Vezenine Bled, kadrovsko splošni sektor, Bled, Kajuhova 1.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30. dneh po zaključenem roku za zbiranje prijav.

KMETIJSKA ZADRUGA p.o.
ŠKOFJA LOKA

»Aktiv kmečkih žena Poljane« vabi na razstavo ročnih del in kmečkih jedi, ki bo v nedeljo, dne 5. 3. 1989 od 8. - 18. ure, v Kulturnem domu v Poljanah. Razstava bo popestrena z bogatim srečelovom.

KITAJSKA AKUPRESURA

ZANESLJIVA METODA ZA ODPROVO KAJENJA, PREKOMERNE TEŽE IN SLABEGA POČUTJA

od pondeljka do petka
od 16. — 20. ure

K. K. SAVA KRAJN objavlja po sklepu UO kluba

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osebnega avtomobila Opel Rekord - letnik 1982, začetna cena 9.800.000 din.

Javna licitacija bo dne 3. 3. 1989 ob 11 uri v Kranju, Škofjelška 10 v prostorih delavnice. Oglej vozila je mogoč uro pred licitacijo. Pravico do licitacije imajo vse pravne in fizične osebe. Predstavniki pravnih oseb morajo pred pričetkom licitacije predložiti pooblastila o zastopanju. Vsi udeleženci morajo pred pričetkom licitacije vplačati 10 % kavcijske od začetne cene vozila. Prometni davek v ceni ni zajet, kupec ga plača posebej. Licitacija bo tekla po sistemu »videno - kupljenov«. Kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

**„TA VESELI DAN“
KOZIČ KURZ PRIDE K VAM**

**2. marca od 10. do 18. ure v prodajalni ŽIVILA
STORŽIČ na Kokriči**

**PRODAJA MEŠANIH IN MLEČNIH IZDELKOV
PRIZNANIH PROIZVAJALCEV**

Skrivnostni predmet uganite in
celi mesec s Pomurko se gostite

Nagradi bomo najtežjo družino
s svežo svinjino

Uganite klobasi težo in prišla bo
v vašo mrežo

Po nakupu vrzite še v pikado za
lepoto nagrado

V času prodaje bodo pripravljene razne akcijske prodaje,
pred vhodom v prodajalno pa stojnice s hamburgerjem,
mini kranjskimi klobasami ipd.

Program povezuje VINKO ŠIMEK - ŠRAUFENCIGER!

ZVEČER OB 19. URI GALA PRIREDITEV
V ŠPORTNI DVORANI NA PLANINI!

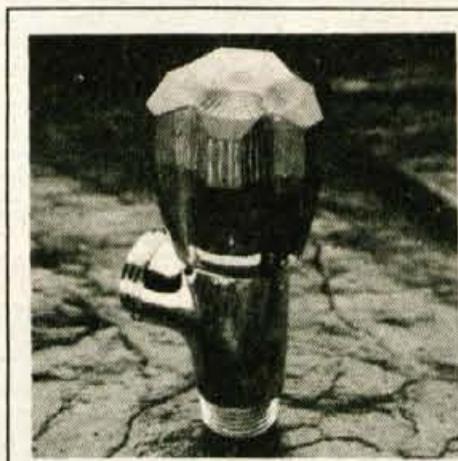
PREDPRODAJA VSTOPNIC:

V prodajalni ŽIVILA
(Britof, Grintovec, Planina II.,
Planina - Center, Storžič,
Naklo) in v dvorani na Planini.

DO ŽIVILA Kranj

carmature

ENOROČAJNE BATERIJE
TLAČNE ARMATURE
PRETOČNE ARMATURE
IZLIVNI VENTILI
ODTOČNI IN PRELIVNI
VENTILI
VENTILI, SIFONI

MODERNA OBLIKA
ZANESLJIVO DELOVANJE
PRIHRANEK VODE
IN ENERGIJE
JAMSTVO KAKOVOSTI
40 LET TRADICIJE
UNITAS LJUBLJANA

AKCIJSKA PRODAJA POD UGODNIMI POGOJI
V PRODAJALNAH

MERKUR KRANJ

TOZD FILBO
Ajdovska 2
64264 Boh. Bistrica

Na podlagi sklepa delavskega sveta razpisujemo dela in naloge:

— GLAVNI TEHNOLOG
— projektiranje in uvajanje tehnoloških postopkov

Kandidat mora poleg splošnih pogojev določenih z družbenim dogovorom o izvajaju kadrovske politike izpolnjevati še naslednje pogoje:

- 1.- da ima visoko oz. višjo izobrazbo strojne smeri
- 2.- da ima dve oz. tri leta delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi v časopisu na gornji naslov z označko »za razpis«. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju.

ARCOMURKA

Trgovska delovna organizacija GOLICA o.o.
Odbor za delovna razmerja
Temeljne organizacije ROZCA o.sub.o.
Jesenice - Delavska 11

Objavlja prosta dela in naloge:

ČISTILKE V TRGOVINI - Poslovalnica 9 - na Jesenicah, Bokalova 5/a, z nepolnim delovnim časom, 4 ure dnevno za nedoločen čas

Pogoji: dokončana osemletka
enomeščno poskusno delo
enomeščne delovne izkušenje
delo v popoldanski izmeni od 16. do 20. ure

ČISTILKE V TRGOVINI IN BIFEJU - Poslovalnica 15 - Žirovica 4/a, z nepolnim delovnim časom 4 ure dnevno za dolochen čas (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta)

Pogoji: dokončana osemletka
enomeščne delovne izkušenje
enomeščno poskusno delo
delo v popoldanski izmeni od 16.30 do 20.30 ure

Kandidatke naj ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev zahtevane šolske izobrazbe pošljajo v osmih dneh po objavi na naslov: ABC POMURKA - Trgovska delovna organizacija GOLICA - Kadrovski služba - Jesenice, Titova 22.

O izidu bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljenem postopku.

DELAVSKA UNIVERZA
64220 ŠKOFJA LOKA

ORGANIZIRA
TEČAJ IN IZPIT ZA
VODENJE ČOLNOV

Tečaj bo potekal **od 6. marca 1989 dalje**,
6 krat v popoldanskem času.

Prijave in informacije telefon **620-888**.

NOVO V KINU

Dom za obešanje je najnovejši film domačega režiserja Emira Kusturice, ki se je v svetu proslavil s filmom Oče na službeni poti. Tudi Dom za obešanje je prepriljiv, odličen film, ki bo žel nagrade. Pričoveduje resnično življenjsko zgodbo romskega dečka in seže v osrčje romskega življenja. Njegovi junaki si že le ljubezni, denarja, sreče in sijaja življenja, o katerem pač lahko le sanjarijo, življenje pa je zanje še trše in še bolj neizprosno. To je film z elementi fantastične poetike romov, neke posebne naive, močnih čustev in usodne povezanosti življenja in smrti. Film bo od srede, 1. marca, na rednem sporedru v kinu Center v Kranju.

Zgodba o Joani je zahodnonemški pornografski film. Lastnik gradu spozna neko zelo skrivnostno dekle, ki se zaljubi vanj, on pa hoče, da mu dekle prvo pokaže svojo ljubezen in privrženost, šele potem ji bo pripadal. Izpolnit mora vse njegove želje in ukaze, da bi na koncu postal lastnika gradu.

V nedeljo, 26. februarja, si bodo otroci v matineji ob 10. uri lahko ogledali prijetno risanko Američka pravljica.

OBVESTILA, OGLASI

M - KŽK Gorenjske
TOZD AGROMEHANIKA
Kranj - Hrastje 52 a

KMETOVALCI!

Oskrbite se pravočasno, pred sezono, z rezervnimi deli in drugim reproducijskim materialom za traktorje in priključke proizvajalcev IMT BEOGRAD in TOMO VINKOVIĆ, Bjelovar ter vsemi potrebnimi rezervnimi deli za naš lastni program škropilnic in atomizerjev.

Obenem nudimo škropilnice in atomizerje iz naše lastne proizvodnje, po ugodnih pogojih-popust ali kredit

— Za takojšno dobavo nudimo traktorje IMT Beograd

— Sprejemamo vplačila za nove tipe traktorjev TOMO VINKOVIĆ, Bjelovar. Garantiramo za ceno pri vplačilu.

Telefoni: (064) 36-461, 34-033, 34-034, 34-035.

Trgovina v Hrastju obratuje vsak dan od 7. do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

ZIMSKA POČITNICE - SMUČANJE 88/89

• V marcu in ponekod tudi v aprilu možnost rezervacij za smučanje v tujini po programu KOMPASOVE POČITNICE-SMUČA NJE 88/89!

- Od 25. 2. dalje na smučanje v FRANCIO (AVORIAZ, CHAMONIX, LES MENUires, ALPE D'HUEZ)!
- SMUČANJE V VAL THORENSU V APRILU!

POSEBNA PONUDA ZA VSE, KI ŽELijo NEKAj VEč:
● KOMPASOVI SNEŽENI KLUBI - POPUSTI - DARILo ZA ZVESTOBO - ŠPORT IN REKREACIJA - ZABAVA - PROGRAM ZA OTROKE - IZLETI IN ŠE MARSIKAJ! DOBRODOŠLI V KOMPAS KLUBIH:

— BOVEC - posebni popusti za člane kluba pri nakupu smučarskih vozovnic!

— BOHINJ

● UGODNA PONUDA V MALLNITU do 18. 3. 89. Smučanje na ANKOGLU in ledenuku MOLTLA

ZIMSKE POČITNICE 88/89

OB MORJU

Senior klub

● HVAR - OTOK SONCA, hotel Adriatik (bazen, klubska soba s knjižnico, časopisi, igre za prosti čas, animacija, izleti), brezplačno bivanje in storitve penzionia vsem otrokom do 7 leta, ki spijo s starši: 50 % popusta do 11. leta na 3. ležišču; 7 penzionov + letalski prevoz + transfer (bus/ladja) 580.000 din; odhodi vsako soboto.

● DUBROVNIK, hotel Palace, (bazen, klubska soba s knjižnico, časopisi, igre za prosti čas, animacija, izleti), 7 penzionov + letalski prevoz + transfer (bus) 610.000 din

● MALI LOŠINJ, hotel Aurora, B. ktg. (bazen, klubska soba s knjižnico, dnevni časopisjem, igrami za prosti čas, animacija, izleti), 7 dni, polni penzion, 310.000 din, avtobusni prevoz 60.000 din, odhodi vsako soboto

POČITNICE 89 - TUJINA

KONKURENČNE CENE:

- CIPER, Larnaca, Limassol, odhodi vsak četrtek, cena 870.000 din in 140 UDS
- TUNIZIJA, Hamamet, odhodi vsak petek, cena že od 1.638.000 din dalje
- MALTA, odhodi vsak četrtek, cena že od 1.330.000 din dalje

IZLETI PO DOMOVINI

PRIPOROČAMO:

ZA POSAMEZNIKE IN ZA SKUPINE:
VIKEND IZLETI Z LETALOM V FEBRUARJU IN MARCU!

- MEKEDONIJA - cena od 694.000 din dalje
- ČRNA GORA - cena 660.000 din
- SRAJEVO-MOSTAR- DUBROVNIK - cena 631.000 din
- VIS - cena 493.000 din
- HVAR - cena od 360.000 din dalje

ZAHTEVAJTE NAŠE POSEBNE PROGRAME:

- KRATKI IZLETI ZA DAN ŽENA - od 103.000 din dalje
- PODARITE SI NAKEJ VEč ZA VSE, KI SE IMAJO RADI

S KOMPASOM NA KONCERTE

- KOOL AND THE GANG, 20. 3. 89, cena 135.000 din
- GARY MOORE, 18. 4. 89, cena 135.000 din
- BEE GEES, 21. 5., cena 135.000 din
- TOM JONES, 21. 5., cena 135.000 din

PRIPOROČAMO

- DUNAJ, 1 in 2 dni, musical CATS, 11.3., že od 139.000 din dalje
- LONDON, 4 dni, 5.3., 8.3., 15.3., 22.3., 29.3.; samo 1.500.000 din
- PARIS, POSEBNO LETALO, 4 dni, 2.3., cena, 1.599.000 din
- EGIPT - posebno letalo, 4, 6, 8 in 10 dni v aprilu in maju
- SVETA DEŽELA IN EGIPT, 11 dni, 27. 3. - zelo ugodno
- CARIGRAD, posebno letalo, 17., 19., 24. 3., 3 in 4 dni
- PRAGA, 4 dni, za zaključene skupine, ugodna cena!
- SAN MARINO, tradicionalna prireditev - USTOLIČENJE SAN MARINSKIH KAPITANOV-REGENTOV, 2 dni, 1.4.

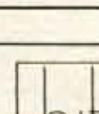
STROKOVNA POTOVANJA

- MÜNCHEN - OBRTNIŠKI SEJEM, 3 dni, 5.7., 9.3. - 2 dni, 7., 8., 10. 3., letalo/avtobus in obratno
- VERONA - KMETIJSKI SEJEM 2 dni 17. 3.
- FRANKFURT - ISH, 3 dni, 14.3., posebno letalo
- ZÜRICH - SEMICON-EUROPA, 4 dni, 6.3.
- HANOVER - CEBIT, 4 dni, 7.3., posebno letalo
- PARIZ - SIA + SIMA, kmetijski sejem 4 dni, 6. 3.
- PARIZ - PREMIER VISION, 4 dni, 17.3.
- PARIZ - FAST FOOD IN DECOR'89, 4 dni, 31. 3.
- Köln - sejem zeleznine, 4 dni, 6.3.
- MILANO - GRAFITALIA, 3 dni, 17.3.

IZLETI V TUJINO

- EGIPT, 4 dni - 6.4.; 6 dni - 15.4. in 3.5.
- SVETA DEŽELA, 8 dni, 6. 3., 20. 3.
- LONDON, 4 dni, 5., 8. 3. 89 - ugodno - 1.500.000 din
- LONDON, individualna potovanja, 3-8 dni, IZREDNO UGODNO
- AMSTERDAM, 4 dni, 16. 3., 30. 3.
- KUBA - BISER KARIBOV, 13 dni, 24.3., 21.4.
- TUNIZIJA IN NJENE OAZE, 8 dni, 24.2., 3.3., 24.3.
- BALEARI VABIJO, 5 dni, 23.3.
- CARIGRAD - četrtek/nedelja, bus, samo 400.000 din in 15 USD
- MOSKVA, 5 dni, 29.3., 21., 28.4., 10.5., letalo
- BUDIMPEŠTA 2 dni, 4., 11., 18.3., avtobus
- PRAGA, 3 do 4 dni, 6., 13., 24.4., avtobus
- RIM, 5 dni, 29.4.
- NIZOZEMSKA EKSPRES, 8 dni, 28.4., 27.5.

Prijave sprejemajo naslednje Kompasove poslovalnice: Škofja Loka Nama — tel.: 621-957, Kranj — tel.: 28-473, Jesenice — tel.: 81-768, Bled — tel.: 77-245, Kranjska gora — tel.: 88-162

HOTELI IGRALNICA TURIZEM p.o.

Nova Gorica

ARCOMURKA
Gorenjka

HTDO »GORENJKA« JESENICE n.solo.

Jesenice

VABITA K SODELOVANJU

vse, ki si želijo pridobiti nova znanja, nov poklic, ki vam bo omogočil dinamično in vsestransko zanimivo delo, delo z ljudmi v urejenih delovnih pogojih.

Zato vas vabimo, da se vpisete v

TEČAJ ZA CROUPIERJE POSEBNIH IGER NA SREČO

K prošnji za vpis položite maturitetno oz. zaključno spričevalo o pridobljeni srednješolski izobrazbi IV. oz. V. stopnje usmerjenega izobraževanja, kandidati pa še potrdilo o odsluženem vojaškem roku.

Po uspešno zaključenem tečaju imate možnost zaposlitve.

Pisne prijave z dokazili pošljite v roku 8 dni od dneva objave na naslov: HTDO »GORENJKA« JESENICE, Jesenice.

Podrobnejše informacije pa lahko dobite v kadrovski službi na naslov: HTDO »GORENJKA« JESENICE, n.solo.

ali HIT p.o. Nova Gorica.

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam barvni TV, starejši letnik. **064/621-827** 2443

Prodam kromirani, zidan ŠTIDILNIK z grelnikom, VRATCA za peč in skoraj nov ŠTIDILNIK tobi. Vse ugodno! **80-755** 2445

Prodam rabljen ŠIVALNI STROJ sinjer - industrijski. **28-636** 2450

Prodam star ŠIVALNI STROJ, primeren za usnjarijo ali tapetnika. **28-636** 2451

PRALNI STROJ candy, še uporaben, prodam za 30 SM. **064/620-707** 2454

Prodam KULTIVATOR z ježem, širine 180 cm. Dorfarje 34, Žabnica 2467

Prodam dobro ohranjen motorno ŽAGO. Polica 1, Naklo 2476

Prodam VIDEOREKORDER toshiba po ugodni ceni. **33-602** 2486

Prodam kompletno električno GRAD-BENO OMARICO. **83-835** 2498

Prodam barvni TV fischer. **39-783**, 2501

Prodam novo MOTORNO ŽAGO jonsedes. Janez Možina, Dolencice 4, Poljane. **65-072** 2528

Barvni TV ORBITER - stereodesign Gorenje, 56 cm ekran, star 3 meseca. **36-282** 2547

Prodam VILIČAR indos 1.5 tone ali menjam za TRAKTOR. Strahinj 7, Naklo 2552

Prodam nov ŠIVALNI STROJ, PEĆICO za vgraditi ali postaviti. **28-228**, zvečer 2554

ROLŠTANCO za razrez kartona in vakuiranih izdelkov, ugodno prodam. Ponudbe na **061/446-006** 2560

VJDEOKAMERO in prenosni VIDEO-REKORDER panasonic, z opremo, prodam. **37-085** 2561

ugodno prodam barvni TV philips, ekran 55 cm, star 3 leta in 80-litrski AKVARIJ. **35-838** 2563

VIDOREKORDER akai, nov, z deklaracijo, ugodno prodam. **34-680** 2568

Ugodno prodam barvni TV gorenje. Medija, Delavska c. 47, Kranj - Stražišče 2571

Grunding super kolor z daljinskim upravljanjem prodam. **50-006** 2586

Zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, poceni prodam. **064/633-861** 2592

Prodam črno-bel TV, ekran 56 cm. **26-604** 2599

Prodam nov PRALNI STROJ gorenje, 80 SM cene. Sukobljevič, Dežmanova 4, Lesce 2613

Nov, vgradni HLADILNIK in ZAMRZOVNIK, ugodno prodam. **39-163** 2622

Prodam nov AVTORADIO sharp. **064/622-448** 2627

Prodam avtomatsko TEHTNICO, 200 kg. Franc Stanonik, Vincarje 20, Škofja Loka 2639

Prodam 240-litrsko hladilno OMARO. **74-634** 2646

WALKMAN sony s slušalkami in AM/FM stereo radiom ter COMMODORE C-84, Datasette, Joystick, vse še v garanciji, prodam. **23-427** 2647

Prodam KIPERBUSCH, bel, Kolodovrska 22, Rečica, Bled 2649

Prodam 2 PRALNA STROJA, 2 daljninske barve TV sony trinitron, ekran 42 cm in riz Zagreb, ekran 66 cm, SESALEC za prah in HLADILNIK. **34-824** 2659

VIDOREKORDER goldstar ugodno prodam. **27-229** 2669

Prodam TRAK za nakladanje krompirja, dolžine 6 m in leseni SILOS, višine 6 m, premera 2,5 m. Prebačevanje 17. 2675

Prodam VARILNI APARAT CO-2, star 7 mesecov, še v garanciji. **45-309** 2677

Prodam kotni BRUSILNI STROJ KB 59 A iskra, nov, 10 odstotkov cene. Potocnik, Struževje 47/b, Kranj 2680

Prodam 240-litrsko hladilno OMARO. **74-634** 2686

WALKMAN sony s slušalkami in AM/FM stereo radiom ter COMMODORE C-84, Datasette, Joystick, vse še v garanciji, prodam. **23-427** 2687

Kupim STANOVANJE ali zazidljivo PARCELO v širši okolici Škofje Loke. **064/621-576** 2713

Prodam KIPERBUSCH, bel, Kolodovrska 22, Rečica, Bled 2649

Prodam 2 PRALNA STROJA, 2 daljninske barve TV sony trinitron, ekran 42 cm in riz Zagreb, ekran 66 cm, SESALEC za prah in HLADILNIK. **34-824** 2659

VIDOREKORDER sharp in PRALNI STROJ oboden, prodam. **28-012** 2715

Prodam gospodinski ŠIVALNI STROJ neumann in AVTOJOČEVALEC kendwood. **51-592** 2720

Prodam PRALNI STROJ gorenje, star 4 leta. Cena 80 SM. **25-928** 2725

RAČUNALNIK ZX spectrum, microdrive, vmesnica, printer seikosha GP 100, ugodno prodam. **24-682** 2727

Prodam ŠTIDILNIK (2 plin, 2 elektrika) iskra corona. Andromako, Uli, 1. avgusta 11, Kranj 2731

Manjši enoosni traktorski VOZ prodam. **80-476** 2736

Prodam PLETILNI STROJ dopleta 191, Zg. Bitnje 34, Žabnica 2740

Prodam zamrzovalno OMARO. Krič, Jezerska c. 124, Kranj, **36-440** 2744

Prodam 170-litrski HLADILNIK. **42-607**, popoldne 2746

Prodam brezhiben barvni TV hitachi, ekran 67 cm. Šifra: ŽELO UGODNO 2750

VIDOREKORDER goldstar prodam. Bojan Hrvatin, Ročevnica 53, Tržič 2753

VIDOREKORDER prodam. **21-207**, popoldne 2754

MALI OGLASI, OGLASI

Prodam GLASBENI STOLP bentone 2 x 70 W. **42-687** 2763

Prodam PLETILNI STROJ broder. **44-692** 2770

GRADBENI MATERIAL

Ugodno prodam 10 kosov BAKRENIH PLOŠČ za žlebove in 250 kosov rabljenih SALONITKE. Gregoričeva 24, *34-538, popoldne 2399

Prodam NAPUŠČ in STREŠNIK špičak ter TERNIT plastična. **64-207** 2458

Poceni prodam nova vezana balkonska VRATA kli 140 x 220 cm. Renko, Koroška 6, Lesce 2471

Prodam schiedel DIMNIK premra 16 in betonsko ŽELEZO v palicah. **81-826** 2490

Prodam 9 armaturnih MREŽ 6 x 4. Repnik, Šmartno 18, Cerknje, **42-378** 2491

Prodam suhe borove PLOHE ter smrekove COLARICE in smrekov OPAŽ, bukovko "klatro" ter bukove BUTARE. Glinje 13, Cerknje 2504

RADIATORJE jugoterm, modelarec, strešnik kikinda 72, klasični hrastov PARKEC, dvotvarni ŠTEVEC, cik stikalno, belo MIVKO in elektroinstalacijski material (zica), prodam 20 do 30 odstotkov cene. **064/620-103** 2515

Prodam nova balkonska VRATA lesna, 80 x 220, temna. **21-785** ali 36-214 2544

Prodam novo MOTORNOM ŽAGO jonsedes. Janez Možina, Dolencice 4, Poljane. **65-072** 2528

Barvni TV ORBITER - stereodesign Gorenje, 56 cm ekran, star 3 meseca. **36-282** 2547

Prodam VILIČAR indos 1.5 tone ali menjam za TRAKTOR. Strahinj 7, Naklo 2552

Prodam nov ŠIVALNI STROJ, PEĆICO za vgraditi ali postaviti. **28-228**, zvečer 2554

ROLŠTANCO za razrez kartona in vakuiranih izdelkov, ugodno prodam. Ponudbe na **061/446-006** 2560

VJDEOKAMERO in prenosni VIDEO-REKORDER panasonic, z opremo, prodam. **37-085** 2561

ugodno prodam barvni TV philips, ekran 55 cm, star 3 leta in 80-litrski AKVARIJ. **35-838** 2563

VIDOREKORDER akai, nov, z deklaracijo, ugodno prodam. **34-680** 2568

Ugodno prodam barvni TV gorenje. Medija, Delavska c. 47, Kranj - Stražišče 2571

Grunding super kolor z daljinskim upravljanjem prodam. **50-006** 2586

Zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, poceni prodam. **064/633-861** 2592

Prodam črno-bel TV, ekran 56 cm. **26-604** 2599

Prodam nov PRALNI STROJ gorenje, 80 SM cene. Sukobljevič, Dežmanova 4, Lesce 2613

Nov, vgradni HLADILNIK in ZAMRZOVNIK, ugodno prodam. **39-163** 2622

Prodam nov AVTORADIO sharp. **064/622-448** 2627

Prodam avtomatsko TEHTNICO, 200 kg. Franc Stanonik, Vincarje 20, Škofja Loka 2639

Prodam 240-litrsko hladilno OMARO. **74-634** 2646

WALKMAN sony s slušalkami in AM/FM stereo radiom ter COMMODORE C-84, Datasette, Joystick, vse še v garanciji, prodam. **23-427** 2647

Prodam KIPERBUSCH, bel, Kolodovrska 22, Rečica, Bled 2649

Prodam 2 PRALNA STROJA, 2 daljninske barve TV sony trinitron, ekran 42 cm in riz Zagreb, ekran 66 cm, SESALEC za prah in HLADILNIK. **34-824** 2659

VIDOREKORDER sharp in PRALNI STROJ oboden, prodam. **28-012** 2715

Prodam gospodinski ŠIVALNI STROJ neumann in AVTOJOČEVALEC kendwood. **51-592** 2720

Prodam PRALNI STROJ gorenje, star 4 leta. Cena 80 SM. **25-928** 2725

RAČUNALNIK ZX spectrum, microdrive, vmesnica, printer seikosha GP 100, ugodno prodam. **24-682** 2727

Prodam kotni BRUSILNI STROJ KB 59 A iskra, nov, 10 odstotkov cene. Potocnik, Struževje 47/b, Kranj 2680

Prodam 240-litrsko hladilno OMARO. **74-634** 2686

WALKMAN sony s slušalkami in AM/FM stereo radiom ter COMMODORE C-84, Datasette, Joystick, vse še v garanciji, prodam. **23-427** 2687

Kupim STANOVANJE ali zazidljivo PARCELO v širši okolici Škofje Loke. **064/621-576** 2713

Prodam KIPERBUSCH, bel, Kolodovrska 22, Rečica, Bled 2649

Prodam 2 PRALNA STROJA, 2 daljninske barve TV sony trinitron, ekran 42 cm in riz Zagreb, ekran 66 cm, SESALEC za prah in HLADILNIK. **34-824** 2659

VIDOREKORDER sharp in PRALNI STROJ oboden, prodam. **28-012** 2715

Prodam gospodinski ŠIVALNI STROJ neumann in AVTOJOČEVALEC kendwood. **51-592** 2720

Prodam PRALNI STROJ gorenje, star 4 leta. Cena 80 SM. **25-928** 2725

RAČUNALNIK ZX spectrum, microdrive, vmesnica, printer seikosha GP 100, ugodno prodam. **24-682** 2727

Prodam ŠTIDILNIK (2 plin, 2 elektrika) iskra corona. Andromako, Uli, 1. avgusta 11, Kranj 2731

Manjši enoosni traktorski VOZ prodam. **80-476** 2736

Prodam PLETILNI STROJ dopleta

Prodam R 4, letnik 1977, registriran celo leto. Miodrag Đokić, Rudija Papeža 32, Kranj 2695
Prodam GOLF CL, letnik 1986, bencinar. Žabnica 1 2704
Prodam ohranjen BT 50 in ČELADO. 42-835 2708
Prodam R 18, letnik 1984. 80-672 2710
Prodam Z 101, letnik 1975, na novo registrirana. 78-002 2711
Prodam JUGO 45 A, letnik julij 1986, 54.000 km. Cena 22 mio. 38-744, po 14. ur 2716
Prodam VW, letnik 1975. 40-686, po 15. ur 2717
Prodam MOTOR tomos 15 SLC, dobro ohranjen. Ruper, Poljanska c. 60, Škofja Loka 2721
Prodam Z 101, stara 10 let, karoserija obnovljena. Teran, Zg. Duplje 27 2728
TAM 110 - T.10, letnik decembra 1977, kasonar dolžine 4.20 m, prodam ali zamenjam za osebni avto. Kolarči, Sp. Besnica 79/b 2729
Prodam Z 101 konfort, letnik 1981 in 2 zimski GUMI 185 x 13. Galetova 6, Kranj 2730
Prodam VOLVO 144, registriran celo leto. Radoševič, Sp. Duplje 24/a 2731
Prodam Z 101 GTL in MOTOR MZ, letnik 1982. 79-678 2738
Ugodno prodam FORD TAUNUS, letnik 1971. Informacije na 064/631-258, od 16. do 19. ure 2739
Prodam R 4 GTL, letnik 1982. Ogled popoldne. Jenko, Trata 19, Škofja Loka 2742
Z 101, letnik 1979, zelene barve, zelo ugodno prodam. 064/621-723 2747
Prodam Z 125 PZ, letnik 1974, 52.000 km, garažiran, 1. lastnik, odlično ohranjen, registriran do decembra 1989. 21-796 2748
Prodam dobro ohranjen MOTOR BT 50 in 4 nove GUME 14/185. 39-413 2749
Prodam R 4, letnik 1983. Šmidova 11, Kranj - Circe 2755
SCIROCCO GT, letnik 1977, ugodno prodam. Župančičeva 39. 39-875 2761
Prodam dobro ohranjen R 4 TL, letnik novembra 1977. 51-737 2764
Prodam Z 101, letnik 1977/1978. 85-232 2765
Prodam 126 P, star 2 leti. Nahtigal, Počote 15, Preddvor 2772
JUGO 55 koral, star 6 mesecev, prodam. 78-250 2774
Prodam GOLF diesel, letnik 1984, S paket, dobro ohranjen. 621-587 2775

ZAPOSLITVE

Zaposlim KV (elektrosmjer) DELAVKO, DELAVCA za delo v elektrotehnični delavnici. Informacije v ponedeljek med 14. in 18. uro. Elektrotehnik Jamnik, Oprešnikova 62, Kranj 2481
Tako redno zaposlim ŽENSKO z znanjem šivanja na industrijskih strojih. Šifra: ODLIČEN OD 2493
Iščem DELO na domu v popoldanskih urah. Naslov v oglašnem oddelku. 2564
Honorarno delo na dom nudim samostojni KROJAČIČI in ŠIVILJI. Šifra: BOUTIQUE 2620
Zaposlim KOVINOSTRUGARJA ali delavca za delo na stružnih avtomatič. Naslov v oglašnem oddelku. 2621
Za najteže, a za vas bolje organizirano in plačeno AKVIZITERSKO DELO iščemo sodelavce z lastnim prevozom. 24-971, po 11. ur 2664
Honorarno zaposlim več POTNIKOV z lastnim prevozom iz okolice Škofje Loke in Kranja za prodajo zelo iskanih tehničnih artiklov. Plaćilo takoj. Informacije v ponedeljek, torej v sredo na 064/631-571, od 16. do 18. ure 2683
DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE honorarno zaposli ZASTOPNIKE za prodajo ATLAŠOV in PRIROČNIKOV - delo ob vikendih. 38-206 2718

ŽIVALI

Prodam 250 kg težko TELICO in BIKCA Tenetiše 15, Golnik
Plemenke OVCE in JAGNJE, prodam. 620-103
Prodam KRAVO tik pred tretjo telitivo. 74-404, Zg. Lipnica 2446
Prodam PRASIČA težkega od 120 do 130 kg. Savska c. 42, Kranj 2470
Prodam KRAVO po izbiri. Gorica 17 2480

Prodam KRAVO in brejo TELICO. Škofjeloška c. 33, Kranj 2481
Prodam TELIČKO, staro 5 mesecev in JAGNETA. 51-069 2512
Prodam KRAVO, ki bo marca telila in 3 mesece starega BIKCA, za nadaljnjo reho. Ribno 13, Bled 2514
Prodam KRAVO, brejo 8 mesecev, ki bo četrčič telila. Popovo 4, Tržič 2519
Prodam 10 dnih staro TELIČKO simentalko. Petrič, Trata 1, 42-431 2575
Prodam mlado KRAVO simentalko, tik pred telitivo in 6 PRASIČEV, težke po 35 kg. Predosje 1 2632
Prodam 2 črno-bela BIKCA. 27-791 2633

Prodam TELIČKO simentalko, staro 6 tednov. Loka 20, Tržič 2654
Prodam KRAVO s telefom. Bodešče 7, Bled 2686
Prodam 2 BIKCA simentalca, težka okrog 180 kg ali zamenjana za TELIČKE simentalke. Prodam tudi traktorski OBRAČALNIK tip 200. Sr. Dobrava 14, Kropa 2690

JARKICE rjave pričnemo prodajati 10. marca. Fujan, Hraše 5, Smlednik 2701

MALI OGLASI, OSMRTNICE

Prodam 3 tedne staro TELIČKO simentalko. Kuralt, Žabnica 51 2702
Prodam 3 tedne stare TELIČKE, simentalka in 2 frizijski. Poženik 10, Cerknje 2705
Prodam TELICO, brejo 6 mesecev. 42-471 2719
Prodam BIKCA in TELIČKO simentalko. Drago Krt, Kurirska 7, Kranj - Primskovo 2722
Prodam KRAVO pred telitijo. Šenturška gora 3, Cerknje 2726
Prodam 8 tednov starega TELETA za zakol. Sr. Bitnja 9, Žabnica 2735
Prodam PRASIČA za zakol. Visoko 92, Šenčur 2741
Prodam BIKCA simentalca, starega 10 tednov. Stane Starman, Godešče 26, Škofja Loka 2768
PSIČKO pritlikav pinč, stara 10 tednov, čistokrvna z rodovnikom, prodam. Pokljukar, Poljšica 13, Zg. Gorje 2769
Kupim čistokrvnega PSA pekineza, brez rodovnika. 44-576 2771

KUPIM

Kupim dobro ohranjene gradbene ELEMENTE, 100 kvad. m. *35-205 2365
Kupim glavno MOTORNO GRED za mercedesov motor, tip OM 636. 68-049 2453
TELE, staro 7 do 14 dni, kupim. 64-114 2460
Kupim STRUŽNICO, primerno za orodarska dela. 45-502 2510
Kupim več BIKCEV ali TELIČK simentalcev, težkih od 100 do 140 kg. 061/707-855 2693
Kupim ZLATO za zobe. 28-509 2696
Kupim nevozno DIANO. 28-480 2698

POZNANSTVA

Sem v 51 letu. Imam hišo in malo vrta. Zaradi osamljenosti sem se odločil, da bi spoznal žensko, staro od 45 do 50 let. En otrok ni ovira. Šifra: OSAMLJENOST 2463

ČESTITKE

TANJI in JANEZU za izpolnjen I. kvartal iščitno čestitajo prijatelji

OBVESTILA

SERVIS GOSPODINJSKIH APARATOV gorenje na Bledu. Naročila sprejemam med 8. in 9. uro ter 14. in 16. uro. Milan Koprivec, Kolodvorska c. 3/c, tel.: 77-247 1852
SERVIS GOSPODINJSKIH APARATOV gorenje na Bledu. Naročila sprejemam med 8. in 9. uro ter 14. in 16. uro. Milan Koprivec, Kolodvorska c. 3/c, tel.: 77-247 1852
GRADITELJI - Izdelujem lovilice snega za vse vrste kritin - etermit, tegula, bobrovec, ovalni, strešnik. Tel.: 21-258, popoldne 2164
ROLETE, ŽALUZIJE, večja popravila, zasteklitev balkonov, naročite samo po telefonu 064/75-610. Cena velja na dan naročila, plačilo pri montaži. 2276

Ugodno in kvalitetno IZDELAM novo ali obnovim obstoječo ELEKTROINSTALACIJO. Jože Benedičič, Elektroinstalacije, Prezrenje 22, Podnart, *70-482 2395
IZDELUJEM žeblice, dolžine 90 - 40 mm od 7.500 - 10.000 din, prodam tudi močen SNEGOBRANE. 36-426, po 15. uri 2442

PEČARSKA, keramičarska, marmonata dela vam NAPRAVIM. 45-519, Kropar 2447
POPRAVLJAM kasetofone in radioaparate. 21-267 2694

OSTALO

Prodam 5 ton SENA za govedo. 061/376-744 2408
Prodam jadransko PADALO. 75-932 2449

Iščem VARSTO za 1 leto staro deklico v Bistrici pri Tržiču. Šifra: JESEN 2452
Iščem INŠTRUKTORJA za nemčino za I. letnik srednje šole. Likar, J. Gabrovška 23, Kranj, 34-061 2472

Prodam polovico BIKA. Zg. Bitnja 19 2487
Prodam mešana DRVA. 65-117 2494
Prodam SENO. Zg. Bela 18, Preddvor 2502

Prodam KRAVO in brejo TELICO. Škofjeloška c. 33, Kranj 2481
Prodam TELIČKO, staro 5 mesecev in JAGNETA. 51-069 2512

Prodam KRAVO, ki bo marca telila in 3 mesece starega BIKCA, za nadaljnjo reho. Ribno 13, Bled 2514
Prodam KRAVO, brejo 8 mesecev, ki bo četrčič telila. Popovo 4, Tržič 2519

Prodam 10 dnih staro TELIČKO simentalko. Petrič, Trata 1, 42-431 2575
Prodam mlado KRAVO simentalko, tik pred telitivo in 6 PRASIČEV, težke po 35 kg. Predosje 1 2632

Prodam 2 črno-bela BIKCA. 27-791 2633

Prodam TELIČKO simentalko, staro 6 tednov. Loka 20, Tržič 2654
Prodam KRAVO s telefom. Bodešče 7, Bled 2686

Prodam 2 BIKCA simentalca, težka okrog 180 kg ali zamenjana za TELIČKE simentalke. Prodam tudi traktorski OBRAČALNIK tip 200. Sr. Dobrava 14, Kropa 2690

JARKICE rjave pričnemo prodajati 10. marca. Fujan, Hraše 5, Smlednik 2701

MALI OGLASI, OSMRTNICE

Izkusenega INŠTRUKTORJA za matematiko 8. razreda iščem. Šifra: KRAMJ - PLANINA 2506
Prodam polovico mlade KRAVE, krmiljeni z domačo krmno. 68-169 2516
Za 1-letno deklico iščem dopoldansko VARSTVO na našem domu. Cankarjeva 48, Radovljica 2532
Prodam krmilno PESO. Vopovlje 5, Cerknje 2591
Zelo ugodno prodam malo rabljeno 750-litrsko hrastovo KAD. 47-876, po 18. uri 2610
Prodam polovico mlade GOVEDI, jabolka VOŠČENKE in hlevski GNOJ. Strahinj 65, Naklo 2626
Ugodno prodam zelo ohranjeno otroško POSTELJICO z jogijem. Madžgalj, 46-576 2663
INŠTRUKRAM slovenčino za vse šole. Prof. Angelca Pivk, Cegelnica 30, Naklo, 48-128 2682
Prodam otroški VOZIČEK tribuna in ZBELKO. 064/633-626 2700
Prodam BUTARE. Rogelj, Žabljje 2, Golnik, 46-073 2709
Prodam smrekove BUTARE. Mavčiče 41 2723
Ugodno prodam pasjo UTO za srednje velikega psa. Kavčič, Oprešnikova ul. 38, Kranj 2734
Prodam domačo belo MOKO tip 400, z dostavo na dom. 35-632, Stanković 2751

OPOZORILO

Pri zahvali za pok. Kovkarjevega Jaka smo napačno napisali ime pokojnika.
Pravilno sè glasi:
JAKOBA RUPARJA

Za neljubo napako se opravičujemo.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta in sina.

MARJANA VIDMARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Posebna zahvala velja Marjanovim sodelavcem tovarne Iskre in tovariju Lasiču.

ZALUJOČI: Vsi njegovi
Stražišče, 14. februarja 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega očeta in pradeda

JERNEJA JELOVČANA

Grogcovega ata iz Jelovice 4

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu darovali cvetje, izrekli sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Gregorčiču za dolgoletno zdravljenje. Zahvala za pomoč sorodnikom, sosedom, znancem, sodelavcem stranskih obratov SGP Tehnik, Save Kranj, Dekorativne Ljubljana in OŠ Ivan Tavčar. Hvala g. župniku in pevskemu zboru za lep pogrebni obred. Še enkrat vsem iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega očeta, starega očeta, brata in strica

ANDREJA KOSA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano pomoč, darovanovo cvetje, izraze sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi g. župniku za lep pogrebni obred.

ZALUJOČI: sin in hčerke z družinami

Vinharje, Celovec, Gorenja vas, Dobravšče, 9. februarja 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

VERE RUTAR

iz Stražišča pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, predvsem Stražiščanom za spremstvo na zadnji poti, za darovanovo cvetje ter za izražena ustna in pisna sožalja. Zahvala tudi Bolnici Golnik, dr. Anti Pavlinovi in dr. Janezu Bajžlju za večletno zdravljenje. Zahvala tudi ZB Stražišče, g. župniku za lepo opravljen obred, negovalki Mariji Štrukelj, Matevžu Omanu za poslovilne besede in stražiškim pevcom za zapete žalostinke.

ZALUJOČI: mož Edvin v imenu vsega sorodstva

In memoriam ing. Borisu Valenčiču

Nepričakovano se je pretrgala življenska pot dragega in spoštovanega ing. Borisa Valenčiča.

Kot sin direktorja kmečke hranilnice je že leta 1930 doštudiral na tehnični fakulteti. Elektrostruktura je ostal zvest več kot štiri deset let in bil vedno na odgovornih, vodilnih delovnih mestih.

Svoje delo je začel v kranjski Jugočeški v kalorijni centrali. Nato je sledilo pot v HE Mayer, pa v predinščico v Litiji. Zaradi zaupanja in strokovnosti je takoj po osvoboditvi prevzel mesto glavnega planerja direkcije tekstilne

Suša ni "pokvarila" vode

Nevarnost ob prvih padavinah

Kranj, 21. februarja - Čeprav so se zaloge pitne vode zaradi dolge zimske suše že precej zmanjšale in si morajo ponekod pomagati tudi z dovozom vode iz doline, pa za zdaj velja, da na Gorenjskem pijemo še razmeroma neoporečno vodo. Po podatkih Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske je bilo od 328 vzorcev vode, ki so jih vzeli od 1. januarja do 20. februarja letos, bakteriološko neprimernih le devet, od tega pet v jeseniški občini, od 115 kemijskih pregledanih vzorcev pa so bili oporečni le trije (po eden v kranjski, jeseniški in radovljški občini).

Ker je po mnenju zavoda mogoče pričakovati že ob prvih padavinah - ne glede, ali bodo to močni naliivi ali umirjeno deževje - kalnost vode in v njej tudi razne primesi, priporočajo občanom, da imajo v rezervi določeno količino vode za pripravo jedi in pijač. V primeru, da bi iz pip tekla kalna vo-

da, jo je treba pred uporabo prekuhati, ob morebitnem neprijetnem vonju vode pa obvestiti upravitelja vodovoda, sanitarno inšpekcijo ali zavod.

V gorenjskem zavodu za socialno medicino in higieno tudi menijo, da je poraba vode na prebivalca prevelika. Za to je več razlogov: razispinsko, povezano z neznanjem in malomarnostjo, velike (ponekod tudi polovične) izgube zaradi okvar na vodovodnem omrežju, izsuševanje močvirje in regulacije vodotokov, večja izpostavljenost površin sončni pripeki... Do pomanjkanja kakovostne vode pa utegne priti tudi zaradi prodiranja nekaterih nevarnih snovi z odlagališč odpadkov v podtalnicu oziroma zaradi dviga njene gladine (na Sorškem polju). Kot je znano, so nekateri rezervni vodni viri že precej ogroženi, med njimi tudi vodnjak pri Iskri Kibernetiki.

C. Z.

Sodniki imajo težave s poštarji

Kranj, 22. februarja - Zaradi obupnih težav v vročanjem pisem so kranjski sodniki najeli študenta, ki popoldne raznaša pošto, plačajo pa mu toliko, kolikor bi sicer dali za znamke.

Težave s poštarji so morda na prvi pogled postranskega pomena, toda če se takšni problemčki preveč namnožijo in prihajajo nazaj kupi nevrocenih pisem, stranke pa se nenehno lahko izgovarjajo, da niso bile obveščene tako kot zapoveduje zakon, to seveda lahko postane pereč problem sodniškega dela. Nanj je na seji kranjskega izvršnega sveta ob obravnavi letnega poročila Temeljnega sodišča v Kranju opozorila vodja kranjske enote Marjana Logar, pritrtili so ji drugi pravosodni delavci, ki se prav tako ubadajo s temi težavami, tudi komandir postaje milice v Kranju Stane Flicko, ki je dejal, da sodnikom v kazenskih zadevah naredijo uslugo. Lani so tako miličniki vročili približno 500 sodniških pisem.

Poštarji imajo seveda monopol, zato popoldne - ko so ljudje doma - nočajo delati, pri svojem delu pa so tudi malomarni. Pravosodni delavci opozarjajo na nepravilno vročanje pošiljk, kar jim prav tako povroča probleme. Sodniki so prvi izhod v sili že poiskali. Pošiljke raznašajo študentje, ki so z zaslužkom (toliko kot bi plačali na pošti) očitno zadovoljni. Ker v našo deželo prihaja podjetništvo bomo morda kmalu imeli tudi poštarje-obrtnike.

M. V.

Akcija jeseniške bolnice

Enodnevni zasluzek za medicinsko opremo

Radovljica, 21. februarja - Ker ima jeseniška bolnica zaradi izgub v zdravstvu precej težave že pri zagotavljanju denarja za redno dejavnost, se je odločila, da zaprosi za pomoč pri zamjenavi izrabljene medicinske opreme z novo delovne organizacije iz radovljiske in jeseniške občine.

Radovljški izvršni svet je na torkovi seji podprt akcijo bolnice in tudi sklenil, da bo v posebnem pismu razložil razmere v zdravstvu in priporočil organizacijam v občini, da pomagajo bolnici pri nakupu naprav, ki so nujno potrebne za normalno delo. Vrednost vseh aparatov (gre za ultrazvok za diagnostiko srca in ožilja, ultrazvok za splošno diagnostiko in za kolonoskop) je po decembarskih cenah nekaj več kot 1,1 milijarde dinarjev oziroma (skupaj z dodatnimi izdatki) okrog 190 tisoč ameriških dolarjev.

Iračuni so pokazali, da bi bolnica uspela zbrati dovolj denarja, če bi vsak zaposleni iz radovljiske in jeseniške občine prispeval privlčno enodnevni zasluzek. To pomeni, da bi Elan moral dati 118 milijonov dinarjev, Veriga okrog 83 milijonov, LIP nekaj manj kot 90 milijonov, Iskra Otoče 37 milijonov, Plamen 31, Gozdno gospodarstvo Bled okrog 44, HTP Bled prek 50 milijonov dinarjev... To so le izračuni, sicer pa bodo o tem odločali samoupravni organi v delovnih organizacijah. V radovljški občini se je akcija že začela: obrtniki so se v slogu "kdor hitro da, dvakrat da" odzvali prvi in doslej zbrali že trideset milijonov dinarjev.

V bolnicu pa imajo že več načrtov za prihodnost: v drugi fazi naj bi uvozili veliki diagnostični rentgen (cena 576 tisoč dolarjev), v tretji pa se več manjših aparativ v skupni vrednosti 281 tisoč dolarjev.

C. Zaplotnik

Kako zmanjšati onesnaženost Bohinjskega jezera

Velikemu bolniku veliko injekcij

Radovljica, 21. februarja - V radovljški občini se sicer vsako leto vsaj enkrat posujojo s peperom, češ "nimamo pravega odnosa do Bohinjskega jezera", vendar pa so doslej za izboljšanje kakosti jezerske vode storili bolj malo. Novi čistilni napravi v Ribčevem lazu in v Bohinjski Bistrici namreč nista dovolj za ozdravitev tako resnega bolnika, kot je Bohinjsko Jezero.

Program novih ukrepov, ki ga bo še letos pripravil radovljški Zavod za planiranje in urejanje prostora skupaj z nekaterimi gorenjskimi in republiškimi (strokovnimi) organizacijami, vendarle daje upanje, da se bo onesnaževanje jezera kmalu zmanjšalo. Vsem, ki snujejo program, je že zdaj docela jasno, da uspeha ne bo, če ne bodo "ukrotiti" enega največjih jezerskih onesnaževalcev - neurejena kanalizacija v (počitniškem) naselju Ukanc in v Ribčevem lazu, kjer je skupno 127 stavb s 1345 ležišči. Hotel Zlatorog ima sicer svojo čistilno napravo, vendar ta kljub izboljšavam (zamenjava detergentov) ne daje želenih rezultatov. Iz hotela Bellevue, počitniškega doma Slovin in poletnega kopališča se izpirajo v jezero odpadke, pomešane z raznimi maščobami, detergenti in ostanki naftnih derivatov. Problem Vogla ni le oskrba s pitno vodo, temveč tudi od-

vajanje odpadk z gondolske postaje, parkirišč, hotela Ski in ostalih turističnih objektov ter zavarovanje skladišča, v katerem hranijo na leto okrog 80 tisoč litrov naftnih derivatov. Veliko nevarnost za jezero predstavlja cesta od Ribčevega laza do Ukanca: po njej vozijo mazut do hotela Zlatorog in do gondolske postaje Vogel, vedno je možnost, da katero od vozil zdrsnov v jezero, padavine pa izpirajo ostanke naftnih derivatov in soli v vodo. V bohinjski gozdarsko-kmetijski zadrugi sicer zagotavlja, da so porabo gnojil na pašnikih ob jezerih že precej zmanjšali (na 32 ton na leto), vendar strokovnjaki menijo, da to še ni zadost. Velik vir onesnaževanja jezerske vode in njenih pri tokov so tudi gospodinjske in kmetijske odpadke iz naselij v bližini jezera (Ribčev laz, Stara Fužina), divja odlagališča odpadkov, ki se, žal, pojavljajo tudi neposredno ob jezeru, in še precej neurejen odvoz komunalnih odpadkov iz hotelov in stanovanjskih stavb.

Čeprav poskušajo nekateri glavno krivdo za stanje jezera napraviti onesnaženim padavinam, pa je iz raziskave Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo razvidno, da je treba onesnaženost pripisati predvsem naseljem, turističnim objektom in dejavnosti, ki je razvita ob jezeru.

C. Zaplotnik

Kdo bo prvi med enakimi?

Zadnji podatki slovenskega SZDL-ja govorijo, da je za nami že polovica temeljnih kandidatov konferenca na katerih pred Dušanom Šinigojem in Janezom Drnovškom močno vodi Marko Bulc. Naše tokratno "testiranje gorenjskega javnega mnenja" je bilo namenjeno prav človeku, ki bo čez tri mesece zasedel mestno prvega človeka v predsedstvu SFRJ.

Pritisak javnosti, da bi novega slovenskega predstavnika v najvišjem državnem telesu izbrali neposredno, je pripeljal do akcije SZDL-ja, ki pravkar poteka. Na tem mestu ne želim govoriti v kolikšni meri je vse skupaj (tudi tokrat) zgolj farsiščno dejanje in lažno vzbujanje predstav moči in resničnem neposrednem odločanju volilcev, marveč želimo skozi petero naključnih goorenjskih ljudi o "predsedniški problematiki". Zanimalo nas je koliko ljudje posamezne kandidate sploh poznajo, kako razumejo vlogo šefja države na jugoslovanskem primeru in ali bi kombinacija z Markovičem lahko bistveno prispevala k reševanju nastale družbenoekonomske krize.

Bostjan Orehar: "Kolikor se sam zanimam za politiko lahko rečem, da ljudje bolj malo poznajo vse predsedniške kandidate. Sam pri sebi še nisem razmišljal za koga bi sam, če bi imel možnost, dvignil roko, sicer pa menim, da to, kdo bo predsednik predstva, ne bo vplivalo prav veliko na reševanje južne slovenske situacije in torej tudi ni posebno pomembno zame kot mladega človeka."

Jure Nahtigal: "Mislim, da bi bil Bulc kar pravi. Zakaj? Pribaja z gospodarskega področja, menim, da bi mu lahko zelo veliko koristilo izkušnje, ki jih je pridobil z delom v gospodarski zbornici. Če pa gledam po drugi strani, zvezno predsedstvo pravzaprav tako ali tako nima kakšne posebne vloge, vsaj sam je ne čutim. Sam bo tam doli težko kaj na-

redil, ker vemo da na Slovence bolj postrani gledajo."

Petar Bjegović: "Danes je težko reči za koga, saj se govorji o istih stvareh, samo da eni začnejo od začetka in gre do koncu, drugi pa ravno obratno. Pri možnih kandidatih ocenjujem kot handicap dejstvo, da ne poznamo dovolj mladih, saj jih pravzaprav ne moremo spoznati, ker nimajo pravih možnosti. stare revolucionarne smo skoz njihove poteze namreč lahko že dodobra spoznali."

Milan Kočar: "Moram reči, da me je dolgo časa pritegnila tako program kot sam nastopi Marka Bulca, da pa sem v zadnjem času svoje mnenje spremenil in bi glasoval za Drnovško. Nasprosto ocenjujem, da ljudje zelo slabo poznajo tako kandidate kot njihove programe. Kombinacija z Marko- vičem bi bila dobropotezna samo kaj, ko bo novi predsednik vlade dobival pod noge nova in nova polena."

Marija Frantar: "Moj kandidat je Marko Bulc, mislim namreč, da moramo kar čimprej priti iz krize in, da zato potrebujemo predvsem gospodarstvenike. Saj konec vidiš, kam nas je v vseh teh letih politika pripeljala... Novi predsednik v Beogradu sam seveda ne bo mogel prav nicesar spremeniti, nasprosto pa bi veljalo enkrat podrobnejše razmislit o resnični vlogi zvezneg predsedstva."

V. Bešter
Foto: F. Perdan

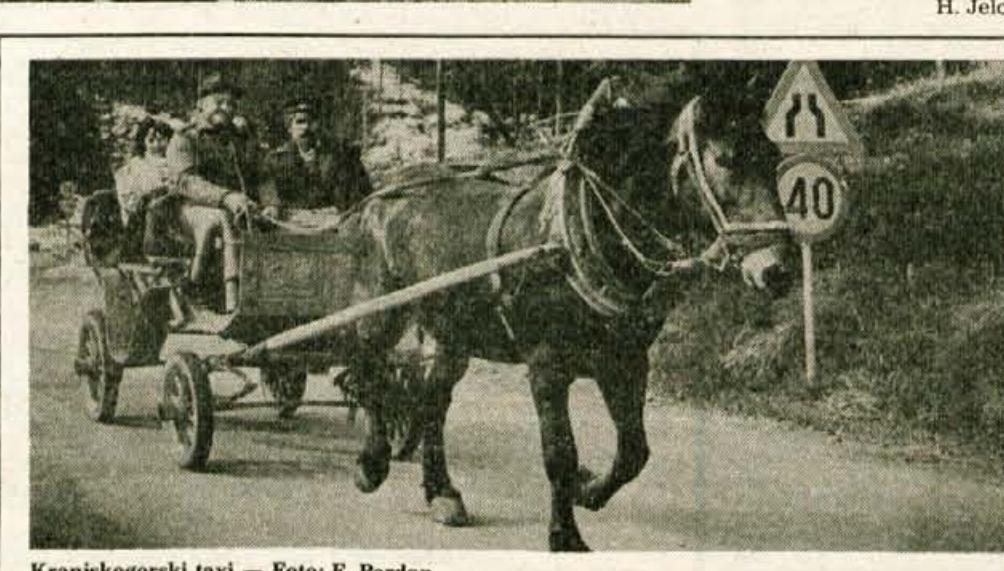
Častitljiva stavba terja korenito obnovo

Kdo ne mara jeseniške gimnazije?

Jesenice, 22. februarja - Na večletno prigovarjanje kolektiva jeseniškega srednješolskega centra, se posebej gimnazijškega, različnim ljudem v občini, naj vendarle prisluhnje klicu po obnovi častitljive starke, se je pač najbolj elegantnoogniti z izgovorom o slabih časih. Časi niso (bili nikoli) dobrni. Ali naj bo zato stavba, v kateri se koli bodoče jeseniško izobraženstvo, obsojeno na čakanje v nedogled? Šolski kolektiv je s skromnimi denarji uspel obnoviti del električne inštalacije in telovadnic, pomagal pri obnovi strehe, enkratnega korenitega posega pa kljub najboljši volji ni sposoben. Razen tega je hiša v občinski lasti, naj torej "občina" tudi kaj naredi zanj...

Občina bi jo bila morda pripravljena polepšati od zunaj, da njeni pusti pročelje ne bi pretirano kvarilo sosedov, Titovega trga, s katerega nameravajo že le-

tos preseliti parkirišče in ga lepo urediti. Vendar bi se dela lotili na napačnem koncu, dopovedujejo šolniki; začeti je treba znotraj!

Kranjskogorski taxi — Foto: F. Perdan

Pred približno tremi meseci je jeseniški izvršni svet le sklical vse "zainteresirane". Obveljal je sklep, naj projektni temeljito razšiřejo drobojne gimnazijeske stavbe, zgrajene 1914. leta, trdnost zidov in leseni stropovi, inštalacije in na tej osnovi predlagajo, kaj bi bilo treba rušiti, kaj obnoviti. V šoli, denimo, sploh ni garderober; učenci se v skorajih in bundah nezdravo potijo v učilnicah ter uničujejo pod. Okna in vrata že zdavnaj ne tesnijo več. Kuhinja in jedilnica v kleti sta premajhni. Obsežno podstrešje je docela neizkorisreno. Ce bi utrdili nosilnost, bi na njem dobili še za pol šole prostora...

Pred tremi leti je propadlo glasovanje za samoprispevki, s katerim naj bi pri srednješolskem centru zgradili nov prizidek za družboslovno in zdravstveno usmeritev, gimnazijsko stavbo pa prepustili drugim. Ce že "gimnazija" mora ostati v njej, naj bodo vsaj pogoji vredni zvenecega imena. Kranjska gimnazija je postal lepotica, čeprav je bilo t.i. sistemskega denarja za obnovo komaj šest odstotkov. Dokaz, da se da, ce je volja. Tudi jeseniška vlada se ima priložnost izkazati in ovreči bojazen šolnikov, da se iz zadnjega sklepa ne bo izčimilo nič.

H. Jelovčan